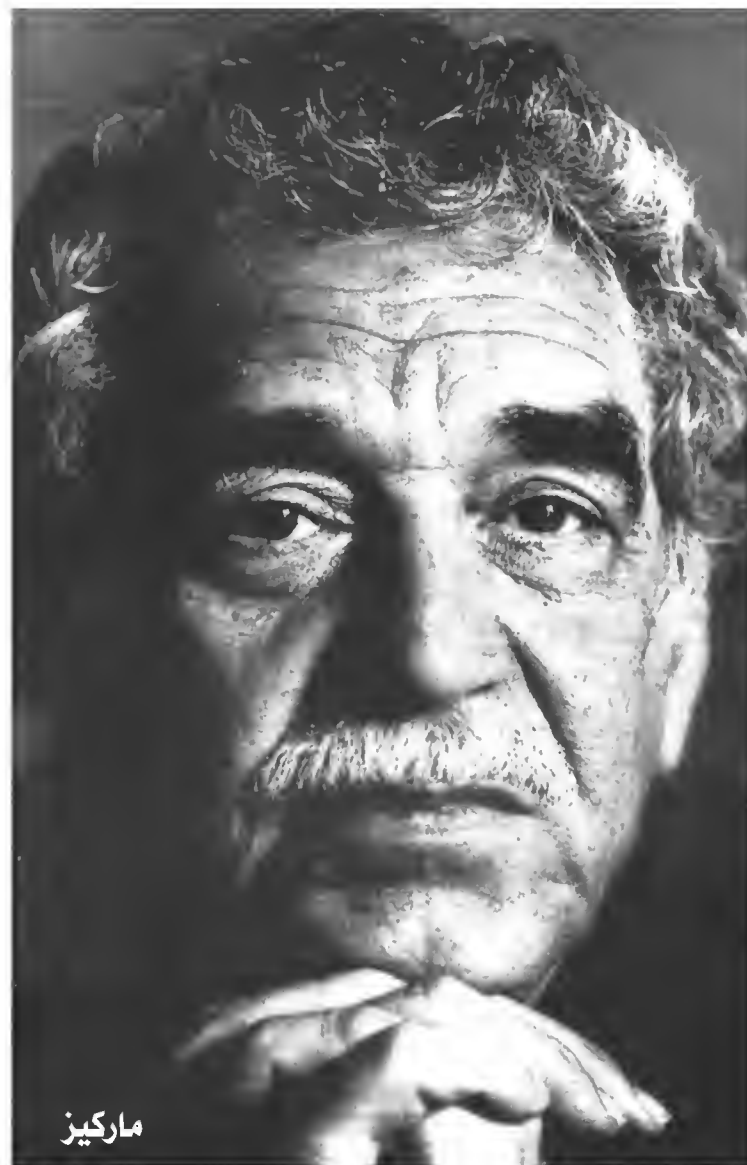

بیرهوهرى سۆزانيه خه مباره كانم

ماركيز

- ئەورۇ... بەلى

ھەناسە يەكى قوولى ھەلكىشا و ووتى:

- ئۇھ.. ئەى جىھانە خەمبارەكەم.. بىست سال لىم وون دەبىت،

ئىنجا دەگەرئىتەوھو تەنيا داواى مەحال دەكەيت.

بە پەلە بە ھونەرەكەيدا چووەوھ.. نىو دەرزن لە قەحپەكانى بۇ

ژماردم، ئەوجا ووتى:

دەبىت ئاگات لەو دەبىت، ھەموويان بەكارھىنراون.

من زۆتر پىم لەسەر داگرت كە بەوان قایل نىم و دەوى كچىنى

نەشكايىت، ھەر ئەمشەوئىش دەمەوئىت. بە سەرسورمانىەوھ

پرسیارى لىكردم و ووتى:

- بەنيازى چى تاقىبەكەيتەوھ..؟

ھىچ شتىك نا، ئى، ھەستم بە داشكانىك كرد، بۆيە ئازارىكى

بىشومارى دام. من خۆم دەزانم چىم پىدەكرى و پىناكرى.

بىگرزى وەلامى دامەوھ و ووتى:

- زاناكان ھەموو شتىك دەزانن، وەلى ھەموو شتىكىش نا، ئىوھن

تەنھا كەسانىك لە زایندهى بورجى (وئتە) دا ماون، ئىوھن

خەلكانى ئاب، جا ئەم داخوازیەتان بۆچ پىشتر بەمن نەووت..؟

- لام وایە ئىلھام ئەگەر بىت، بىئاگادار كوردنەوھ دىت..!

- رەنگە بتوانم چاوەنوارىە.

(۱)

لە سالانى نەوەتى تەمەنمدا، ھەزمکرد عەشقەشەوئىكى شىتانە

لەگەل كچىكى ھەرزەى نەكراوھدا.. پىشكەش بە خۆ بكەم.)

رووسا كاباركاس)م وەبىرھاتەوھ، خاوەن تياترۇخانە يەكى

نەينىبوو، ھەمىشە راھاتبوو پەيوەندى بەبسىن ھەوادارانى خۆى

بكات، ئەگەر تازە يەكى ئامادەكراوى لەبەر دەستابوايە، من

ھەرگىز ملکہ چى ئەو ھەلفرىوانەى ئەو نەدەبووم.. ياخود ھەر

ھەزبزوئىنەرى بەدروشتانەى كە بەكارى دەھىنا، وەلى ئەو برواى

بە پاكى رەوتارەكانى من نەبوو، بۆيە ھەردەم بە زەردەخەنىكى

چە پخونەوھ پىدەووتم:

رەوتارەكانىش نىياز گەلىكى وەختىن، رۆژگار پىت دەلئىت.. ئەو

ھەندىك لەمن بچوكتربوو، سالگەرئىكبوو چ ھەوالئىكىم نەدەزانى..

بە خەيالآچووبووم و دەمووت.. رەنگە مردبىت، وەلى لەگەل يەكەم

زەنگى تەلەفۇنەكەى.. ئىدى دەنگىم ناسىەوھ، خىراو بىپىشەكى

ووتم:

ئەو شارەزايى لە ھەموو پياويك زۆرتربوو. داواى ھەر دوو رۆژى لىكردم.. ھەتاوھكو زيئەتر باس و خواسى بازارەكە تىبگا. پىموت:

– بە جىدى لە سەفقەو رىكەوتنىكى.. ئاوا.. لە ساتە تەمەنى مرۆيەكى وەك مندا.. بىگومان ھەر تاقە سەعاتىك بە سالىك دادەنرىت.

– مادامىك شتەكە وايە.. بىشك ئەكارە بە ئاكام ناگا.. (داوايى درىژەى پىدا).. ھىندەش بەخەمەو مەبە.. كارەكە ئىتر بەم جوړە بە سۆزكامتر دەبىت.. وانىە..؟. بەر نەفرەت بكەوى، پاش سەعاتىكىتر پەيوەندىت پىوە دەكەم.

ھىند گىرنگ نىە ئەو بەللىم.. چونكە دەكرى لە دوورى چەند فرسەخىكەو بەمناسنەو. من رەنگ ناشىرىن و شەرمۇك، دىر زەمانىكە. بەلام ھەرچەن ئارەزووى من نەبوو و ابم بۆيە حەزم كردو بە پىچەوانەو خۆم بنوینم.. ھەتاوھكو ئەو پۆكەش تيا برىارمدا ئەز چۆنم ئاوا بۆ خۆمى بگىرمەو،.. ئەويش بە وويستى سەربەستى و تايبەتى خۆم بۆ ھىورکردنەوھى بارى دەروونىم.

گفتوگۆيەكانم بە شىوہيەكى نامۆ.. لە گەل رووسا كاباركاس دەستى پىكرد.. چونكە ئەو پەيوەندىيە تەلەفونىە ئەمپروا تەماشاي دەكەم.. وەك سەرەتاي ژيانىكى نوپىە بۆ من.. لە

دەمىكدا.. و لەم پايزە تەمەنەدا.. زۆرىنەى خەلى مردوون و لەناوچوون.

من لە مالىكدا ژيان دەگوزەرىنم لە شىوہى كۆلۆنيايە، لەسەر شۆستەى خۆرى باخچەى (سان نىكۆلاس). سەرتاسەرى رۆژانى ژيانم بە بىژن و بە بى منال و دارايى بردەسەر. ھەر وەكو بابم و دايكم، لەوى ژيان. بۆيە منىش برىارمداو بە تەنيايى بمرم، لەسەر ھەمان جى كە لەوى لەدايكبووم، حەزىش دەكەم ئەو رۆژە دووربىت تىادا ھەست بە ئازار نەكەم. بابم ئەو خانوہى.. لەكۆتايى سەدەى نۆزدەھەم.. لەمەزادىكى گشتى كرى، نھۆمى خوارەوہى بە كرىدا. وەكو كۆگايەكى بازىرگانى گىرنگ بە كۆمپانىيەكى نىودارى ئىتالى.. بۆ خۆيشى نھۆمى دووہمى گىلابوہو، بۆ ئەوہى ژيانىكى بەختەوہر لەگەل كچى يەكى لەو ئىتالىيانە بەرىتە سەر. (فلورىنا دى دىوس كارغامنتوس)ە، كە دايكى منبوو، ئەو مۇسىقاژەنىكى شارەزاي مۇزارتبوو، چەند زەمانىكى دەزانى گارىبالدىانەبوو. لەنيو سەرجەم ژنانى شارەكەدا.. ژنىكى شەنگ و خودان بەھرەيەكى ناسك و.. زەوہندبوو. خانووبەرەكەمان بەرىن و رووناكبوو، چەند ستوونىكى مەرمەرى تىدابوو.. رووبەرى زەويەكەى بە كاشى فلورانس لە شىوہى خشتەى شەترەنجى نەخشىرابوو. چوار دەرگاي شووشەيى بە پىش ھەيوانەكەدا دەپروانى، دايكم شەوانى مانگى ئازار پشوى لەنيو دەدا.. ئەو دەمانەى لەگەل

كچەمامە ئىتالىيەكانىدا پىكەو بەستەكانى خۇشەوويستيان دەوتەو، لەوئو باخچەى سان نىكۆلاس و كاتدرائىيەو پەيكەرەكەى كرېستۆف كۆلۆمبۆس دەبىنران.. ھەرۇھا لەدىوى پىشتەو بارەكانى بەندرى دەم رووبارەكەو رىچكە بەرىنەكەى زىى (مەجدۇلىناى مەزن) كە بىست فەرسەخىك لە سەرۇچاوەكانىو دەوربوو، دەبىنرا. تاقەشتىك كە لە خانووەكەدا ناجۆربوو.. ھەمىشە خۆرەتاو كەبوو، سەرتاسەرى رۆژ لەم پەنجەرەو بۆ پەنجەرەيەكى دى دەىگواستەو. ئەوجا دەبوو سەرجم پەردەكان دادەينەو تاو كەوتوانى سەرخەويكى نىو رۆژە بكەيت لەنىو تارىكىيە سووتىنەرەكەدا، كاتىك بە تەنيا مامەو.. تەمەنم سى و دووسالبوو، گواستەو بۆ ژوروى بابى بەرەحمەت چووم. دەروازەيەكم كەردەو بۆ ژوروى كتیبخانەكە، پاشان دەستم كەرد بە فرۆشتنى ئەو كەل وپەلانەى كەلىم زىادبوون و پىوويستىم پىيان نەبوو.. بۆ ئەوئەى بە پوولەكانى بژىم. كارەكە ھەر بەوئەو نەوستا.. ھەتا ھەموو شتىكى گرتەو، تەنيا كتیبەكان نەبى و لەگەل ئامىرىكى ئۆرگدا. بۆ ماوئەى چل سال لە رۆژنامەى (دىاريو دى بان) كارى ھەلەچنى برووسكەكانم دەكەرد، كارەكەش برىتیبوو لە رىكخستنى ھەوالەكانى جىھان كە لەرىگای شەپۆلەكورتەكانى ئاسمانى ھەردەگىران.. ياخود لە رىى ھىماكانى مۆرس ھەردەگىران.. پاشان دەكرا بە پەخشانى خۆمالى.

ئەورۆ من ژيانىكى كەم دەرامەت دەبەمە سەر، بە پوولى مووچەى خانەنشىنى ئەو كارە لەناو چووم، ھەرۇھا بژىويەكى چووكى خانەنشىنىم پىدەدرىت.. وەكو مامۆستاي زمانەوانى (قشتالى و لاتىنى). بەلام چ پوولى لەنووسىنى ئەو ستوونانەى رۆژانى يەكشەمموان ھەرنەگرم.. كە بەردەوام بۆ ماوئەى نىو سەدەيە بۆ رۆژنامەكەى دەنووسمەو. چ پاداشتىكم دەست ناكەوى لەو لىدوانە مۆزىكى و شانۆيانە.. كە ھەمىشە بە خۆپراىى بۆلۆدەكرىنەو.. گەل جارىش مۆسىقاژەنە ناودارەكانى تىا ئامادە دەبن.

لە ژياندا من لەنووسىن بەولاولە چ كارىكم نەكردو، ھەل بەھەرەى رۆمان نووسىكم تىدايە.. ياساكانى نووسىنى دراما نازانم. خۆ ئەگەر خۆيشم تووشى گىچەلى ئەم پىرۆژەيە كەردى، ئەوا لەبەر رووناكى ئەو شتگەلەى كەلەژياندا خويندوومن.. زۆريان لى فىربووم. مادامىكى شتەكە وايە جا بە زمانىكى كالى رۆمانسى من كۆتايى وەچە بى ئەدرەسەكانم.. چ شتىكم نىە كە لە پاش خۆم بەجىى بەئىلم بۆ ئەوانەى كە دواى من دەژىن. جگە لەو راستىيانەى كە ھەنووكە خۆمى بۆ ئامادە دەكەم.. بە ھەر شىوئەيەك بىت دەىگىرمەو.. بەمەيش يادەوئەريەك بۆ خۇشەوويستىەكى گەورە تۆمار دەكەم.

ھەرۇكو جازان، سەعات پىنجى سەر لە بەيانى، ئەو رۆژەم ۋەبىرھىنايەو كە تەمەنم تىا بوو بە نەودسال.. تاقە كارىك بوو

دەبوو بىكەم، چونكە رۆژەكە ھەينى بوو، دەبوو ستوونى رۆژنامەى (دىاريو دى لابس بنووسم، كە رۆژانى يەكشەممۇ بە پىنووسى من بلاودەبووھە.

رەنگە وابى، بووم و لىلى ئەو سىپىدەيە نەگونجىت لەگەل بەختيارىدا، ھىسكەكانم ئەو بەيانىە دابوويان لە ئازارىكى سەخت، دركم بە سووتانەويەك دەگرد لە كۆمدا، دواى سى مانگ لە بىبارانى زىيانىكى تووش ھەلىگرد، خوۆم شت، ئەو دەمەش قاوھكەم گەرم كردهوھ. بە ھەنگوينەوھ فنجانىكم فركرد، دووحەبى كاسبىيەم كرد بەسەرا، كراسى حەسانەوھى مالىوھم لەبەر كرد كە لەكەتان درووست كرابوو.

بابەتى گوتارى ئەورۆژەم، چۆن. نا، (سالانى نەودى تەمەنم) قەتم بىر لە تەمەن وا نەكردبووھ، كەوھكو كونىكە لە بنمىچىكدا، دلۆپە دلۆپە ئاوى لى دەتكى بۆ ئەوھى ئاگادارمان بكاتەوھ كە ئىتر چەندى دىكەمان ماوھ لە ژياندا.

لە منالىوھ، بىستوومە. ئەو (ئەسپى) يانە لەنيوقژ زۆردەبن. بە پەلە لەسەر سەرىنەكە رىچكە دەبەستن بە پەلەپورزى دوور دەكەونەوھو دەرۆن، كاتىك ئەو مرويە دەمرىت. جا كەس و كارى مردووھكەش تووشى خەجالەت دەبن. ئەمەش ببوھ پەندىك بۆ ئەوھى خوۆم لەو ئاكارو چارەنووسە پيارىزم. بۆيە قژى سەرم لەبن تراشى كاتىك چووم بۆ قوتابخانە، ئەو چەند تەلە مووھى بە سەرمەوھ ماوون بە ساوینی (سەكى شكور) دەمششتن.

مانای وایە.. من ھەست و شەرمى كۆمەلایەتیم ھەر لەمندالیوھ زىدەتر و چاكتربووھ لە ھەستى فەنا و مردن. بىگومان چەند ھەيقيك دەبى، ھەولمداوھ. بۆ ئەوھى لەم يادەوھريەمدا گوتارەكەم نەبىت، بە داخ و خەمخۆرى بۆ سالانى بەسەرچووم، بەلكو بە پىچەوانەوھ خوازىارم گوتارەكەم بكەم بە موناسەبەى بەرز راگرتنى پىرى. بۆيە بەم شىوھ دەستم پىگرد:

كەھى ھەستم بەپىرى خوۆم كردووھ.؟ وازانم شتەكە. پىنش ماوھىكى كورت روويدا بەر لە ئەورۆكە. كاتىك تەمەنم چل و دوو سالبوو، بەبۆنەى پشت ئىشەبىيەكەوھ كە ببوھ ھوى تەنگە نەفەسىم. چوومە كىن بزىشكى. وەلى ئەو ھىندە گووى نەدامى، بە تەنگمەوھ نەبوو. بۆيە ووتى:

ئەم ژانە گىرقتىكى ئاسايىيە لەم جوۆرە تەمەنەدا.

منىش پىموت:

– كەواتە ئەوھى ئاسايىيە لەم حال و بارەدا. تەمەنى منە..!

كاكى پزىشك زەردەبىەكى پىر بەزەبىانەى ھاتى و ووتى:

وھك دەبىنم بە فەيلەسووف دەچىت..!

ئەو دەمە بۆ يەكەم جاربوو بە پىوھرى پىرى بىر لە تەمەنم بكەمەوھ، وەلى ھىندەى پىنەچوو كىشەكەم لەبىركرد. راھاتم ھەموو بەيانىەك بە جوۆرە ئازارىك بە ئاگابىمەوھ، لەگەل بەسەرچوونى وەخت، ئازارەكانم و شىوازو جىشويىنى خوۆى

دەگۆرى. ھەندى جار تىژو ۋەك چىرنوكى مەرگ وابوو. بۇ رۇژى
دوايى جى و شوينى نەدەما. ووندەبوو.

لەو ماۋەيەدا وامبىستبوو، يەكەم ديار دەى پىرى،... مرۇ بەبابى
خۇى دەشوبەي. پىدەچى ھوكمى و ايان بەسەرم دايى. بەردەوام
بەگەنجى بمىنمەۋە، ئەو دەمانە بەو جۇرە بىرم دەكر دەۋە...،
چونكە (پىرۇقىلى ھەسپىم) بە ھىچ شىۋەيەك، نەبە پىرۇقىلى
خاۋى كارىبى بابم دەچوو، نە بە پىرۇقىلى ئىمپارتۇرى رۇمانى
دايكم. دەچوو.

لە راستىدا گۇرانكارى يەكەم زۇر بە خاۋى روودەدا. رەنگە ئەۋە
ھەستى پىنەكرى. جا كەسىك دەبىنى ژيان لە نيوان خۇى و
نەفسى خۇيدا بەردەوام دەباتەسەر ۋەكوبوۋە بىگۇرانكارى.
بەلام كەسانى دىكە گۇرانكارىيەكە لە دەرەۋە دەبىن.

لە گرئى پىنچەم دابوو. واتا لەتەمەنى پەنجا سالىمدا. ئىتر
ھىدى ھىدى بىرم لە پىرى كىردەۋە. كاتى ھەستەم بەيەكەم بۇشايى
لە بىرو ھىزى خۇم كىرد، ئەۋدەمە لەمالەۋەدا لە چاۋىلكەكەم
دەگەپام، پاشان بۇم روونبوۋە كە لەچاۋمدايە، يان ھەنى جار
خۇم دەشت بە چاۋىلكەۋە. ياخود چاۋىلكەى خويندەۋە
چاۋىلكەى دوورە تەماشام پىكرا لەچاۋان دەكرى. رۇژىكيان
دووجار قاۋلتىم كىرد. چونكە يەكەم جارىانم لەبىركىدبوو.

دركم بە ۋەرەزى ھاۋرپىكانم كىردبوو، چونكە ھەندى كات
مەتەلىكم بۇ دەگىرانەۋە. لەبىرم دەچوو پىشتىر يان ھەفتەى

پىشووتر وتوومە. لە يادەۋەرى مىشكەدا. ئەلبومىك لەۋىنەو
رووخسارە ناسراۋەكان كىشراۋبون، ھەرۋەھا لىستىك بە نيوى
ھەريەك لەو خاۋەن وئانەم تۇماركراۋبون. ۋەلى لە ساتى ھەۋال
پىرسى و سلاۋدا، پىمنەدەكرا نيۋەكان بخەمە سەر وئىنەكان.
بەھەر حال. تەمەنى سىكسىم. ھەرگىز لىي نىگەران
نەبووم. چونكە تواناي سىكسىم. ئەۋەن بەندە نىە بە ھىزى
منەۋە. ئەۋەن بەندە بە ئافرەتەنەۋە. ئەۋان دەزانن چى دەكەن و
چۇن رفتار دەكەن... ئەگەر بىانەۋى.

من ئەۋرۇكە گالتەم بەو مرۇقانە دىت، كە لە تەمەنى ھەشتا
سالىدان و دەچنە لاي پىزىشك لەو گۇرانكارىيە زەندەقىان چوۋە.
بىئەۋەدىدرك بەۋە بكن كارەكە لەتەمەنى نەۋد سالىدا زىتر
دەھىتە خەراپىبون. ئەمە مل ملانىيەكى ترسناكە لە پىناۋى
مانى مرۇقە لە ژياندا، جا دەكرى ئەمىش بەسەركەۋتنى ژيان باس
لىۋەبەكەين. بىرو ھۇشى پىرەكان لە كارە. ناگەۋەھەريەكاندا. وون
دەبىت. بەلام بەدەگمەن بەھەلەدا دەچىت. ئەگەر كارەكە گىرنگ
بىت. (شىشەرشوون) ئەمەى بەنوۋكە قەلەمىك رۇنكر دوۋەتەۋە:

قەدەم نەدىۋە پىرىك لەبىرى بچىتەۋە، كە مال و دارايىيەكەى لەكوى
شاردوۋەتەۋە.

بەم ھىزانە بەھى دىكە، رەشنىۋسى گوتارەكەم تەۋاۋكرىد،
دەمىك خۇرى مانگى ئاب لەنيوان داربادەمەكان لە باخچەكەدا
دەركەۋت، كەشتى نامەبەرى نىۋ زىيەكە بەۋنەى وشكى و كەم

بارانيه وه، هاتنى ههفته يهك دواكه وتبوو، وه لى دهمى دهر كهوت، له كه نالى بهر به ندره كه گوى مله شووته كهى بوو، بىرم كرده وه.. وا لى رهدا گه يشتمه.. سالانى نه وه دى ته مه نم. هوكه شى نازانم. هه رگيز هه ولىش نادهم بىزانم، به لام ئەم كارەش يانى.. ئەم وه ياد هينانه رووخينه ره.. وه كو جادو به ندىك ده هاته بهرچا، كاتى بريارمدا په يوه ندى به رووسا وه بكم، بو ئە وهى يارمه تىمبدا، بو ريزليناى ياد وه ريه كانم، به شه ويكى ره هاو شيقتانه. من سالانىكى زورم به هيمنى و ناشتیه كى پىروز.. له گه ل جهسته مدا وه سه ربرد، خو م جاريكى دى ناماده و تهرخان كرد بو خو يندنه وه يه كى چپر چپر نووسراوه كلاسيكه به هاداره كان و ههروه ها بو پرؤگرامى نه و موسيqa تايبه تيانه كى كه هه لم ده بژاردن. به لام ئەو رۆژه حەز و ئارەزوويه كى به تين هه لى گرتم. ته نانه ت و اهه ستم ده كرد.. كه رهنگه ئەمه په يامىك بىت له ناسمان را بو من هاتبى، دواى گرتنى ته له فونه كه.. نووسينم پينه ده كرا، ديلانى خه وتم له قوربىنىكى ژورى كتيبخانه كه دابه ست، نه و شوينه كى خو رى به يان يان نه يده گرت وه.. به راپاى و دل هراوكى له نيويدا راکشامو گه لى چاوه نو ربووم.

من منداللىكى بچووكى.. رووپى دراوى داىكىكى خودان به هره يه كى هه مه جوربووم. نه و داىكه كى كه دهرده بارىكه له ته مه نى په نجا سالىدا له ناوى برد، له گه ل باوكىكى خودان و شه كليات په رست، كه هه رگيز هه له كى قبول نه بوو. هه له شى نه ده كرد،

روژيكيان كه خو ره تاوى به يانى تازه هه لاتبوو، نه و له سه ر جىگه كه كى مردبوو، هه ر نه و رۆژه ريككه وتن نامه كى (نىرلاندىا) هاته مؤر كردن.. كو تايى به شه رى هه زار رۆژى ناوخويى سه ده كى رابردوو هينا. ناشتى و ناسايش شاره كه كى به ريره ويكى چاوه پروان نه كرا و نه وويست گورى..

كۆمه لى له ژنانى دهر بازبوو له كو ت و پيوه ندى كۆمه لايه تى به شيوه يه كى ناماقوول ده وله مه ند كرد. نه و ريزه تياترؤخانه كه ونانه كى شه قامى (ئىنتشا) كه گو رپا به جاده كى (ئابىبوو) نه و روؤكه ش بوه به جاده كى (كۆلمبؤس) له شارىكى رو حيدا كه دو ست و بيانيه كان ريزى لى دهنين، له بهر چا كى سرووشتى بىگه ردى كه سانى دانىشتوانى هه رگيز له گه ل ئافره تىكى جووت نه بووم، نگر شتىكم پينه دابى، خو ئە گه ر هه ندىكى زور كه ميان نه و جوره كاره پيشه يان نه بووه.. من به هه ر جورىك بووبى، رازيم كردوون، بايى كاره كه يان پووله كه وه رگرن. ئىدى به لامه وه گرنگ نه بوو، نه گه ر توورى هه لده نه زىلدا نه كان.

نه و كاتى ته مه نم بىست سال ده بوو.. تو ماريكم پىكه ينا، نيوى نه و ئافره تانه م تيا نووسى، ته مه نيان، نه دره سيان. دواتر تىبينيه كى كورتىشم له م باره يه وه تو مار كرد، نه و ده مه كى ته مه نم گه يشته سالانى په نجا، ژماره يان بوو به پىنج سه دو بىست و چوار ئافره ت، به لانى كه مه وه.. له گه ل هه ر يه كىكيان تاقه جارىك كارى سىكسىم كردووه. تو ماري نه و لىستهم له و ده ميذا راگرت..

كاتى جەستەم خالى و ئىتەر تواناي وزەى تەواوم پىنەما .. بۇيە
بىژمارەو بىكاغزو نووسىن .. ئەو كارەم دەكرد، من لەو
رەوتارەمدا تايبەتمەندى خۆم ھەبوو. قەتم بەشدارى لەسەر
سەرىتتەو ھەكۆمەل نەكردوو .. تىكەل ھەموو خەلكانىك نەبووم ..
نەينىم بە كەس نەووتو .. بۇ كەسىش جەربەزەيەتى جەستە
ياروو حىم نەگىراو تەو .. لە تەمەنى گەنجىمەو ە دركم بەو ە
كردوو .. ئەم كارانەم ھەروا بەبى لىپرسىنەو ە ناچىتە سەر.
تاقە پەيوەندىەكى نامۆم لەگەل (داميان) ى دلسۆز ھەبوو .. ئەو
كىزىكى نىمچە ھىندىبوو، بەھىزو، ساكاربوو. قسەى كەم
دەكردوو جدىبوو. ھەمىشە بە پىخاوسى رىي دەكرد .. بۇ ئەو ەى
لىي ەرسنەم، يان كاتى خەرىكى نووسىن دەبووم، ەبىرم دى
رۆژى لە ھۆلەكەدا لەنيو جۆلانەكەبووم، كاتى (گەشاو ەى
ئەنەلووسى) يەم دەخویندەو، بەرىكەوت دىتم كە چەمىيەو ە
سەر ەوزى جلىشۆرەكە خپى ھەردوو پوووزى ەركەوت ..
ئەو دەمە كراسىكى كورتى لەبەردابوو، بۇيە منىش خۆم پىنەگىرا،
لەپشتەو ەلمېرى، ەرىپكەيم تاسەر چۆكى ھىنايە خوارەو ..
كارى خۆم كرد. ئەو بە ھەناسەيەكى خەماوييەو پىي ووتم:
– ئۆ .. گەورەم .. ئەو شوينە بۇ شت تىخستەن نەكراو .. تەنيا ..
قسەكەم پىقاچى، لەكاتىكدا ئەو بە تووندى راجنەنىيىكى پى
ھاتبوو. بىئەو ەى لە جىي خۆى بىزوى. لەبەر ئەو ەى پەژىوان
بىوومەو ەو ەستەم بە نەنگى دەكرد، چونكە تووشى شوورەيىم

كردبوو، وويستەم پووولى دوو بەقەدەر بەھاترىن ئافرەتتىكى
پىبەدەم .. بەلام ئەو تاقە فلسىكىشى لى قبول نەكرەم. منىش
دەبوو مووچەكەى بۇ زيادكەم .. بەپىي ئەو كارانەى كە مانگانە
لەگەلىدا دەخەوتەم .. ئەو ھەمىشە جەكەكانى بۇ دەشوشتم.
بەردەوام بە ئاستى پىچەوانەو ە.
ھەندى جار و ابىرم دەكردەو .. رەنگە تۆمارگەى ئەم جۆرە كارەى
سەر جىيەكان، ببى بە ناوړۆكى چىرۆكىك كە لە نەھامەتى و
نەنگى و دەس كورتى ژيانى بەخەسارچوو مبدوى .. ئەوكات،
ئىونىشانىك لە ئاسمان را بۆم ھاتەخوارەو (يادەو ەرى سۆزانىە
خەمبارەكانم). ژيانى ئاسايىم ھەمبەر، بەم ئاكارەشم، خالىبوو
لەشتى بەبايەخ سەرنجراكىشەر ھەتىو لە دايك و باوكەو ە،
گەنجىكى بىپاشەرۆژ و بىئايندە، رۆژنامەوانىكى .. مام ناو ەندى
بەش بەحالى خۆم چوارجارىش لە پىشپرکىي (كارتاخىنا دى
ئەندىاس) ى شىعريدا، گەيشتمە دواپلەكانى، لەبەر ناشرىنى ..
ناقۇلايى رووخسارم باشترىن نمونە بووم بۇ شىو ەكاران و
وینەكىشانى كارىكاتىر. ئەمىش ئەو ەگەيەنى، ژيانى
بەفیرۆچووم .. بە بەھەلەو بە تراويلكەيەكى سەير دەستى پىكرد.
ئەو ئىوارەيەى كە دايكم دەستى گرتەم و بردىم بۇ رۆژنامەى ()
دىارىو دى لابس)، ئەوكاتە تەمەنم نۆزدە سالانبوو، ھەلبەتە
دايكم بەتەمابوو بگاتە ئەجامى لەگەل ئەو رۆژنامەيە، لەمەر
خستنەرووى ژيانى قوتابخانە، دەگرى ئەو نووسىنەم بۇ

پيششەي بەردەوامى من. بە بۇنەي زمان لووسى گەورە
سياسەتمەدارەكان، ئەوانەي لە ژوانە شەوي باوشى مەعشوقە
وختىيەكانيان دا نەينىەكانى دام و دەزگاي دەولەتيان بۇ باس
دەکردن. بە بيئەوہى درك بەوہ بکەن کہ رای گشتى خەلکە کہ
لەو ديوى ديوارە کارتۇنيەكانەوہ گويان لە قسەو دەنگيانە.
لەم ريگايەوہ. گەيشتمە ئەو راستيە. ئەوان وای بۇ دەچوون،
مانەوہى من بەرەبەنى و بە بى ژن و مال ھەر لەبەر ئەوہيە، کہ من
خەريکى ئاکارى مندالبازى شەوانم لەگەل ئەو مندالە ھەتيوانەي
کہ لە شەقامى (دى کرىمن) دەنوون. خۆشبەختانە. ئەم شتەم
لەبىرکرد، سەرەراي ھەندى ھۆکارى باشى تر. کۆمەلى رەوتارى
باشم ھەبوون. گشت دەمى باسى ليۆ دەکرا. من ھەرگيز
ھاوپىي نزيك و گيانى بە گيانىم نەبووہ. ئەو ھاوپىي کەمانەي کہ
توانىييتيان لە منەوہ نزيكەن. ئەو پۆکە دوورن و لە (نيويۆرک)
دەژين. ئەميش ئەوہ دەگەيەنى، يانى ئەوان مردوون. چونکە ئەو
شويئە لە ميئشكى منا تەنيا ھەر رووحە خەمبارەكان بۆي
دەچنو. تاوہ کوراستى ژيانى رابردوويان نەزانن. لەو دەمەپرا
خانەنشيني کرام. ئىدى کارى کەم بە دەستەوہ ما خۆمى
پيوہ خەريک بەم ... تەنيا ئەوہ نەبى، ئىوارەي رۆژانى ھەينى
کاغز و نووسراوہكانى خۆم دەبرد بۇ رۆژنامەكە، ياخود ھەندى
كارى ديكەي گرنگ وەكو نامادەبوونم لەو ئاھەنگە مۇسيقانەي
کہ لە ھۆلى ھونەرە جوانەكان ساز دەدرا. يان لە پيششەنگاي

ويئە كيئشان و يان سەنتەرى ھونەر مەندان، کہ خودى خۆم
ئەندامىكى دەستەي دامەزىنەرى بووم، يان جارو بار، لە
کۆمەلەي چاکسازى گشتى وانەي شارستانىم دەوتەوہ، ياخود
رووداوى گەورەو گرنگى وەك ((وہرزى فابريکاس)) م لە شانۆ.
بىرمە لەسەر بەندى گەنجىمدابوو دەچومە سينەماي ھاوينەي
والو کہ سەريان نەگىرابوو، بۆيە لە پريکا مانگ گىرانمان
دەبينى، ياخود بەھۆي بارانىكى كت و پەرەوہ. تووشى
نەخۆشەيەكانى سەرماو سۆلە دەبووين. من ئەوہندە بايەخم بە
قلىمە سينەمايەكان نەدەدا، ئەوہندەي پەرۆشى ئەو چۆلەكە
شەوانىيانەبووم، کہ بە بەھاي پىسولەيەكى چوونە سينەمايەكى
تى نەدەچوو، تيرىشت رادەبوارد. گەلى جاريش بەرانبەر يان بە
قەرز خويان دەھاويشتە باوشتەوہ. وپراي ئەمەش، لەم ژيانە،
پەرەوازەيىدەدا ھىند مەيل و پەرۆشى سينەما نەبووم، بەلام،
خەزلىکردنىكى سۆزانىم ھەميشە بۇ پيكي خواردنەوہ ھەبوو.
ئەو سەفەرە کەمانەي، کہ بەدرىژايى تەمەنم ھاتوونەتە پيش،
تەنيا چوار سەفەر بوون، چووم بۇ بەشداری کردنى پيشپرکيى
شيعرى کەلە (کارتاخينا دى ئەندياس) سازکرايوو. بىرمە ئەو
دەمە تەمەنم ھيشتا نەگەيشتبوہ سى سالى. سەفەريكى ديم، لە
شەويكى چلكنى نامۇدابوو، بەسواری کەشتيەكى کہ بە ماشين
كارى دەکرد، لەسەر خواست و بانگەيشتى (سكرا مينتۆ

مۆنتىل) كەوتتەرى، بۇ ھاوبەشى لە كىرگەن ھەي گەمەگاي رابواردنى سۆزىنىپ كان.. لە بەندەرى شارى (سانتا مارتا).
 ۋەلى.. دەربارەي ژيان و گوزەرانى نىو ماليم.. كە بەسرووشت كەم خۇرىش بووم، ژىنىكى بى تەۋفېرىم رادەبوار، ئەۋدەمەش (داميانا) پەكى كەوت، ئىدى پىي نەدەكرا ۋەكو جاران خۇراكى رۇزانەم لەمال بۇ سازىدات، ئىتر تاكە خۇراك و ژەمەكانم بەردەوام و، پاش داخستنى رۇژنامەكەمان، برىتى بوو لەچەند سەلكە پەتاتەيەكى كولاو لە قاۋەخانەكەي (رۇما) دا.
 ئا بەم جۇرە شەۋى تەۋاۋكردنى سالى نەۋەتى تەمەنم.. ئىدى تەنى و بى خۇراك بووم. بە ھاسانى نەمدەتوانى بە ووردى شت بخوئىنمەۋە، چاۋەنۋاپى ھەۋالەكانى (رۇسا كىباركاس) م دەكرد. لە گەرمای سەعاتى دوۋى پاش نىۋەرۇژان، سىسەرەكان گىزەيان دەھات. دەمىكى خۇر لەسەر پەنجەرەي ژوورەكەم دەسوۋرايەۋە، ناچارى دەكردم جۇلانەي خەوتنەكەم چەند جارىك بگۇرم. بىرم دەكردەۋە دەموت.. رەنگە رۇژى يادەۋەرى لەدايكبوونم، گەرمترىن رۇژىك بوۋىت لە نىو سالىەكاندا. تەۋاۋ راھاتبووم بەرگەي ئەۋ گەرمایە بگرم. ۋەلى رەوتارم ئەۋ رۇژە ناۋازەبوو، لەۋەزىتر نەمدەتوانى بەرگەي گەرمىيەكە بگرم، بۇيە دەمژمىرى چۋارى سەر لەئىۋارى ھەۋلم دا بە گۋىگرتنى موزىكى شەش پارژەكەي (تىشيلوى) (جان

سېستيان باخ) لەدۋا رنۋوسى نۆتەي (دۇن بابلۇ كاسالس) خۇم ھىدى و ھىۋرىكەمەۋە.
 من ھەموو ھىكەتەكانى جوانى مۇسىقام لەۋ پارچەيە دەبىست، بەلام لەبرى ئەۋەي ھىۋر بېمەۋە، پىي ۋەكو جارى جاران...، كەچى ئەۋرۇ دژىۋترىن بارى ناھەموارى پىبەخشىم.
 لەگەل بەشى (سۇناتەي دوۋەم) دا دىم و وورده وورده باۋىشكى خاوم دىتى. ھەستەم بەدەرۋون تەنگى و تەۋەزەلى دەكرد، ئىدى خەونم دەدى، لە خەۋنەكانمدا مۇزىك و ئاۋازى (تىشيلۇ) لەگەل ئاۋازەي گەشتىيەكى خەماۋى تىكەل دەبوو.
 لە پرىكا زەنگى تەلەفۇنەكە ۋەئاگاي ھىنامەۋە، دەنگە ژەنگاۋىيەكەي (رۇسا كىباركاس) بوو ژيانى بۇ گەراندمەۋە.
 - بەختىكى شىتانەت ھەيە.. دانەيەكى باشم بۇت بىنۋەتەۋە. ۋەلى گىرقتىكىمان ھەيە، ئەۋ تەمەنى لە چۋاردەسالانى تىناپەرىت..!
 منىش بە گالتە جارىۋە پىم ووت:
 - گىرنگ نىە.. ئامادەم دەرىپىكەشى پاك كەمەۋە بىگۇرم
 - كارەكە ھىند پەيوەندى بە تۆۋە نىە، بەلام كى قەرەبوۋى سى سالى ھەپسى من دەكاتەۋە..?
 بىگومان كەسەك نىە ئەۋ كارەت بۇ بكا.. لەۋ بەلايەت دوۋرىخا.. خودى خۇشت ئەمەت پى ناكىرى...

ئەو پارەو پولېكى لەم كچۆلە سۆزانيانە، كە جەستەى خۇيان دەفروشت لە تيتروخانەكەى ئەودا، و دەست دەھينا، ئەوان ھەر لە ژيەر دەستى ئەودا رادەھينران و دەگوشران، تاوھكو دەگەيشتنە ناچيزەترين و خرابترين بارى ژيان.. ئىدى فيرى پيشەكە دەبوون، ھەر لەو كۆرە ناشايستاو سۆزانيانەى شارى (ئوفيمای) ميژوويى قوولە رەشەكان. ئەو ھەرگيز ھېچ باجيكى نەدەدا، چونكە مالەكەى جى و شوين و ژوانى خاوەن دەسلەتەكانى شاربوون، لە پاريزگارەو.. تاوھكو چوكترين فەرمانبەرى پاريزگاگە.

ھەر بۆيە.. جيى گومان نەبوو، پيم دەزانى كە (روسا كاباركاس) لە سزای دەستى ياساوه دوورە. سەريچيەكانى.. بە ھەوھس و شەھوھتى خوى دەکرد..، قيجا ئەم دلەراو كيبەش لەو ساتەدا كە قسەى لەگەل كردم، تەنيا لە پیناوى دەسكەوتى پارەو پووليكى زيەدتر بوو. نرخى ئەم كارەش بالاتر دەبوولە بەرانبەر توندى سزاكان. جا بۆيە ئەم گيژەن و گرفتەمان بە زيەکردنى يەك دوو (بيزە) ھاتە ھاموار و چارەسەرکردن. ريككەوتين.. لە دەم ژميەر دەى شەودا لە مالەكەى ئەودا نامادە بم، پينچ (بيزە)ش بە ريكى و پيشەكى وى بدەم. دەبوو يەك خولەك لەكاتەكە پاش و پيش نەكەوم، چونكە ئەو كچە چكۆلەيە... ھيندى كارى مالەوھى ھەبوو، خوراكى بۆ برا بچوكەكانى نامادەدەکرد و دەيخەواندن. دايكە پەككەوتەكەيشى،

كە بە نەخۆشى ئيسك دەگلايەو، يارمەتى دەداو، وەخەوى دەخت.

ھيشتا چوار دەمژميەر بۆ كاتى كارەكەم مابوو، دەبوو ھەرچۆنيك بى بيگوزەرينم. لەو دەمەشدا ھەستم دەکرد سەرو دلەم داگراوھ.. تەنگە نەفەسى كردووم بووم سنگم تریەى دەھات. ئاخەرەكەى ھەوليكى زۆرم دا بۆ وھرى خستنى گيچەلى كاتەكە. خۆم بە جلك گۆرينەو ھەريك كرد، تەواو خۆم تەيار دا، لە راستيدا شتيكى تازە نەبوو، تەنانەت (داميانا) ش من جلكەكاننيم بە گویرەى پى و رەسمى جەنابى (مەتران) لەبەر دەكەم. روومەتى خۆم بە گويزان بريندارکرد. خۆ دەبوو كەميك دان بەخۆمدا بگرم، تاوھكو ئاوى نيوكەرماوھكە كە خۆرھەتاو زۆر گەرمى كردبوو، سارد و گەرمى بكەم و لە نيو ئاوپژينەكەدا، جا بەتاويكى چووك بۆ ووشك كردنەوھى جەستەم بە خاوليبيەك، ئەو جارېكى ئارەقەى پيدەكردمەوھ. پاشان ئەو جلكانەم لەبەرکرد.. كە لەگەلمەراسيمى سەركيش، ئەو شەوھمدا بگونجى.

چاكەتيكى سپى و كەتانى و پراى كراسيكي خەت خەتى شين ئاميز.. كە يەخەى قيت و رەقبوو، ملەوانىكى ئاوپيشمى چينى، جووتى پيلاوى سپى كارى گەنجانە، سەعاتيكي بەرباخەلى زيپينيش.. كە بە زريزەيەكەوھ بەندبوو، پاشان خوارى دەرلنگى پاتروونەكە.. ھەندى بۆ ناوھوھ نووشتانەوھ. بۆ ئەوھى بەديار نەكەوى، بستيك يان دووان كورت بوومەتەوھ.

وا لەمن دەگێرێنەوێ گوايه رهزىيل و قرچۆكم، چونكه كهس بهخهياييدا نايه مرۆ هيندهى من ههژارو دهست كورت بى، من ئه و جيبه شوينمه كه لى دادهنيشم، له راستيدا.. رابواردنى شهويكى سۆزاني وهكو ئه و شهوه پاشهكهوتى پارهو زۆرى دهيوويست.. بۆيه له و پاشهكهوتهى كه له ژيړ پيخهفه كه مدا شار دبوومهوه، دهرم هينا، دوو (بيزو) م بۆ كرى گرتنى ژووريك دا، چوار (بيزو) شم به و ئافرهتهى كه خاوهن ماله كه بوو، سى ديكه شم دانا بۆ كيژه كه، پينچ (بيزو) شم وهلاخست بۆ خوراك و خهرجى ورده واله. واته چوارده (بيزو).. كه رۆژنامه كه له ماوهى مانگي كدا بۆيان سهرف كردبووم، له گيرفانيكى شاراوهى پشتووينه كه ما قايم كرد، به بۆنى گوله (فلوريدا) خۆم بۆنخوش كرد، ئه و شووشه بۆنم له كۆمپانياي (لانمان ئەند كيمب باركلي ئەند) درووست كرابوو. له گه ل ليدانى زهنگى سهعاتى ههشتمى شهو، ههستم به چرپنووكى ترس كرد، وه دهركه وتم، به پيژه تاريكه كه دا هاتم خوارى و ريم گرت بهر. ئه و كات له ترسا.. ئاره قهيهكى چرم كردبوو، رووحم له يادهوهرى سالانه شهوى رووناكى كرد.

دونيای كه ژو ههوا وورده وورده ساردى دهكرد، كۆمه لى خه ل كم ديت، له سهه شه قامى (كۆلمبوس). له نيوان ريزى ترومبيلى كرى وويستابوون، به دهنگيى بهرز.. مشت و مريان بوو، دهريارهى ياريهكى تۆپى پى. ديتم تىپى مۆسيقا.. كه

ئامپيره كانيان له مس درووست كرابوو، له ژيړ سووره چناره كان.. مارش و ئاوازيكى خاويان دهژهنى. له پر.. يه كيك له و ئافره ته سۆزانيه داماوانهى، كه هه ميشه له سه ره رى شه قامى نووسه ره گشتيه كان، راوه مرۆ بسينه لى كه وتوه كانيان دهكرد، داواى جگه ره يهكى ليكردم، منيش وهكو جاران وتم:

— سى و سى سآلو دوو مانگ و هه قده رۆژه وازم له جگه ره كيشان هيناوه.

دهميك به پيشى ته لگا زيرينه كاندا تىپه ريم، شووشه ي كۆگا كانيان رووناك كردبووه، خۆم به و شيويه نه ديت، وهك ههستم پى دهكرد.. له جاران زۆتر پيربووم و جله كانى به ريشم ناجۆر بوون.

كه م وهختى پيش سهعات ده.. سوارى ترومبيليك بووم، داوام له شوقيره كه كرد، به ره و گۆرستان بمبا، دا ههستم پينه كات كيوه دهچم. له ئاوينه كه وه ته ماشايه كى كردم و وتى:

— كاكى زانا.. شتم لى مه شاره وه، چه واشه م مه كه، تكا له خوا ده كه م هيزو تواناي تۆم پى ببه خشى.

پيكره له ترومبيله كه و له بهرانبه ر گۆرستانه كه هاتينه خوارى، چونكه پارهو پوولى هوردمان نه بوو، ده بوو له قه برگه يه كا، كه دوكانى كى په رپووتبوو، هوردى بكه ينه وه، له و شوينه دا.. سه رخوشه كلنى به يانى تاريك و روون به سه ره

مردوهکانیان شینیان دهکرد، دهمی پارهکه م دایمی، کاکي شوڤیږ
بهجدی پیی ووتم:

– ناگات لی بیت.. مالی (رووسا کابارکاس) بهخه یالییش وهکو
جاران نه ماوه..!!

منیش هر نه وهندهم به زارا هات، شوکرانه بیژی بکه م و خه لک
ناسا باوه پی بکه م، چونکه ده زانم، چ سپرک له ژیر دهواری ئەم
ناسمانه شینه دا له شوڤیږی ته کسیه کانی شه قامی (کولمبوس)
شاراوه نیه. رووه و گه پره کی هه ژاره کان پی م هه لگرت و زیتر
چوممه ژوره وه. بینیم به هه مان گه پره که کانی زه مهنی پیشوو
ناچن، شه قامه پان و پوره کان به لمی داخکراو پوشارون،
ماله کان.. ده رگا کانیان له سهر گازی پشت وازه، دیواره کان..
به دارو ته خته ی ناریک بونیات نراون، بنمیچه کان.. به لک و پوی
تال گیراون، هه وشه و هه یوانه کان.. چه و ریژکراون، خه لکه که ش
ئارامی له ده ست داوه. له زوربه ی مالاندا، ناههنگی هه یینیان
سازده دا، ئاوازه یان له سهر و کله لله و ورگی مرودا دهنگی
ده دایه وه، هه موو که سیک به په نجا (سنتافو) ده ی توانی خو ی له
نیوه ندی ماله وه بکو تی و نه و سازو ناههنگانه بیینی، که
ئاره زوی لییه تی، یان ده توانی به خو پرای له سهر شوسته کانا
خو بادات و هه لپه پری.

ریم ده کردو به په رو شه وه چه زم لیبوو زه وینه که له نیو نه و فیزو
که شخه ییه مدا قووتم بدا، به لام چ که سیک ئاوری لی نه دامه وه،

ته نیا نه و مرؤ وریاو لاوازه نه بییت که له بهر ده رگای مالیکی
ئاپوره نیشتبوو، به گشت دلکیکه وه هاواری لیم کردو ووتی:

– خوات له گهل دوکتور.. به ئومیدم به ختیکی باشت هه بی..!!
منیش چم پی نه کرا، بیجگه له وه ی به ئیشاره تی دهستی سوپاسی
بکه م. ده بوو سی جاران راوه ستم و وچانیک به خو م بده م، تاوه کو
هه ناسه یه ک پر به سیه کانم هه لمژم، بهر له وه ی بگه مه دوا
پیچه که.. له ویوه مانگه شه وه زه به لاج و رهنگ مسیه که م
به دیکرد، که له نیو ئاسوکه دا ده دره وشایه وه. هه ستم به ژانیکی
کت و پر کرد له نیو ریخوله کانه دا، ترسیکی بی شو مار دایگرتم،
نه با شتیکم لی رووبدا. وه لی دیار بوو به هاسانی تیپه پری. له
کو تایی شه قامه که، له و شوینه ی که گه پره که که ده بی به دارستان
و چه میکی به پیت، خو م گه یانده تیا ترؤ خانه که ی (رووسا
کابارکاس) وه کو جاران نه ما بوو، گو پرای به سهر دا هاتبوو، پیشان
قویده کان به نه ینی کاریان ده کرد، وه لی نه و پرؤ که دهنگو گو ی
به ریلدوه.

به ته ما بووین نه و نافرته که له گه ته به سهر دهستی ئاور کو ژینه وه
هه لپه ژیرین. ئیدی نازانم ئەم کاره مان له بهر چی کرد، داخو له بهر
جهسته زل و زه به لاجه که ی، یان له بهر نه وه ی که هیشتا پیی
ده کری ئاوری ئاره زوی پی اوانی شار وه کو ژینیته وه. به لام
دیار بوو ته نیایی جهسته ی کورت و گرژکرد بو وه، پیسته که شی
خاوو لوچ کرد بوو، دهنگی به شیوه یه کی زیقنی تیکه و تبوو، هه ر

دەتووت منالیکى پیره.. تەنھا دانەکانى بە ووردى مابوونەو، بەلام تاقە دانىكى بۇ جوانى بە بەرگى زىر کردبوو. لەبەر ئەوھى ھاوسەرەكەى كۆچى دوايى کردبوو، رەشپۆش بوو، پەنجا سالى ژن و مېردايەتى لەگەل پياوھەكەى بردبووھ سەر.

جا بۇ زیدەيى ماتەمى خۆى کلاویكى رەشى لەسەر بوو، بەبۆنەى كۆچى دوايى كۆرە تاقانەكەى.. كە بەردەوام لە كارە قیزەوھەنەکانیدا یارمەتى دەدا، شتیكى لەجەستەدا بەزیندوويى نەمابووهو، جگە لە جووتە چاوھ روون و تیزەكەى. ئیدی زانیم ھەرگیز سرووشت و رفتارى نەگۆراوھ.

لەگەمەگاكدە، گلۆپىكى چلكن و كەم شەوق لەبنمیچەكەوھ.. شۆرپبووھ خواری، لەئیو رەفەكانیدا.. شتیكى نەبوو بۇ فرۆشتن، تەنانەت.. گەل جار بۇ پروپاگەندەى بازگانیش سوودی نەبوو، ھەموو ئەمەیان دەزانى، بەلام.. كەس دانى پیاادا نەدەنا. دەمىك لەسەر پەنجەى پیم چوومە ژوورى.. رووسا كاباركاس.. لەگەل بسینەرەكان قسەى دەکرد، لەراستی نەمزانى لەسەرەتادا نەیناسیمەوھ، یاخود خۆى لیگیلکردبووم، لەمەر پاراستنى مەراسیمی ھات و چۆكەرانى. لەسەر كورسیەكى چاوھنۆرى پشودان نیشتم، بەنیازی ئەوھى لەقسەكانى بیتهوھ. ھەولمدا لەمیشكماشتەكان وەكو جارى جارەن.. لیبەكەمەوھ. زیتەر لەدووگەرەت.. دەمىكى پیکەوھ دەبووین، ترسى شكۆداریەكەى دەشكاندم. پیدەچوو ھەنووكە بیرو ھزرى منى خویندبیتەوھ،

بۆیە رووى تیکردم و بە جیدی سەرنجى دام، وەك بلایى دركى بە ترسناكى کردبى. دواتر ھەناسەییەكى ھەلکیشا.. ھەناسەییەكى خەمبار

– ((زەمانە كارى تى نەکردووى..!))

منیش وویستم بیدوینم

– ((بەلام تۆ زۆر گۆراوى..!))

– ((ھەلبەتە بەرەو باشتەر..))

ئەو ھەلیداو ووتى:

– بەجیدی تەنانەت ئەو ئەسپە رووخسارە مردووهى لیت نیشتوھ.. پیدەچى بە ژیان ھاتبیتەوھ.

بۇ نەقیزەدانى ووتم: رەنگە لەبەر ئەوھى نلخورەكەم گۆریبى.

كۆیلەییەكى: سەول لیدەرت ھەبوو، داخو ئیستا چۆنە..؟

ویجا بە زیرەكى خۆم لەپرسیارەكەى دزیەوھ

– تاقە شتیكى بیزانم ھەنووكە رۆزگارەكە جیاوازە، لەو دەمەى یەكمان نەدیوھ، ھەندى جار ھەست بەسووتانى كۆم دەكەم.

بەلەز لەنیازم گەیشت.

– بەھۆى بەكار نەھینانیەوھ

لە وەلامدا ووتم:

– بۇ مەبەستیكى تر بەكارى ناھینم، تەنیا بۇ ئەوھ نەبى، كە خوا بۆى درووست کردووم. وەلى زەمان گەلیكە درك بە سووتانى

دەكەم، بەردەوام لەو شەوانەى كە مانگ خەرو لە شەوى چوار دەدايە.

روسا كاباركاس، لە چاوى مېزەكەى دەگەرا، كە بە چەكمەجەى بەرگ دروو دەچوو. قوتويەكى مەلحەمى سەوزى دەرھيئاو كرديەو، بۆنى مەلحەمى رووھكى پژمىنى ليدەھات.

– بە كچۆلەكە بلى.. با بە پەنجەى كەمىك كۆمتى پى چەور بكات، بيشەرم بە نيويدا بيسورپىنى.

– شوكرانە بيشى خوادەكەم، كە هيشتا پيم دەكرى، بە ريكى بە ئەرکەكانى خۆم هەستم. دەواو دەرمانى جادو بازە ميلليبيەكانم ناوى.

بە گالته جاربيەو ووتى:

– ئو زاناي بەرپز. داواى لیبوردنت ليدەكەم. ئازيزەكەم ئاگادار بە كچۆلەكە لە دەمژميرى (دە) چاوەروانت دەكات. گەلى ناسك و جوان و خاوينە، رهوشت و پەروەردەى باشە، بەلام دەترسى، نەك زارە تەرەك بيت. ئەو هاوړپييهكى لەگەل كابرآيهكى كۆل هەلگري كەشتييهكان لە (غايه) رەدوو كەوتوو، چونكە لەنيو دووسەعاتدا تووشى خوين بەربوون بوو. قيجا ووتى:

– كارەكە ناشكرايە، چونكە پياوانى (غايه) بەنيوبانگن، تەنانەت (هيستر) يش بەرگەيان ناگرن..!!

گەرايەو سەرى دەزووى قسەكانى خۆى گرتەو ووتى:

– ئەم كيزە هەرزەيە گەلى هەژارە، سەربارى هەموو شتيك دەوى بەدرپژايبى رۆژگار كاريكات و لە كارخانەيەكدا (دوگمە) بە جلكەكانەو بەدوورى.

– وەك بزەم (دوگمە) قايم كردن، كاريكى قورس نيە..؟

– پياوان واپيردەكەنەو، بەلام لەكارى بەرد شكينى گرانتر و سەختترە.

دواتر پيى ووتم:

– مەى و شەرابى (بەرمورو فاليريانا) م بەگەرودا كردو، ئيستا نووستو.

لەبيري خۆمدا ووتم:

– ((رەنگە ئەميشيان گيچەليكى تەربى، بۆ زيەدەكردنى بەرى پارەكەى.. بەلام نا، ئەو ووتى قسەكانم لە زيەن و لەسەر بنەمايەكى درووست، هەر كارەى بەجيا نرخیكى خۆى هەيە، بە پارەو پوولى خاوين.. بەو شيۆه پيشەكى دەدرى.

دووى كەوتم، بەزەيم بە ژەكاوى رەنگ و بۆى دەهاتەو. پييهكانى ئاوسابوون، جووتى گوارەى پزيشكى بەلاقەكانىدا هەلكيشابوو، ئەو دەمەش مانگەشەو خروگەش و لە چەقى ناسمان را نزيك ببووە، دەتووت دونيا لە نيو دەريايەكى سۆزدا نغۆبۆ. لە نزيك مەيخانەكەدا سەقيفەيەك لە لق و پۆى دارخورما دروست كرابوو، بۆ ناھەنگە گشتييهكان، كۆمەلى كورسى لە پيست درووست كراو و بى دەسك لىي دانرابوو، جگە

له چه ند جۆلانه يه كى نووستن.. كه به ستوونه كانه وه
هه لؤاسرابوون، له هه وشه ي پشته وه.. هه ر به خۆى چهره
دارستانىكى ميوه ي به پيت بوو. پاشان هه يوانىك و شهش
ژوورى نووستن ده هاته پيش به خشتى گلى سوور و بى گه چ
دروست كرابوون. په نجه ره كانى له مهر به رگرى له ميش و مه گه ز
و ميشوله، به ته لى ووردى هيله ك پۆش كرابوون.

لى تاقه كه گيرابوو ژوورىك.. نيمچه رۆشنايييه كى ددا، نه وه دمه
(تۇنيا)ى قوله رهش له راديووه گۆرانى ناجورى عه شقى
ده چرى، رووسا كارباركاس هه ناسه يه كى قوللى هه لمژى و
يه كسه ر رووى تىكردم:

– ناوازه كانى (بوليرو) ژيان به مروقه ده به خشى.

ئيمه هه ردوو ته بابووين، له م بۆچوونه دا، به لام تاكو نه مرؤ هه گيز
نه مويراوه نه م شته بدركىنم و بينووسم. پالى به ده رگاكه وه ناو
چوه ژووره وه، خيرا هاته وه ده رى و ووتى:

– هيشتا نووستوه. كارىكى باش ده كه يت نه گه ر لى بگه رپى
پشويه كى ته واو بدات، تا وه كو ماندويى بره ويته وه، چونكه
شهوى تو له شهوى نه وه گه لى به نارام و دريژتره.

هه ندى سه رسامبووم، پرسيم:

– به بىرى تو هه نوكه ده وى چى بكه م

– به حه ناتىكه وه كه پيم سه يربوو ووتى: ئيدى ده زانى كارت
چۆنه، نهى تو زانا نيت..؟

بيوچان پشتى ليكردم و رويشت، به ته نياو له نيو ترسى به جى
هيشتم. چ چاره يه كى ديكه م نه بوو، به دلاره وكى چوومه ژوورى..
ديتم (چكۆله) له شيرين خه ودايه. وه كو يه كه م رۆژى
له داىكبوونى به رووتى له سه ر سيسه ميكى به كرى له سه رلا
كه و تووه و رووى له ده رگايه. رووناكيه ك له به هوه كه وه ده رژايه
سه ر رووخسارى و هه موو شتىكى رۆشن كر دبوو، له كه نار
سيسه مه كه وه رۆنيشتم، به هيمنى ته ماشام ده كرد، به په رۆشى و
به هه ر پينچ هه سته كانه وه.. لى ووردبوومه وه. نه وه سه مه ريكى
خوين گه رمبوو، دياربوو هه ندى جوانكارى و خاوين كرابوو،
ته نانه ت.. تووكه به ريان تراشى بوو، به پرچيكي نيگرؤوه بينيم،
ناخوينى په نجه ي ده ست و پييه كانى به ره نكي سه رووشتى بويه
كرابوون، به لام.. جه سته ي برۆنزى و توخ و به ره نكي دوشاوى
رووه كى قه ميشى ده كرد، پيستى ته ره كى و زبربوون،
مه كه كانى تازه گوپكه يان ددا، هه ر به مه مكى منداللىكى نير
ده شوپها. وه لى به وه هه موو هيزه شه يتانيه شاراويه، ده تگوت..
ئىستا و نه ختىكى دى ده ته قيتته وه. باشترين شتىك له
جه سته يه.. نه وه دوو پييه زله بوون، له سه ر په نجه دريژته كانى
به هيمنى و به نارامى رى ده كرد، به ناره قيه كى فوسفورى
سه راپا جه سته ي بريقه ي ددا، له گه ل نه وه ي پانكه كه
ده خولايه وه، وه لى.. گه رمى ژووره كه ت پى نه ده گوازا، ئيدى
وورده وورده به له گه ل شهوى نه نگوسته چاو زيده تر ده بوو. له م

وهزغ و سهروبهنده.. بهاسانی درکت بهرهنگ و رووخساری راستهقینهی نهدهکرد، زۆر مهحالبوو رووخساری که به ئاردی برنجی کوتراو و سپی سواخ درابی، وپرای دوو پهلهی سووری سهه گونا... مژۆلی دهستکرد و برۆ و پیلۆی رهشی چاوهکانی، ههموو ههر دهتگوت کونی کورهی دوکهلی رهشه، لیوهکانی قهبهو ئهستوربوون، سهه سویندت دهخوارد.. دهتگوت به بۆیهی (چکلێت) رهنگ کراون، جوان بریقهی دههاتی، وهلی نهکارو نهبۆیهکان شیوهو رووخساری ئهویان نهشاردبووهو، کهپویهکی زل و دوو برۆی چرو پهیوهست و لیوی پرو ههمساوی ههبوون، به مانگایهکی وودیلهی زورانبازی دهکرد.

کاترمیر یانزهبوو.. خۆم هاویشته ژووری گهراوهکه، تاوهکو منیش کاره ئاساییهکانی خۆم نهجام بدهم، دیتم جلکهکانی وهک کچه ههژاریک.. به قههکراوی بهپریکی لهسهه کورسیهک دانراون. کراسیکی به نیگاری پهروانه نهخشابوو، رهنگی شهواله کورتهکهی زهره ئامیزو جوتی پیلاویش له سهه زهوینی گهراوهکه فیری درابوو، چههه بازنێ هههزان بههاو.. ملوانکهیهکی باریک و وپرای میدالیایهکی چکۆلهی رازاوه، بهویینهی (مههیهم)ی لهسهه جلکهکانی رۆکراووون. لهسهه رهفی دهست شۆرهکهیش.. جانتایهکی بچووی دهستی و لهگهه قهلهمیکی نهخشی لیو و قوتوویهکی ماکیاژی نارایشته و کللیکم بینی،.. جگه له پارهو پوولی کهم، ئهم شمهکانه ههموو له

زۆر بهکارهینانیان، له کههک کهوتبوون، تا ئهو رادهیهی که ههستت دهکرد رهنگه لهه ههژارتر نهبی.

جلهکانم فیری دا، ههموو پارچهکانیم بهپریکی لهنیو دۆلابی دانان.. تا ئاوپیشمی کراسهکهم نهشیوی و دهق و ئوتووی جل به کهتانیهکانیشم لۆچ نهییت. خۆم له ئاودهستهکهدا خالی کردهوه، دانیشتم.. ههر وهکو (فلورینا دی دیوس) که له منالییهوه فیری کردبووم، بۆ ئهوهی کهناری دهم ئاودهسهکه نهلهوتینم، ئهوکات که میزم دهکرد، ههر وهکو جوانویهک به شهپۆلان و به دهوام قژهی دههاتی، ئهوجا بهر لهوهی بیمه دهری، تهماشای ئاوینهی دهستشۆرهکهم دهکرد، ئهو ههسپهی که لهلاوه چاوی تیپریبووم، نههمردبوو. به پیچههوانهوه کپ و خهموکی ماتبوو، گوشتی ژیر چههه شۆرپبووهوه، به هی ((پاپا))ی دهکرد. پیلۆی چاوهکانی ئاوسابوون، پهچهمی بهلادا هاتبووه خوار، پیموت:

– پیسایی.. چیم لهدهست دی، ئهگهه تۆ خوشت ناویم..!

بۆ ئهوهی به ئاگای نههینم، بیدههنگ بهرووتی لهسهه کهناری سیسهمهکهوه نیشتم، به نیگایهکی گهرم گهرم که تیشکی سووری دهبرێ، بست به بست تهماشام کرد، پهنجهکانم بهگهردنی تهپری داخزان بهرهو خوار، ههموو جهستهی لهناوهوه شهپۆل و مووچرکهی دههه،.. وهکو تهه و ژیی تههمبورو ساریک، به نووزهیهکهوه بهرهو رووم وهههههه، هههههه ترش و تالی

بەگيانمدا پزئا، بەدوو پەنجه كونه كه پووم گرت.. راجەنى، سەرى سوپراو پشتى دامى، وەئى بەئاگا نەھاتبوو. ھەولمدا، بەدوو زرانىم ھەردوو لاق و پوزى لىك دووربخەمەو، بەلام بوارى نەدام، دووجاران رانەكانى لىك توندكردەو. بەستەيەكم بە ھىواشى بەگوييدا چرپاند:

– سىسەمەكەى دىلگادىنا بە فرىشتە دەورە دراون.

كەمىك خۆى شل كرد، تەزوويەكى گەرم بە دەمارەكانمدا گەپرا، ئىدى گيانلەبەرە پەرۆين و خانەنشىنەكەم لەخەوى درىژى سالانەى بەئاگا ھاتەو ھەستووربوو.

– دىلگادىنا رووحەكەم..

زۆر لەبەرى پارامەو، نوزەيەكى خەماوى بۆ كردم، لەلاقم دوور كەوتوو، ديسانەو پىشتى لىكردم و ماريپچ خۆى لەنيو ھىلكە شەيتانوكەى نا.. ووتم رەنگە خۆم ئاسا شەرابى (فاليريانا) گىژى كردى، چونكە ھىشتا ھىچ شتىك رووى نەدابوو، نە لەو نە لە يەككى دى.. بەھەر حال گرنگ نىيە..

زىتر لە فيكرا چووبووم.. ((داخوا چ سوودىكى بۆم دەبى، ئەگەر وەئاگاھاتەو.. خۆ من مرويەكى بىتوانا و خەماويم، گەئى ساردم و ھەكو كەرويشكىكى چكۆلەو ترسنۆك..!!)).

ئەو دەمە لە پرىكا و بە ئاشكرا، گويم لەزەنگى دووانزەى نيوەشەبوو.. ئىدى بەيانى بىست و نۆى مانگى ئاب.. دەست پىدەكات. ئەو رۆژەى (يۆحەنا) قەشە تيا كوژا. يەكئى لە

شەقام و لەسەر شوستەكە بەدەنگى بەرز دەگريا، كەسپىش گوئى پى نەدەدا، بۆيە ھەندى دوعا و نزام بۆكردو بۆ خويشم پارامەو، ئەگەر سوودىكى پىبگات.

شوكرانە بىژى خوام كرد، بۆ ئەو شتانەى كە پى دابووم ((نا.. كەس خۆى گىل نەكات، لەو راستىيەى.. كە ئەو ھەى لەپىنش ھاتدايە، بەردەوام دەبى و دەمىنئەو، لەو ھەى كەبەسر چوو..)). چكۆلەكە لە خەوندا، نوزەيەكى لىو ھات، ھەر بۆيە بۆ ئەويش لەخوا پارامەو. ھەموو شتى ھەر بەم شىوئە بەرپو ھەچى و كۆتايى دى. ئىدى دەنگى رادىۆكەم قاچى.. چراكەشم كوژاندەو.. بۆ ئەو ھەى بنووم.

بەرەبەيان.. لەخەو رابووم، بى ئەو ھەى بزانم لەكويم.. چكۆلەكەش ھىشتا ھەر نووستبوو.. پىشتى لەمن بوو، بەشىوئەكە خۆى خركردبوو، دەتوت.. ھەنوگە لەسكى داىكىدايە. ھەستىكى سەير بە مېشكەدا ھات، ھەك بلىي لەنيو تارىكيەكە ھەستابى گوئى بىستى خورەى ئلوى گەرماو كە بووم، بەلام.. دەشى ئەمە خەون بى، رووداوەكەم لەلا بەراست دەھاتە بەر چا.. شتىكى نوئى بوو بەھەر حال.. ئەو ھەن بايەخم بە جوانى نەدەدا، بوكى شەوانم ھەموو بەرىكەوت ھەلدەبژارد، تەنيا بايەخم بە پارەكە دەدا، بە بى دل خۆشەويستىمان دەكرد. گەئى جار نيوەى جلكەكانم لەبەردابوو، ھەميشە ئەم كارەمان لەتارىكى ساز

دەدا، بۇ ئەوھى بەخەيال ھەر يەككىمان وینەو رووخسارى
يەكدى بکیشی.

دیاره ئەو شەوھە چیژو خوشیەکی زۆرم ھەست پیکرد، کە
ھەرگیز بپروام نەدەکرد ئاوا بەرووتی جەستەى ئافرەتییکی
خەوبردوو ببینم، وا بى شەرم و بى خیرایی شەھوت...

پینجى سەر لەسپیدەبوو، لەخەو بەناگا ھاتم، ئیدى دلەراوکی
یەخەى پیگرتم. بیرم لەوھ دەکردەوھ کە ئەورۆ یەکشەممەیه..
دەویت ووتاری رۆژنامەکە نامادەبکەم، یەکسەر ھەلسام، خۆم
بەتال کردەوھ، ئەوکات بلیسەى گەرمی مانگە شەو ھوروژمی
دەھینا. وەلى کە ئاوەکەم بەردا، ھەستمکرد بوغزو کینەى رۆژانى
بەسەرچووم بە ئاوەرۆکەدا رۆیشت.

دەمیکی بەنارامی و پۆشتەیی گەرامەوھ ژووری خەوتن، کچۆلەکە
ھیشتا لەسەر پشنت نووستبوو، دیاره لەگەل تیشکی بەیاندا
پەیمانى گرتبوو. جار جار لەم کەنار تا ئەو کەنارى سیسەمەکە
دەخولایەوھ، وەلى ھەمیشە دەستەکانى شیوھى (خاچ)
کراپوونەوھ.

ئەو ئیستا بە ئافرەتییک دەکات.. بە کچینی تەلاق درابى.
پیموت:

—خوای بپاریزی..

ئەو پارەو پوولەى کە پیم مابوون، لەگەل پوولەکانى ئەودا
ھەمووم خستە ژیر سەرى. ئیت بۆ یەكجارەکی بەماچیکی

لەنیوچەوانیەوھ خوا حافیزیم لیکرد. مالهکە ھەرۆھکو جیگایەکی
کۆپى راباردن لەگەل کازیوھى بەیاندا بە فردۆسیک دەچوو.

لەدەرگاکی پشنتەوھ.. کەدەینوارپە بیستان و سەوزاییەک
دەرکەوتم، بۇ ئەوھى کەسى بەدیم نەکا، لەژیر چرەى بلیسەى
خۆرەتاوھکە.. ئیدى درکم بەقورسایى سالانى نەوھدى تەمەننى
خۆم کرد، چرکە بە چرکەیم دەژمارد. ئەو ساتە شەوانەى کە
تۆزقالبک لەگەل مەرگ جیای دەکردمەوھ.

شەرافەتى درووستکردنى ئەو مېزەشم، باپىرەى باوكمبوو،
ھەلبەتتە ئەوئىش وەستاو دارتاشى كەشتى سازى زىرەكبوو.
تەنانت ئەو رۇژانەش كەكارى نووسىنم نەدەكرد، گەلى جاران
بەتوندى تىزىيەكى كەم تەرخەمانە مېزەكەم ئامادە دەكرد،
كەھەمىشە دەبوە ھۇكارى لەنيوچوونى كارە عىشقەسازىيە زۇرو
زەوئەندەكانم.

بۇ كار ئاسانىەكانم ئەم كتيب و بەرگە فەرھەنگىيانەم ھەبوون
كتيبي ((فەرھەنگى ويئە ئامىزى يەكەم))ى ئەكادىمىيى پاشايى
چاپى ۱۹۰۳، ((گەوھەرى زمانى قىشتالى يان ئىسپانى))ى
((سىياسىيان دى كۇفارۇ بىياس))و ((ونجو دۇن ئەندرىس بىبو))
خۇ ئەگەر شك لەواتا و دەربىرىنى ووشەيەك ھەبوايە ((فەرھەنگى
ئايدلۇزى))ى ((دۇن خۇلىو كاسارىس))م وەكار دەھىنا. جا بۇ
زانىنى ھەندى ووشە و واژەى ئىتالىيىيى .. ھاودژەكانى يان بۇ
گەيشتن لەزمانى زگماكى دايكم كەھەر بەمندالى فيرى ببووم،
لەسەر مېزەكەم دانا بوو، جگە لە ((فەرھەنگى زمانى لاتىنى)) كە
بەزمانى لەدايكبوونى خۇمى دەزانم.

ئەگەر بنۇرىتە چەپى مېزەكە، پىنچ دەستە كاغزى قەوارە
ناسايى لەتەك يەك دانراون. بىگومان .. بۇ نووسىنى ستوونى
گوتارى ھەفتانەى .. يەكشەممە بەكارىان دىنم، خاسىەتەكانى ئەم
كاغزانەم لەھى كاغزى تەنك باشترە، ھەروەھا پۇدرەى نامە
ھىشك كرىنەووم لەسەر مېزەكەدا ھەبوو.

(۲)

ئەم يادداشتەم ھەر لەو شتەكەمانەى كەماون .. دەنووسمەو،
چونكە ئەورۇكە لەنامەخانەكەى باوكمدا .. رەفەكانىش بەھىمنى
و لەسەر خۇ ھەنوكة مۇرانەى تىوروزاون، ھىندەيان نەماوہ
دارووخيئ. من بۇ ئەو شول و كارە كەمانەى كەلەژيانمدا ماون ..
دەبى بىكەم، ھەر ئەو كتيب و فەرھەنگە جورا و جورانەم پى
بەسە. وىپراى ئەودوو كۆمەلە كتيبەى رۇمانى ((لە قۇناغەكانى
نىشتمان))ى نووسەر ((دۇن بىنيتۇ بىرىس گالدۇس)) .. لەگەل
چىرۇكەكانى ((شاخى سىحراوى)) كەھەمىشە فيرى كردم لە
گۇپرانى حەزو ھەوەسى دايكم تىبگەم، كەبەنەخۇشى
دەردەبارىكە سەرى نايەو. بە پىچەوانەى جەستەى خۇم و
ھەموو شمەكەكانى مائەو. تەنيا ئەو مېزەى كە گشت دەمى
لەسەرىم دەنووسى، وىپراى بەسەرچوونى وەخت و تەمەنىكى
زۇرو زەوئەند .. كەھىشتا پتەوو قايم بوو.

به لای راستدا شوشه یه کی مەرکه بی نووسین له گهل قهلمدانیکي کهله داری (بالیسو)ی تهنگ درووست کرابوو. له گهل قهلمیکي زیپر. من هیشتا به دهست دهنووسم، به خه تیرومانسی، ئەمهش سیفتهی ستایشی تیدا نیه، به هەر حال ئەم جوړه نووسینه.. له ((فلورینا دی دیوس)) فیرببووم، بۆ ئەوهی لاسایی نووسینی فهرمی هاوسهره کهی نه کهم، که ئەو بنووسی دادوهری بوو، وپرای ئەوهی ژمیریاریکی سویندخواردو بوو. ههتا دوا هه ناسهی دهمانیک دهبوو له رۆژنامه کهدا نووسینیان به ئامیری چاپ هینا بوه ئاراوه و به سه ماندا دهسه پیئرا، له مەر خه ملاندنیکي باشتری قهواره ی دهقه کان، له سه ریچنووسی حهرفی ((لینوتیب)) ریک بخری، به شیوه یه کی هونه ری لاپه ره کان بهیئیته دهره یانان. به لām من هه رگیز ئەم ره وتار خه راپه م لاپه سه ند نه بوو، به ردهوام به دهست نووسینه کانم ده کرد، پاشان له سه ر ئامیری چاپ کوپیم ده کردن. به شیوه ی ته قه ی دهنووی مریشک، وه ئی هیئده گوییان به من نه ددها، له بهر ئەوه ی کوئترین کارمه ندیان بووم. ئەورۆ من خانه نشین کراوم، به لām هه ر نه به زیوم، به حه زیکی پیروژه وه له ماله وه دهنووسم، ئەو ده مانه ی خه تی ته له فۆنه کهم داده خه م، بۆ ئەوه ی که سی قه لس و وه رسم نه کات، یان که سیکی چاودیر له سه ر شانمه وه ته ماشام بکات. من نه سه گ و نه په له وه ره مه یه، نه کاره کهر، ته نیا (دامیانا)ی دل سوژ نه بیئت. هه میشه له ته نگانه دا ئەو فریام که ووتوه، رزگاری کردووم، به جوړی کهس

به خه یالیدا نایهت. ئەو به ردهوام هه فته نه سه ری لی داوم، کاره کانی به ته وای بو کردووم، ته نانهت هه نوکه چاوه کانی کزبوونه و درکیشی کالبوه ته وه. دایکم کاتی له سه ر پیخه فی مەرگدا بوو، گه ئی ده پاراپه وه که هیشتا گه نجم، ژنیکی سپیکه لانه بهیئم، بۆ ئەوه ی سی مندالم ئی بی و یه کیکیان کچ بی، تا وه کو نای دایکمی ئی بنیم، چونکه دایکم و داپیره م و دایکی داپیره م هه ر یه ک ناویان هه بووه، منیش حه زم ده کرد، ئاواته که ی به دی بیئم، به لām بیرو باورپکی زۆر گونجاوو نه رم هه بوو دهر باره ی گه نجان، هه رگیز هه ستم نه ده کرد له و کاره وه دوا که و تووم. رۆژیکي لای نیوه رپویه کی گه رم دهرگا کهم ئی تیکچوو. له و خانوه ی که (بالوماریس دی کاسترو) خاوه نی بوو، له شاری (برادومار)، له پریکا به رووتی چاوم به کچه بچوو که که یان که وت، نیوی (خیمینا ئورتیس) بوو. ئەو به نیوه رپوی گه رم له ژوره که ییدا دهنووست، دیم له سه ر لاپال که وتبوو، پشتی به دهرگا که وه بوو. به هه ل سوپانیکی خیرا چاوی پیم که وت، ته نانهت دهره فه تی ئەوه شم نه ما زوو هه لبیم، داوای لیبوردنم لیکرد، تا ئەو لیبوردنه شم ووت گیانم گه یشته کونه که پوووم. ئەو خه نده یه کی نه رمی بۆ کردم، ناسک ناسا ئاورپکی لی دامه وه، هه موو جه سه ته ی بۆ دهرخستم. پراو پری ژوره که په رۆشیبوو، هه رچه ندیش هیشتا به ته وای رووت نه ببوو، سه ری گوپی به گولی ژارای رازاندبووه وه، په ره کانی مه یله و

نارنجی دەچوونەو، وەکو (ئۆلەمبیا مانیە) تا قەمى بازنگى زىپرى
لە دەستى راستى كردبوو، ملوانكە يەكى مروارى ووردى بە
گەردنا شۆر بېووە.

هەرگىز بىرم لەو نەكردبوو، رۆژىكى دىت، رووداوىكى ئەوا
سەيرىم وەپىيش دى. دەبىتە ھۆى شلەژانى ژيانم، بەلام ئەمپرو..
من جەختم لەسەر ئەو كەردوو، لەسەر رىرەوىكى راستم. بۆيە
دەرگاگەم بەتوندى داخست، شەرمم لەكەودەنى و گەوجى خۆم
كرد. حەزم لىبوو رووداوەكەم لەبىرى چى. (خمينا ئورتىس)..
ھانى دەدام لەبىرى نەكەم، نامەى زارەكى بەھاوپرىكانى بۆ
دەناردم، نامەو كارتى عەشق خوانى بۆ دەنووسىم، ھەرەشەو
گۆرەشەى بەگوى دەدام، ھەموو دەمى سەرقالى درۆ و
پروپاگەندەبوو، لەگشت جىيەك دەيووت:

– خۆشەوويستى يەكىن و شەيداي يەكىن، يەكدىمان گەلى خۆش
دەويت. بىئەوھى تا قە ووشەيەك لەرووى يەك ھەلپىن.

منيش پىم نەدەكرا بەرگرى لەخۆم بکەم. ئەو خاوەن دووچاوى
پشیلەيى تىژو بەگربوو، پرچىكى چرو ئالتوونى ھەبوو. لەشى
نەرمى بە پۆشتەيى و بەرووتى پر شەھوت و پر ئامىزبوو..
گيانى دەوروژاندى، شوخ و شەنگى ئەو زۆرجاران لەسەر
سەرىنى شەوانە دەگرياندىم. لەفگرا چووم، ئەم حەزو ھەوەسە..
ھەرگىز فرى بەخۆشەوويستى ھەو نى، بەلام ھىچم پىنەدەكرا، ئەو
ئارەزوو شەيتانىيەى كەبەسەر منىدا سەپاندبوو، تال و

سووزىنەربوو، بۆيە ھەولمەدا.. ھەر ئافرەتتىكى دلخواز ز
سۆزانیەكى دىكەى چاوان سەوز، كاتى بەرىكەوت تووشم دەبن..
خۆمى پىساردكەمەو ھەو ھىوربىمەو.

نەمتوانى ئاگر ھەلايساوى يادەوھرىيەكانى لەنيو پىخەفى ()
برادۆمار (بشارمەو. بەم جۆرە خۆم بەدەستەو داو چوومە
داخوازى. ئەلقەى پەنجەمان بەخىرايى گۆرپەو، رۆژى
گواستەو ھەو ديلاى ئاھەنگەكە بەر لەجەژنى (بەرەسى) ديارى
كراو.. ھەموو شتتەك سازدرا.

ئەم ھەوالە.. بەپانتايى كوچەو كۆلانى چىنيەكان، كەگەرەكى
رابواردن بوو.. خىرا بلاوبوو ھەو، وھى لەنيو (يانە)
كۆمەلايەتيەكان بەو شىوھى نەبوو. سەرەتا بە چاوى سووك و
گالته جارى ھەو باس دەكرا، پاشان ژنە ئەكادىمىيە سۆزانیەكان
مانيان گرت و بەرھەلستى ئەم ئاكارەيان كرد، پىيان وابوو ئەمە
ئاكارىكى پىرۆزەند نىيە.

ئەلقە گۆرپىنەو ھەكەمان، لەنيو شانشىنى ((گولزارى ئۆركىدەى
ئەمازۇنىيە.. وسەر خاس)) لە مالى دەزگىرەنەكەمدا بەرى و رەسمى
ئايىنى (عيسا) بەرپۆھچوو.

سەعات ھەوتى ئىواران دەگەيشتمە ئەوى، جلىكى كەتانى سپىم
لەبەردەكرد.. ديارىيەكى ئاسايى خۆخلافاندىن يان ھەندى
شىرىنى سويسرىم لەگەل خۆم دەبرد، قسانمان دەكرد.. ھەندى
جار بەھىماو پەنجە، ھەندى جار بەووشەى ئاسايى..

هەتاو دەكوسەعاتى دەى شەو لەژێر چاودێرى پووره (ئەرخىندىا)
كاتەكەمان بەسەر دەبرد . گەلى جار . پووريمان لەگەل يەكەم
باوئشك و چاونووقانىكدا خەو دەبەردەو، وەك ئەو پيريزنە
چاودێركارانە . . . كە كلاًو قووچيان لەسەر دەكردو لە رۆمانەكانى
ئەوسەردەمەدا باس دەكران .

(خيمىنيا) . . . رۆژ بەرۆژ دەمى زياتر يەكمان دەناسى ، ئەو چلئىستەر
دەبوو . . . لەمانگى حوزەيراندا . . . كاتى دنيا گەرم دادەهات ، مەمكدان
و تەنوورەكانى لەبەر نەدەكرد . پاش دوو مانگى ئەلقە
گۆرپىنەو دەمان . . . ئىدى شتىكمان نەما باسى ليوە بكەين ، ئەو باسى
سك و منالى بۆ دەكردم ، بى ئەو يەكسەر ئەم شتانهى پى نەو وتم .
ديتم بەدەست و پەنجەكانى پىلاوى خروى منالانەى دەچنى ،
هەر بۆيە منيش چالاكانە فيرى چىنى بووم ، هاوكارىم دەكرد ،
بەم چەشنە رۆژانە چەند سەعاتىك بەفېرۆ بەسەر دەچوو . لەرۆژى
زەماوەندىەكەمان نزيك دەبووینەو ، بەردەوام پىلاوى شىنم بۆ
ساوايانى (كور) دەچنى ، ئەویش پىلاوى پەمەيى بۆ ساوايانى)
كچ (دەچنى . بۆ ئەو دەى بزائىن كاممان خەملەكەمان راست
دەردەچى . . . ئىدى جووتى پىلاووەكانى كە من چىنبووم ، بەشى
پەنجا منالى دەكرد .

بەر لەو دەى زەنگى سەعاتەكە لەگەل دوا چركەدا دە جارەن دەنگى
ليوە بەرز بى ، من سواری عەربانەيەك دەبووم . . . كە جووتى ئەسپ
بەكيشى دەكردو خۆم پىدەگەيانە كوچەو كۆلانى چىنيەكان ، بۆ

ئەو دەى شەوانى دريژم ئاشتياو لەژێر چاودێرى خواوەندە
بەرمەسەر . ئەو ئاھەنگانەى . . . بەبۆنەى خودا حافىزى كردم
لەژيانى رەبەنى هەميشە بەرپرەويكى پىچەوانەى شەوانە
ئاھەنگى قورس و ناجۆرى يانە كۆمەلایەتەكانەو دەبوو . ئەو دوو
جىھانە دژە . . . فيرى ئەو دەيان كردم ، كاميان هەلبژيرم ، يان كاميان
جىھانى راستى بوونى منن . زۆردەمانى . . . خۆم گىل دەكرد ،
هەردوو جىھانەكەم بەدنياى خۆم دەزانى . . . بەلام دركم بەو دەكرد
هەردوو يان لەدواساتەكانياندا بوون ، بۆيە نەمدەزانى لەكاميانەو
دەنۆرمە ئەوى دىكەيان ، لەبەر شەپۆلى توندى ئاھەموارى دا وەك
دوو كەشتى لەنيو پانتايى دەريايەكدا لىك دوور
دەكەونەو . ديلائى زەماوەندىيەكەمان ئەو ئىوارەيە . . . لە
تيا ترۆخانەى (ئەلبودىر دى دىوس) بە دىماھىترىن تەقسى
بەريوەچوو ، كە بە خەيال كەسدا نەدەهات تەنيا (خورى كاليس)
نەبى كە هەميشە . . . ئەو هەتا پەنا گووى لەقورپاوى شەھەو هەتا
نقومبوو .

سەرچەم ئافرەتە كارەكەرەكانى ديلائەكە جلى بووكينى پى لەبەر
كردن و تاجە گۆلى نارجى ويدان . . . بۆ ئەو دەى بىن بەژن و خيزانى
من لەرى رەسميكى كۆ ئاينيدا . ئەو شەو شەو شەوى پەريووت
كردنى پىرۆزەندىيەكان بوو ، بىست و دوو ئافرەت لەوان
سویندى خووشەوويستى و وەفایى بۆ خواردم ، منيش سویندى

وہ فاو عہ شقم بۇ خواردن، ھەتا دواى مردن و لەگۆرپان لەگەڵیاندا
بژئیم.

ئەو شەو خەو لەچاوانم رەوى، نەمدەزانی خۆم چۆن قوتاربكەم،
بەبۆنەى ئەو رەوتارە. ھەر لەتاریكى و روونى بەیانەو، لەگەڵ
ژمارەى دەنگى زەنگى كەنيسەكە دەستم بەژماردن
دەمژمیرەكانى وەختەكە كرد، ھەتاوھكو حەوتەمین لیدانى پەر
لەسامى زەنگەكە.. ئیتر دەبوو لەو دەمەدا لەكەنيسە
ئامادەبم. لەساعات ھەشتى بەیانى زەنگى تەلەفۆنەكەم.. پچر
پچر بە بەردەوامى و بەتوورەى بۇ ماوہى يەك سەعات لیددا،
منیش نەك ھەر وەلام نەدايەوھو.. بەلكو ھەناسەشم لەخۆ
بړیبوو. ئینجا بەر لەساعات (دە) بەچەند دەقیقەيەك بەمستەكۆلە
لەدەرگایان دا، پاشان بەدەنگى ئاشناو بەتوورەى ھاواریان
لێكردم، ئەوكات لەدلى خۆمدا ووتم: رەنگە ھەنووكە وا
بیربەكەنەو شتیكى ناھەموار رووى دا، بى و دەرگاكەم لەسەر
بشكینن. بەلام دواى سەعاتى یانزە بیدەنگیەكى ترسناك ھەموو
كون و قوزبنى مالەوہى پركرد، وەك ئەو خاموشیەى كە پاش
كارەساتە گەورەكان دیتە پيش. ئەو دەمە لەبەر ئەو لەبەر خۆم
گەلى گریام، لەقولایی دلەوہ دوعاو نزای ئەوہم كرد بەدریژایی
ژیان ھەرگیز چاوم پى نەكەویتەوہ. لەپریكا دركەم بەوہ كرد..
قەشەيەك كەم و زۆر بەنیوہ بیستنیك گووى لەنزاكانم بوو،
چونكە پیمزانی (خمینا ئورتیس) ھەر ئەو شەوہ وولاتى

بەجیھێشتوہ، ئیدی نەگەرایەوہ، تاوہكو بیست سال بەسەرچوو.
لەو ماوہیەدا ئەو میردى بەیەكیكى تر كرددبوو، حەوت كورپیشى
لێببوو. ووتم: ئەگەر پيشهات بەمجۆرە نەبوايە، ئیستی ئەو
حەوت كورپى لەمن دەبوو، من بابیان دەبووم.

دواى ئەو رووداوہ سەیرە، تواناو چالاکیەكى زۆرم نواند بۇ
پاراستنى ئەوستوونە حەوتوویانەى رۆژنامەى (دیاریۆ دى
لاباس) كە كارم تیا دەكرد. ھەرچەند ئەو رووداوہ تاكە ھۆكارى
نەبوو بۇ

گواستنەوہى ستوونى رۆژنامەگەریەكەم بۇ لاپەرەى یانزە، بەلكو
ھۆكارە سەرەكیەكە ئەو تەكاندانە شیتانەى سەدەى بیستەم بوو.
جا ئەو پيشقەچوونە و پيشكەوتنە لەئارادا بوو بەداستان،
ھەمووشتیك گۆرا، فرۆكەكان فرین، پیاوانى دەستپيشخەر
خورجى نامەو پەيامیان لەنیو فرۆكەى (جەنگر) ھوہ
دەگواستەوہ، بەم شیوہیە پۆستەى ئاسمانیان داھینا. تاقەشتیك
ھەرودكو خۆى مابوہوہ.. نووسینی گوتارى ستوونى
رۆژنامەكەمبوو، وەچەى نووى بەتوندى ھیرشیان دەبردە سەرم،
ھەرودەك ئەو ھیرشەى دەكریتە سەر مۆمیايەكى قەدیمە. ئەوان
پینیان وابوو تیك بشكینرى، بەلام ویپرای ھەموو شتیك.. توانیم
رىرەوى گوتارەكانم بیاریزم بەھەمان ریتەمە كۆنەكەى خۆى،
ھەمبەر بەو ریرەوہى نويگەریەوہ.. بى سلكردنەوہ.

پەنجەم بەكونە گوئی خۆم نابوو، گوئیستی بەرانبەر نەبووم،
میژووی تەمەنی گووتارەکانم بۆ چل سال دەچوو. نووسەرە
گەنجەکان ناویان لینابوو (ستوونی مودارای زۆل). بەرپۆهەبەری
ئەو وەختەم رۆژیکیان بانگی کردم بۆ نووسینگەکە، داوای
لیکردم لەگەڵ دەنگی تازەگەرییەکەدا پینگاڤ هەلگرم، دوا
نەکەوم، بە هیمنی و بەزمانی ریزەوئەمە ی پێ ووتم:

– جیهان پێش دەکەوێت..

منیش پێم ووت:

– ئەری.. جیهان بەرەو پێش دەچێت.. بەلام بەخولانەوێ
بەدەوری خۆردا..!

سەرروتاری ستوونی رۆژانی یەك شەمموانم هەرەك خۆی
مایەو.. گۆرانکاری بەسەردا نەهات، چونکە هەلەچنیکی دیکە
دەست نەدەکەوت. ئەورۆ پیدەزانم کە من لەسەر هەق بووم،
هۆکارەکانیشم بەرەوانی دەزانی. هەرزەکارانی وەچە ی نوویی
ژیان، زۆر بەرپۆکی گرتەکانی رۆژانی ئایندەیان بەرووح و
جەستەو لەبیرکردبوو، هەتا ئەو رۆژە ی ژیان پێی سەلماندن
ئایندە بەوشیۆیە نیە کە ئەوان خەونی پێو دەبینن، تاكو
غوربەتی خۆیان دیتەو.

سەرروتاری رۆژانی یەك شەممە درپژە ی کیشا، وەكو پارچە
کوئالیکی پڕ بەها، کە لەنیو پاشماوہ رزیوہکانی کۆن..
ماپیتەوہ. ئیدی درکیان بەوکرد ئەو ووتارانەم هەر بۆ پیران نیە،

بەلکو بۆ گشت گەنجان و تووژیکە. ئەوانە ی هەرگیز سلیمان
لەپیری نەکردوہ تەوہ، هەر لەبەر هیندەش جارێکی دی
سەرروتارەکانم گەرانەوہ لاپەرە ی یەکەمی رۆژنامەکە. لەبۆنە
تایبەتیەکان گەلی جار بەدرشتی دەنووسرانەوہ.

ئەوہ ی پرسیارم لیدەکا.. بە راشکاوی وەلامی دەدەمەوہ:

بیگومان ئەو ئافرەتە سۆزانیانە ی کوپری شەوانم لەگەڵ دەبردنە
سەر، بوونە بەرەستی ئەوہ ی هەرگیز ژن نەهینم. وێرای ئەوہش
دەبی دانسی پیاوێم بۆ ئەو رەوتارەم هیچ پاکانەیکە بۆ
نەهینتم، هەتا ئەو رۆژە ی، سالگەری نەوہدی تەمەنم بی کەم و
زیاد بینی.. ئەوکات لەمالەکە ی (رووسا کابارکاس) دەهاتمە
دەری و بپیری ئەوہشم دابوو، ئیدی بپرای بپر.. لەرووی رۆژگار
نەوویستم و مل کەچی چارەنووسی نیوچەوانی خۆم بم.

گەلی جار هەستم دەکرد، من کەسیکی دیکەم، گەلی جاریش
میزاجم بە کۆمەلە کەسیک تیک دەچوو، دەمیک پالیان بەشورە
ئاسنینەکە ی باخچە گشتیەکان دەدا.

(دامیانا) م دیت لەسەر چۆک نیشتوہ و خەریکی سڤینەوہ ی
زەوینی هۆلەکەبوو. وێرای ئەوہ ی تەمەنی پەکی خستبوو، وەلی
هیشتا (پا) و (پوزی) شەهوەتی رۆژانی رابردووی دەبزواندم.
رەنگە ئیستی درکی بەمن کردبی، بۆیە بە جلکەکانی و بە
هیمنیەوہ (پا) و (پوزی) پۆشی. ئەودەمە جلەوی خۆم پی نەگیرا،
یەکسەر پرسیارم لیکرد:

– تەك دەكەم.. داميانا، ھەنووكە چىت ۋەبىر دىتەۋە..؟

– ھىچم ۋەبىردا نايسى، ۋەلى.. پىرسىيارەكەت شتى ۋەبىرمدى ھىنايەۋە.

ھەستىم كىرد ھەناسەكانم لەگەرودا ۋەگىر ھاتوۋە. پىم ۋوت:

– ھەرگىز خۇشەۋوۋىستىم نەكردوۋە.. گىرۋدەى ئەۋىنى كەس نەبوۋمە..

– ۋەلى من خۇشەۋوۋىستىم كىردوۋە.

پاشان درىژەى بەقسەكانى دا، بى ئەۋەى دەس لەكارەكەى ھەلگىرى

– بىست و دوو سال لەپىناو تودا گىرىام. زورىش بەكول دەگىرىام. دەمووت بىشى دلم جىي خوى چول بكات و لەسىنەم بىتە دەرى.

ۋىجا منىش پاكانەم بۇ كىرد، بۇ ئەۋەى بوارى قسەكانم بگورم. ۋوتم:

– پىكەۋە ژن و مىردىكى چاك دەبوۋىن..

– تۇ ئىستا بەم قسانە ئازارم دەدەى. چ بەخشەندەبىيەكى تىدا نىە، تەنانەت.. بۇ دلدانەۋەشم، ھەنووكە سوۋدى نىە.

كاتى لەمالەۋە بەتەنى بەجىي ھىشتىمو روىشت، ئەۋدەمە بە ئارامىەۋە شتىكى دركاندو ۋوتى:

– پى دەزانم بىروام پى ناكەى.. بەلام دلىبابە ھەتا ئەۋرۋكەش بە كچىتى ماوم و گەلى شوكرانە بىژى خوا دەكەم.

پاشان دىتم چەند گولە سوورىكى لەگۆشەكانى ژورەكەمدا داناۋە، جگە لەكارتىكى ھىوا خوازى.. كە لەسەر سەرىنەكەمدا دانرابوۋ، نووسىبوى "بەھىوام تەمەنت بگاتە سەد".

بەمىزاجىكى ناجور، رۇنىشتىم و دەسم بەنووسىنى گوتارەكەم كىرد، چونكە رۇژى پىشتىر تەۋاوم نەكردبوۋ.

لەيەك ھەناسەۋ، لەدوۋ سەعاتدا.. ئىدى لەنووسىنى بوۋمەۋە.

ۋىجا دەبوۋ (مەلى سەقا كوژ) لەنىو سىكمدا دەربەھىم و بى ئەۋەى تىۋكى فرمىسك لەچاوانم بىتە خوار. بە بۇنىكى ئىلھامى پرش و بلاۋ.. بىرىام دا بەتەۋاۋ كىردنى گوتارەكەم. ئىتتىر سىنوورىكى خۇشەۋىستى بۇ ژيانى درىژى رۇژنامەقانىم دابنىم. بى ئەۋەى مل كەچ و چاۋەنۇرى ساتى مەرگى خوم بىكەم، بەتەمابوۋم..

گوتارەكەم لەپىرسگەى رۇژنامەكە بەجىبەھىلم و پاشان يەكسەر بگەرېمەۋە بەرەۋ مال. بەلام نەمتوانى ئەم كارە بىكەم. چونكە سەرجم كارمەندانى رۇژنامەكە چاۋەنۇرى ئەۋەبوۋن، ئاھەنگىكى گەرە سازدەن، بەبۇنەى رۇژى لەدايكبوۋنمەۋە.

ئەۋدەمەش كۆمەلى كرىكار سەرقالى نۇژەنكردەۋەى تەلارى رۇژنامەكە بوۋن. بەردو خاشاكي ساردى بىناسازىەكە.. ھىشتا ھەر كەلەك كرابوۋن، ۋەلى كارەكانىان راگرت لەمەر مەراسىمى ئاھەنگەكە. لەسەر مېزەكان.. خواردنەۋەۋ دىارى پىچراۋ بەكاغزى رەنگاۋ رەنگ دانرابوۋن. ھەر لەۋكاتەدا، بەدەمى داخوازىبەكانىانەۋە چووم. بۇ يادەۋەرى دەسكرا بە ۋىنەگرتنى

من و بلیسهی کامیراکان دەس و برد که وتنه کار. گهلی
 مشه وهشیان کردبووم. پتر دلگوشادو کامه رانبووم، کاتی چاوم
 کهوت بهرۆژنامه نووسانی ئیزگه و رۆژنامه وانانی شارهکانی
 دیکه، وهک رۆژنامهی راست رهوی (لابرنسا) ی به یانیان و
 رۆژنامهی لیبرالی (هیرالدۆ) و (ناسیونال لستی) ئیواران.. که
 پتر بایهخی به نه هیشتنی شلوقی سیسته می کۆمه لایهتی
 دابوو.. به بلاوکردنه وهی، زنجیره رۆمانیکی
 عاتیفیانه. ئاماده بوونیان له گه لماندا له و ئاههنگه کاریکی نامۆ
 نه بوو، له چوار چیوهی هه ماههنگی نووسه رانی شارهکه، ئه مه
 رهوتاریکی جوان و بیگهردی که سانیک بوو، بۆ پاراستنی رۆحی
 دۆستایهتی نیوان سه ربازانی قه له می خۆشه وویستی، وهلی
 ماریشالانی قه له م.. ئه وان رابه رایه تی جهنگی سه رهوتاری
 رۆژنامه کانیا ن ده کرد. هه روه ها له ده ره وهی کاتی دەس
 به کاربوونمان، ره قیبیکی فه رمیمان هه بوو ((دۆن خیرۆ نیمۆ
 ئۆرتیگا)) که پیمان ده گوت ((مرۆی سه عاتی شوومی نو))..
 چونکه له و کاته دا بی دوا که وتن شه وان به قه له مه نووک تیزۆ
 خوینه ویه که ی، وهکو شوانی رانه مه ر ئاماده ده بوو. ئیدی شه وی
 له وی ده مایه وه، تا کو دلنیا ده بوو تا قه حه رفیک نه ما وه ته وه..
 له چا په مه نیه کانی به یانی نیزه ی قه له مه که ی پیا نه کرد بی.
 ئه و خۆشی به رووی مندا نه ده هاته وه.. به فیزو له خۆبایی بووم،
 شاره زاییم له زماندا هه بوو، یان هه ندی جار ووشه ی ئیتالیانیم

له نووسینه کانکما به کار دهینا. کاتی درکم به وه ده کرد ره وانتر
 مه به سه ته کانم له وشه قشتالیه کان پی در ده بری، منیش ئه و
 وشانه م له نیو که وانه دانه دنا، یا به ووشه ی در شتم نه ده نووسین
 و که ده بو له و چه شنه نووسینا نه دا، که زمانه کان له یه ک
 نه ژاد بوون.. ئه و ئاکاره پیاده بکری. پاش ئه وه ی چوار سال
 به ده ستیه وه نالاندمان، راهاتین هه موو شتیکی ئی قبول بکه ین،
 وهکو ویژدانیکی گه نده ل پی رازیبین.
 سکر تیره کان شیرینی و کیکی (بوودین) یان له سه ر میزو له هۆله
 گه ره که دانا. نهوت مۆمی داگیر ساویشی به سه ره وه بوو. ئیدی
 یه که م جارم بوو روو به رووی ژماره ی سالانی ته مه نم بیه وه. به م
 بۆنه خۆشه وه.. ده می گۆرانیا ن وت، تنۆکی فرمی سک
 له چا وه کاندا قه تیس ما. له پر کچۆله که م وه بیر هاته وه، ره نگه
 خۆشنو و دییه کی بی کینه بیته.. له دلما یان سۆزی به زه بییه ک
 بیته بۆ نه فره نده ییه کی خوایی.. که هه رگیز هه زم نه ده کرد
 بگه ری مه وه با وه شی یاده وه رییه کانی. ئه و ده مه ی فریشته کان
 خه ربوونه وه له ده ورمدا که سیکیان چه قۆیه کی له مشت م نا.. بۆ
 برینی کیکی ئاهه نگه که، به لام له ترسی گه مه پیکردن، که س پیی
 خۆش نه بوو گوتاریکی سه ری پی به م بۆنه وه بدا، خۆ منیش
 ئاماده گیم نه بوو، مه رگم له لا هاسا تریبوو له وه ی بخوازم گوتاری
 به گوئی ئاماده بوواندا بخوینم.

ئەوجا بۇ كۆتايى ھېنانى ئاھەنگەكە، سەرنووسەرى
رۇژنامەكەمان.. كەھەرگىز خوشىم بەسەرو سەكوتىدا
نەدەھاتەو، ھېنامىيەو سەربارى ترۆو قسەى رەق، كاتى روى
دەمى تىكردمو ووتى:

– مروي نەود سالەى بەشەوق .. كوانى گوتارەكەت..؟
ئەم ئاكارە بەردىشى بەقسان دەھىنا، بويە بەدرىژايى ئەو رۇژە
ھەستەم بەچزانى ئاگرىك كرد.. وەكو پشكۆيەكى گەش لەنيو
باخەلم نرابى.

وہى وپراى ئەوہش ھەتا بنى ناخم ھەستەم بەگوشادى دەكرد،
ھەتا ئەو رادەيەى.. ئىدى لەرووم نەدەھات، باسى خانەنشینی
خۆم بکەم نەبا ئاھەنگەكەيان ئى بشیوینم.. پیم ووت:
– زۆر مەخابن.. ئەمجارە پیم نیە.

سەرنووسەر ئەم ھەلەيەى پىگرانىوو، ھەرگىز.. بپراى پى
نەكردم، چونكە لەسەدەى رابردووہو شتىكى وام نەكردبوو.
دریژەم بەقسەكەمدا، دەوى تىبگەى دەوى شەوم بەسەختى
بوارد.. بەپشيووى لەخەو رابووم. ئەو بەمىزاجە ترشەكەى
كەھەمىشە وەكو سرکەبوو.. ووتى:

– باشتر وابوو شتىكت بەم بۆنەوہ نووسىبا، خوینەرەن ھەزبان
لئىيە بزەنن ئەو مرويە كىيە؟ ئاھەنگى بۇ دەگىرن. چىژى ژيان
لەتەمەنى نەود سالىدا لەبن زاردا داخۇ بەتامە؟
يەكى لەنيو سكرتيرەكان ووتى:

– رەنگە چىژىكى شاراوہى خوشى ھەيىت..!
ئەمەى ووت و بەچاوى خىسەوہ تەماشای دەكردم، بويە بە
فىزىكەوہ ووتى:

– دەشى كارەكەش وانەيىت؟

ئاگرىك وەسەرو چاوم كەوت.. بىرم كرددوہ، نەفرەتى ئى يىت..
چەند بى ئابرووہ. يەكىكى دى بەگەشيەوہ پەنجەى بۇ درىژ
كردم:

– ئاى كە مرويەكى نايابە.. ھەنووكەش ھەست بە ژيان دەكات.
ئەمىشيان زۆر بى شەرم بوو. سكرتيرى يەكەم ووتى:

– لەوانەيە شەوى پر پى دان بى..!

ئىرەيىم بەخۇدا ھاتەوہ، كە ماچىكى گەرمى ئى ستاندم،
شويىنەوارى لەرووخسارمدا مايەوہ. ويىنەگرەكان.. زياتر
سەرقالى ويىنەگرتن بوون. وەنابەدلىيەوہ گوتارەكەم پيشكەش
بەسەرنووسەر كردو پیم ووت:

– ئەوہى پيشتر ووتم.. تەنيا بۇگەمە بوو. ھا بگرە ئەوہتانى.

پاشان يەكسەر شوينەكەم بەجى ھىشت و لەنيو شەپۆلى چەپلە
رېزاندا، بۇ ئەوہى ئامادەنەم، دەمى پى دەزانن.. ئەوہى
نووسىيومە دەس بەردانە لەكارەكەم. دواى نىوسەدە.. لە سەول
لیدانى قەلەم.

فەرتەناكە دياربوو ئەو شەوہ درىژەى كيشا، ھەنووكە منيش
لەمالەكەمدا، ديارىيەكان يەك يەك تاوتويدەكەم و دەيكەموہ.

دەبىنى. بەلېنى دامى.. كچۆلە كە دان بەۋەزەكەى بنى..
ناچارى بىكە ملىم بۆ داخەۋىنى و پارەكەم بۆ بگىرپتەۋە. ئەگەر
مەسەلەكە ۋابوۋ ۋەكو مىن گىرامەۋە. ئىنجا ۋوتى:

– تۆچ دەلىيى..؟

– ئى گەرى با مەسەلەكە ھەر ۋا بمىنى.. ھىچ گىرقتىكىمان نىيە.
ۋەئى لە بەرانبەر ئەم رەۋتارەم ئەۋ ھەر سووربوۋ لەسەر ئەۋەى كە
بەكەلكى ئەم كارە نايەم. جا كارەكە ۋابى مىنالەكە لەسەر ھەقە،
ماناى ۋايە ھەرچىكەم ۋوتبى.. ئەۋانم دەسخەرپۇ كىرۋەۋ دەستىم
بەزاخا كىرۋەۋ.

تەلەفۇنەكەم داخست، ھەستىم بەئازادىيەكى بى شومار كىر،
بەدرىئايى ژيانم ئەم ھەستەم نەبوۋە. دوور لەھەموۋ نەھامەتتەك
كەسالەھى سال بەدەستىيەۋە دەمىنالاند، لەۋدەمەى كەتەمەنم
سىانزە سالدەبوۋ.

لەسەعاتى ھەۋتى ئىۋارى.. مىۋانى شەرەفى مۆزىكى
كونشېرتۋى جاك سىبېۋل ۋ ئەلفرىد كورتو(بوۋم، لەھۋلى
ھونەرە جوانەكان لەئازىكى دوو قولى(سۇناتاي) كەمانجەۋ
پيانۆى (سىسىر فرانك).

ۋانە بېژى مۆزىك(پېدرۇ بىافا) مامۇستاي بەشورەت.. پەلكىشى
كىردم بۆ پىشتى (كەۋالىسەكان) بەمۇسقىقا ژەنەكانى
ناساندم. ئەۋكات ختوۋكەى خۇشەۋىستىيەكى فرە.. بە ئازاي
جەستە ماشەپۇلى دا، گىانم پى ھىۋرۋەۋە، بەرادەيەك ئىدى

سوپاس بېژم كىردن، بۆ ئەۋناۋازە خۇشەى سۇناتاكانى)
شۇمان). لەراستىدا ئەۋان ئەۋ ئاۋازەيان نەژەنىۋو، مىن
لەناۋەكەدا بەھەلەدا چوۋبوۋم. بۆيە يەكىكىيان بەشىۋەيەكى
گالته جارى دەپىش جەماۋەردا ھەلەكەى بۆ راست كىردمەۋە.

دىاربوۋ مىن لەنەشارەزايىيەكى چوۋكەۋە لەنىۋ ھەلەكە ۋەگىرھاتم،
ھەربۆيە سۇناتتەكانم ئى گۆپرا، بوە بەزىمى نوۋكتەى ئاھەنگەكە..
بەلامئەۋەى شتەكەى پىتر ئالۆزتر كىرد، رەۋتارى مىن بو،
كەبەرۋون كىردنەۋەيەكى گەمزانە ھەۋلم دا، كارەكە پىنە كەم،
بۆيە گوتارىكى رەخنە ئامىزى مۆزىكم نوۋسى، بەئەدرەسى
كۆنشىرتو). بۆ رۆژى يەكشەممەبلاۋم كىردەۋە.

لەنىۋ ئەم تەمەنە درىژو زەۋەندەدا يەكەم جارم بو، سوۋسەى
ئەۋەم دەكىد كە پىم دەكرى كەسىك بكوژم. بە ئازاي شەيتانىكى
چكۆلەۋە بۆ مالى گەرامەۋە، ھەمىشە ۋەلام گەلىكى بە گویدا
دەچىپاندم، ھەرگىز بىرم ئى نەكىرۋەۋە. فىنجا نە خويندەۋەۋ نە
مۇسقىقا ھىۋرى نەدەكىردمەۋە. لەۋدەمەدا خۇشەختانە (روسا
كاباركاس) بە ھەلەۋەرىيەكەۋە لەنىۋ تەلەفۇنەكەدا ۋ لەنىۋ
گىژەنى ئەۋ ۋرپىنەيە دەرى ھىنام ۋ ۋوتى:

– بە ھەۋالى رۆژنامەكەتان كامەران بوۋم، چۈنكە ھزرى ئەۋەم
نەبوۋە.. تەمەنتان گەيشتوۋتە نەۋد سال، ۋامدەزانى، ئەمە
عومرىكەۋ سەد سالە.

– ديارە بەپەككەۋتەم ناۋ دەبەى؟

– نه خيړ.. به پيچپه وانه وه، نه وه تا له باشتريڼ حال و وه زعيكا
 ده تبينم. تو جياوازي، بهو مرو پيرانه ناكه ي.. هه ميشه ته مه نيان
 ده خنه سهره يهك و ده يژميړن، هه تا ئاپوره ي خه لكى بيژن..
 هيشتا وه به ريانه وه ماوه، وه ئى حاليان باش نيه.
 پاشان بى پيشه كى باسه كه ي گوړى..
 – ئيستى.. دياريه كم بو ئاماده كړدوى!!
 – سهيره، هه واليكى تازه يه، هه نوو كه و اباشه خيرا پيم بليى
 – كچه چكوله كه ت له بيره؟
 من بو تا كه ساتيكيش بيرم لهو شته نه كړدبو وه
 – سوياست ده كم.. ئه م كاره مان كو تا يى پى هي ناوه.
 نهو گوږى پى نه دام و دريژه ي بقسه كه ي دا..
 – ده پيچپه وه به كاغزى چينى و له گهل كه شتبه كى به بووخار
 ده نيړم بو ماله وه. ئه مه هه موو ده كم به خوړايى
 وه ئى من له هه لويستى خو م په ژيوان نه بوومه وه، نه ويش زورى
 ووت و منيش كه مم دركاند. دياربوو ئه مجاره يان به دلسوژيه وه
 قسه ي ده كړد.
 ووتى:
 – كچوله كه له حاليكى باشدا نه بوو، روژى هه ينى گهل شه كه ت و
 ماندووبوو، چونكه نهو روژه دووسه د دوگمى به دهرزى و
 په نجه وانه درووبوو. ده ترسا له لاقه كړدى خويناوى، به لام
 ئيستا راهي نراوه بو ئه م چه شنه كارانه.

شهوئى له گهليدا له خه و رابووم، نهو چوو بو كهرماوه كه، كاتى
 به دى كړدم، له شيرين خه ودام، دلئى پى سووتام و وه ناگاي
 نه هي نا مه وه.. ده مى سهر له به يانى كه خه وم ره وييه وه، نه وم
 به جيهيشت، گهلئى توورپه بووم، ده مى هه ستم كړد دروى له گهلدا
 كړدووم. رووسا له سهر قسه كه ي رويشت و ووتى:
 – گريمان مه سه له كه وايه.. وه ئى ئيستا په ژيوان بوته وه.. له گهل
 منا وه ستاوه، ئاره زوو ده كه ي قسه ي له گهلدا بكه ي؟
 – نه خيړ.. سويندت ده دم به گه وره يى خودا.
 ده مى سكرتيرى روژنامه كه په يو ه ندى ته له فونى له گهلدا كړدم،
 نهو كات خه ريكي نووسينه وه بووم، پيى ووتم:
 – بهرپوه بهر سبه ينى سه عات يانزه ي به يانى ده يه ويى چاوى پيى
 بكه ويى.
 له گهل وه خته كه دا رويشتم.
 ژاوه ژاو قهره بالغي چاكسازى ته لارى روژنامه كه به رده وامه،
 كه س خوى له بهر ناگرى، ته نانه ت هه واكش له نيو زرمه و ته قه ي
 ناميرى كريكاران شه پولى ده دا، چره دووكهل و گهردى چيمه نتو
 به ئاسماندا ده فرى.
 دياربوو ده سته ي نووسه ران راهاتبوون له كه نار ئه م فه وزا
 روژتيناويه، روژانه كارى خو يان بكه ن. له هه مبه رى ئه م هه موو
 ئه ركه قورسه ش نووسينگه ي بهرپوه بهر هيمن و سارد ئى

نىشتىبوو، ۋەك بلىنى لى ۋولاتىكى دىكەى ئايدىيالى دەژى بە ۋولاتى خۇمان ناچى.

كاتى (ماركۇ توليتۇى سىيەم) چاۋى پىم كەوت، يەكسەر ھەلسايە سەرپى ۋ ئەو دەمە دىتم قىافەيەكى ھەرزەكارانەى لەبەرەو، تەلەفۇنەكەى ناۋەتە پەنا گوپى، بى ئەۋەى قسەكەى بىرى، دەستىكى لەسەرۋوى مېزەكەۋە بۇ درىژكردم، تەۋقەى لەگەل كىردم ۋ ھىماى پى دام لەسەر كورسىەك رۇنىشتىم. ۋەلى سووسەى ئەۋەم ھەبوو كە بەفيل تەلەفۇنەكەى لەپەنا گوپى گىركردوۋە، تەنيا بۇ خۇدەرخستىن، ئەم ئاكارە دەكا. بەلام پاشان بۇم دەرکەوت لەگەل جەنابى پارىژگار قسە دەكا. لەراستىدا گىتوگوپىەكى تىژو سەختىبوو لەنىۋان دوو دوژمنى دىرىندا. ۋام بەمىشكا ھات، ئەو لەپىش مىندا ھەز دەكا بوپىرى خۇى بنوئى. بەھەرھال، ئەو ھىشتا ھەر بەپىۋە ۋەستابوو، كەقسەى لەگەل دەسەلاتدا دەكرد.

ھەلبەت.. سەبارەت بە قىافە ۋ جل ۋ بەرگى، ئەۋى ئەۋ كات تەماشاي كىردبا، پى دەزانى كە ئەۋ ھىندە بايەخى بەپۇشەكى خۇى نەداۋە.

تەمەنى بىست ۋ نۇ سال بوو، چوار زمانى بەرەۋانى دەزانى، سى پروا نامەى خودان پسپۇرى نىۋ دەۋلەتى ھەبوو. بەپىچەۋانەى سەرۋكى يەكەم بەدرىژاى تەمەن كەدەبوۋە، باپىرى بابى.. ئەۋىش رۇژنامەنووسىكى ئەزمونگەرى بوو. مال ۋ دارايىەكى

زۇرى لەبازرگانى كۆيلە سىپەكان ۋەدەس ھىنابوو. ئەۋ لەمامەلكردندا.. زمان تەپبوو، ناۋبانگى زۇرى ھەبوو، ھىمنى ۋ شۇخى ۋ چەلەنگىدا، ۋەلى تاكە شتىكى كە شكۆپى ئەۋى خستىبوۋە خەتەرناكى.. زمانگرتنىكى پىۋە دىاربوو. چاكەتىكى سپۇرى لەبەر دەكرد، گولكىكى (ئۆركىدا)ى زىندوۋى لەيەخە دەدا. ھەموو شتىكى لەۋدا تايبەت مەندى ۋ فەردى كەسايەتى ئەۋى پىك دەھىنا، شتىكى تىدا نەبوو.. خودى مرۇ، جادەۋ سەرشەقامەكانى لى درووست بكات، ھەموو پارژنەكانى ببوونە كلاۋ رۇژنەيەك بۇ ناساندنى ۋ جودى بۇيە دەتگوت ھەمووشتىكى ھەر بۇ بەھارى نووسىنگەكەى ھاتوۋتە ئەفراندن، بەلام ئەۋى بنۇرى بە مىندا، پىدەزانى، دووسەعات زىترم بردوۋتە سەر، تەنھا بۇ لەبەر كىردنى جەكانم ۋ تىف تىفەدانى خۇم، كەچى ھەنوۋكەش ھەست بەناجۇرى قىافەى خۇم دەكەم.. لەبەر دەست كورتى ۋ نەدارى، گەلى جار نەقىزەم دەدات ۋ توۋرە دەبم.

ۋىپراى ئەۋەش.. ژارىكى كوشندەم دەدیت لەۋ ۋىنە پانۇرامىە بەكۆمەلەى كارگىپرانى رۇژنامەكە، لەبىرمە ۋىنەكە لەيادەۋەرى بىست ۋ پىنچەمىن سالىەى رۇژنامەكەۋە گىرابوو، نەخشەى خاچىكىشى لەسەرى ئەۋ كەسانەۋە ھەبوو.. كەمردبوون.

من سىيەمىن كەس بووم.. لەلای راستەۋە، لەنىۋ ۋىنەكە شەبقەيەكى گوۋشى پانم بەسەرەۋەبوو، قەرەۋىتەيەكى گرى ئەستورم لەمل خستىبوو، بەدوگمەيەكى مروارى رازابوۋە،

سوئلى دريژم.. ھەر بەسوئلى كوئىلىكى مەدەنى دەچوو، ھەتا تەمەنى چىل سالەش.. ئەو سوئىلەم دادەنا، جگە لەوھى چاويلكەيەكى تەلى ئەودەمە خوئندكارانى پەيمانگا ئايىنيەكان لەچاويان دەکرد، دەمى تەمەنم لەپەنجا تىپەرى ئىدى پىوويستىم پى نەما، ئەم وینەم پىشتەر دىتتوو، لەگەلى نووسىنگە ھەلواسرابوو، بەلام ھەرگىز.. ھەستم بەھۆكارو پەيامى ئەم ھەلواسىنە نەکردبوو. لەو رۆژگارانه وەكو لەم ساتە دركى پى دەكەم: لە چىل و ھەشت كارمەندى سەرەكى تەنيا چوار كەسيان لەژياندا ماون. بچووكتريان كارمەندى بوو ئىستى بەندىخانەدايەو سزاي بيست سالى بەسەرا دراو، بەبۆنەى تاوانى كوشتنى چەند كەسيكەو.

جەنابى بەرپۆبەر قسەكەى تەواوکردو تەلەفۆنكەى داخست، دىتى تەماشاي وینەكە دەكەم خەندەيەكى ھاتى و وتى:

—خاچەكان من دامناون، لام وايە شتىكى ناشرىنە.

پاشان لەسەر كورسىەكەى نىشت و ئاوازی دەنگى گوپرى و وتى:

— رىگەم پى بدە.. باشتىكت پى بلىم، تو سەرکيش و بەلەدترين مرۆيەكى كە لەنيو ئەو ھەموو كارمەندانەى كە ناشنايم لەگەلدا ھەن.

لەبەراھيدا ھەموو باس و خواسىكى بۆم روون كردبۆو. " بۆيە ئەم قسىەم بەباى گویتا ھىنا، بۆ ئەوھى ھۆشت بىتەو.

ھەلبەتە.. رەوتارىكى ناشرىنت كردوو، دەس لەكاركيشان، دادى ھىچت نادا. "

منيش زاتم بەخۇدا و وتىم:

—ئەمە بەرو بوومى ژيانىكى سەرانسەرە.

— بەلى وا ھەمدىس دەيليمەو.. ئەو ئاكارەت چارەسەرىكى شياو نىە.

" پىدەچوو.. گوتارەكەمى لەلا گرنگ بى "

— ھەرچىت لەبارەى پىرەو گوتوو، بەنرخترين گوتارى بوو.. كە خوئندبىتمەو.

قىچا چ مانايەكى نىە، نووكە قەلەمىك چەپ و راست ھەموو شتىك كۆتايى پى بىنى. بيشك بەو بىرپارەش مەرگى مەدەنى من جار دەدەى. خۇشەختانە.. نووسراوھكەت (پياوى سەعات نووى شەوم) خوئندبوويەو، ئەودەمەش لاپەرەى يەكەم ھاتبوو چاپ كردن، جىگەى شياوى بۆ بلاوكردەو نەبوو. جا بى ئەوھى راويژ لەگەل كەسيكدا بكات لەسەرەو تاكو خوار بە قەلمە (توركىمادى) يەكەى خەتى چەپ و راستى بەسەردا ھىنابوو. ئەم بەيانىە دەمىكى بەم ھەوالەم زانى، نووسراويكى نارەزاييم بۆ جەنابى پارىژگار نووسى، ئەمە ئەرکى منە، وەلى ھەنووكە لەنيوان خۆم و خۆتدا دەلىم من سوپاس گوزارى كاكى رەقىب دەكەم، لەم تون و تىزىيەدا لەگەل ئەوھشدا من قايل نام بە ھەلگرتنى گوتارەكەت، وتى:

- تىكادەكەم لەقولاىي رووحمەوہ لەپانتايى دەريادا
كەشتىيەكەمان بەجى مەھىلە.

پاشان بەشىوازيكى جوان كوتايى بەقسەكانى ھىنا " ھىشتا
شتى زورمان ماوہ لەبارەى مۇسقاوہ گفتم و گو بكەين ". دىتم
زور سوورە لەسەر قسەكانى، ئىدى جورئەتى ئەوہم نەكرد
شتىكى بلىم.

نەبا ناتەبايى نيوانمان فراوانتر بكەم، گرافتەكە لەحەقىقەتدا بەم
جورەبوو. ئەوكات ھۆيەكى تەواوم بۇ نەدىتەبووہ بۇ جىھىشتىنى ()
ناعورەكە) يان زەندەقم لەوہ چووبوو جارىكى تر پىيى
بلىمەوہ بەلى، ھەر تەنيا لەپىناوى دەريازبوونم، دەبوو خو بگرم
تاوہكو بىژم پىاوى تەنگانەم، ھەتا نەكەومە ژىر سووزى
بەزەبىيەوہ، فرمىسك لەچاوانم بەلەز بچوپى. جارىكى دى.. وەك
پىشەى ھەولمان، دواى ئەم ھەموو سال زور زەوہندە.. دديارە
خومان دەخلافىنين

ئىدى كەلەبارو دۇخىكى ناھەموار و ئالۆزدابووم، بەبازارى
ناژەلەكاندا گەرام.. بۇ ئەوہى پشیلەكەيان لى سوەرگرم، چوون
كارمەندانى تىپ سازى رۆژنامەكە.. بەديارى پىيان بەخشىبووم.
من ھەرگىز.. وەھا ئارەزوويەكم نەبووہ، لە پەرورەدەكردن و
راگرتنى ئاژەلاندان. خو ھەمان ھەستىشم بەرانبەريان بەمنداليش
نەبووہ، بەر لەكايەى زمان گرتنيان، چونكە ئەوان وەك رووحيكى
بى زمانن.

خو ركم لىيان نابىتەوہ، وەلى لەگەلئاندا ناگوزەرىم و ھەلناكەم،
ژيانم پى ناقتى، ھەرگىز فىرى ئەوہ نەبووم، چوون مامەلەيان
لەتەك دەكرى.

پى دەزانم كارىكى سەيرەو بەپىچەوانەى سرووشتە، كابرايەك
لەتوانايدا بىت لە رەوشت و زمانى سەگەكانى بگات، وەلى
لەزمانى ژنەكەى نەزانىت. بەلى سەيرە سەگى فىرى ئەوہ بگات
لەچ وەختىكدا ژەمە نانك دەخوات يان لەچ ژەمىكدا نەيخوات، يا
پەرسقى پرسىارەكانى بداتەوہو، ھاوبەشى خەمەكانىشى بىت.
لەفيكراچووبووم.. ئەگەر ديارىيەكە بگىرەمەوہ، لام وايە
فەرتەنەيەكى گەرەم لەپىش دەقەومى. ئەمە بىجگە لەوہى ()
پشیلەى ئەنگورە) قنچ و جوانە، توكىكى مەيلەو پەمەيى ھەيە،
چاوەكانى خرو دەبرىسكىنەوہ. كاتى دەھىتە مياواندن، دەلىيى
ھەنووكە دىتە قسەو شتىك دەلى.

ئەوان لەنيو سەوہتەيەكى بەشول چنراو پىشكەشيان كردم،
لەگەل بەلگەنامەى جورو نەژايدا. وىراى كەتەلوک و نەخشەى
پەرورەدەكردن و بەكارھىنانى ھەر بەو كەتەلوکان. دەچوو دەمىك
پاسكىليكت كرىبا.. وىتيان دەدا. لەنيو شەقامەكە دەستەيەك
پۆلىسم دىت، لەبەلگەنامەى كەسانى سقىل دەكۆلنەوہ، بەرلەوہى
رىيان پى بدەن بەنيو باخچەى (سان نىكۆرس) تىپەرن. پىشتەر
شتىكى لەم چەشنەم نەبىنيبوو، بىجگە لەپىرى يەكەم ھىچم
بەخەيالدا نەدەھات، دانايى و قايمى و بويرىم بنويى.

دەستەكە لە چوار پۇلىس پىكھاتبوون. ئەفسەرىكى ھەرزەكارىيان لەگەندابوو، پۇلىسەكان خەلكى ھەرىمەساردەكان بوون، دلەرق و كەمدوو بوون، بۇنى تەولەو ھۆبەيان لى دەھات ئەفسەرهكە سەركردهى دەكردن و چاودىريان بوو، بەدوو گۆناى (ئەندىزى) سوورەو ھوبوى سەر كەنارى دەريا چەكان.

پاش ئەو ھى لە ناسنامەكەم ووردبوونەو، تەماشای كارتى پروانامەى رۆژنامەنووسىيان كردم. لىيا پرسىم "چىم لە ناوسەبەتەكە ھەلگرتوو. پىم ووتن" ((پشیلە)) داواى لىكردم سەرى سەبەتەكە ھەلبەدەمەو. تاوھكو دلنباىن، منىش ھەروام كرد، سەرى سەبەتەكەم بەئاسپاى ھەلدايەو. بەلام ترسى ئەو ھەبوو پشیلەكە تىقووچىنى. پۇلىسىكىيان ووتى:

– دەمەوى ببىنم. ئەگەر شتىكى دى لە بنى سەبەتەكە نىيە. ئەو دەمە پشیلەكە چنگى بۇ ھاويشت. ئەفسەرهكە لى ھاتە پىش و ووتى:

– پشیلەيەكى گران بەھايە (ئەنفۇرا) يە. ھەندى گەمەى پىكرد، شتىكىشى لەژىر زمانەو دەووت. پشیلەكە چنگى لى نەدا و خويشى گىف نەكردەو. وەلى ئەو ھىندە گوپى پى نەدا. پرسىارى لىكردم:

– تەمەنى چەندە..؟
– نازانم. ھەنووكە بەدىارى پىيان بەخشیوم.
– واپىدەچىت بەتەمەن بىت. رەنگە دەسالان بىت.

بەنيازبووم، پرسىارى ئەو ھى لىبەم. كە چۇن دەزانى تەمەنى دەسالەو ھەندى زانىارى تر. لە بەر قەلسىم ھەزم نەكرد گوپى بىستى قسەكانى بم. ھەرچەندە ئەو بەشىوازيكى رىك و پىك قسانى دەكرد، وەلى منجرىوو، بۇيە ھەستم كرد و رگى من قسەكانى ئەوى پى قووت ناچى. پاشان ووتى:

– ھەلبەتە پشیلەيەكى بەرەلأبوو. بۇيە ئەم دەست و ئەو دەستى زۆر كردوو.

– پىدەچى. لەگەل مىزاجى جەنابت رانەيى، بۇيە دەبى تۇ لەگەلدا رايى. لىگەرى با ھەواو ھەوەسى خوى بگەرى. تا مالى دەبى.

دەمى سەبەتەكەى داخست و ووتى:

– جەنابت چ كارەى..؟
– من رۆژنامەنووسم
– لەكەيەو..؟
– نىو سەدەيە.

دەستى بەشانمدا دا. خودا حافىزى لىكردم. رەنگە قسەكەى نەسىحەتىكى دلسوزانە بىت، يا خود. رەنگە ھەر تۇقاندن و ھەر شەبىت.

– بەباشى ئاگات لەخۆت بى.
تەلەفۇنەكەم. دەمى نىوەرۇ داخست، بۇ ئەو ھى بە گوپگرتنى بەرنامەى مۇسىقاي ((رابسۇدىە)) بە كلارنىت و ئوركىستراى))

فاکنەر ((ساکسیفونى)) (دىبوسى)) .. ژيى پيىنج تەلى
(برۆکنەر)) تۆزىك بجهسىمەوه.

پاش وهختىك .. خۆم لەنيو تاريكى كتيىبخانهكه ما بينى، له پريكا
سووسەى ئەوهەم كەرد، شتىك لەژيىر ميىزه كەم
دەجوولى. جەستەيهكى زيندوو نەبوو، وهلى ئامادەگيهكى خورافى
سرووشت بوو، خوى به پى و پلمدا دا، ئەو كات .. ئيدى منيش
له ترسا به هاوارەوه قەلەمبازىكم بۆدا. پاشان زانيم ئەوه
پشيله كەبوو. بينيم .. كلكىكى تووكنائى، رەنگ پەمەيى هەيه، به
خاويهكى گەليك سەير دەبزوت، ئەو نەژادىكى داستانى هەبوو.
پيشم نەدەكرا له ختووكەى ئەو ترسه خۆم گيىل كەم، دەمزانى
ئيتىر لەمەودوا دەبى به تەنى له گەل گيانلەبەريكى غەيره ئادەمى
بژيىم.

ئەو دەمه سەعاتى كلىسەكەش شەش جاران ليىدا. دىتم تاقە
ئەستيرهيهكى بيىگەردى ئامال پەمەيى له ئاسمان را بليىسەى دى.
گويم لەدەنگى شووتى كەشتى يەكە بوو، دەنگى به مەحزونى
دەهاتە بەر گوى. هەستم بە گرييهكى تفتى يادەوهرى
عەشقه كانم كەرد، گەرووى گرتبووم، هەرچەندە دەكۆشام بۆم
قووت نەدەدرا. يادەوهرى عەشقانى دەبوو هەبن و بژيىن، وهلى
نەبوون. ئيدى لەوه زىتر خۆم پيىنەگيرا. يەكسەر تەلهفۆنەكەم
هەلگرت و .. دلم لەنيو دەمم دابوو، چوار ژمارەكەم لەسەر خۆ

گەران، هەتاوهكو هەله نەكەم. لەگەل ليىدانى زەنگى سيىهەمينا،
دەنگەكەم ناسيهوه.

– زۆر باشە هەى شوپرهژن.

ئەم قەسەيهەم بەهەناسيهكى پى ئارامەوه ووت و دريىژەم پيىدا:

– داواى ليىووردن دەكەم .. كە بەم بەيانيه زووە بيىزارم كەردى.

– خەم مەخۆ .. خويشم چاوهروانى تەلهفۆنم لى ئەكەردى

– دەمەوى كچۆلەكە بينم، هەر بەو چەشنەى خوا هيىنايه
دونيאו، بە بى بۆيهو ئارايىش

بەقايەكى بەرزەوه .. پيىكەنى و ووتى:

– چۆنت بەدلە با وابى .. وهلى خووشى روت كەردنەوهى پارچە
پارچەى كراسەكانى لەدەستى خۆت مەدە، خۆ دەزانى پيرەكان
وا حەز دەكەن، بەهەر حال هۆكەى نازانم.

– بەلام من دەزانم .. چونكە ئەوان زو و پير دەبن. ئەو
فەرمايشتەكانمى بەجى دەهيىنا .. ووتى:

– چاكە .. كەواتە هەر ئەمشەو لە سەعاتى دەى تەواو، بەر لەوهى
سارد ماسيهكە ساردبيىتەوه.

لەشيبوو. ھەر لەبەر ئەو شەببوو وەرچەر خايە سەر تەنیششت. (رووسا كابرکاس) ئامۇڭگارى ئەو ھى كىر دېبووم كە لە تەكيا نەرم و نىان بىم، تا بە يەكەم ترسدا نەتەقیتەو. لەو ھەش زياتر.. كەش و ھەواى دەرەو بۇ تەمەنى ئەو ترسيكبوو. دەبوو كەمىك فاليرىياناى سىر كەرەو ھەكەى بۇ زىادكەم، تا بە ئارامى بنوى. بە ناو لەپى دەستى راستم ئارەقەكەى نىوچە وانىم سىرپەو. لەو كاتەدا بە نەرمى گۇرانىيەكى دىلگادىنام بۇ ووت. ھەر كە ئارەقەكەم لە جىيەكى جەستەيدا دەسپىو ھە جىيەكى تر ئارەقەى دەرەدا. پىمابوو نەرمى گۇرانىيەكە كارىگەرى بە سەرەو ھەبوو:

((دىلگادىنا .. دىلگادىنا ھەر توى نازىزى من، ھەر توى رووھى من))

ھەستىكى سەيرىبوو بەلامەو، كە ئارەقەكەم لە لايەك دەسپى بەلەز لە لايەكى ترەو سەرى ھەلەدا. وەك ئەو ھى ئەو ھىش نەيەوى گۇرانىيەكە تەواو بىت. بە ئاسپايى چىپاندمە گوئى:

– دىلگادىنا .. ھەستە كراسە ئاوپىشمىنەكەت لەبەر كە!
دواتر كەنيزەكانى پاشا.. (دىلگادىنا) يان بىنى لە توينا خنكابوو. وام ھەست دەكرد كچۆلەم لەگوئى بىستى ناوى (دىلگادىنا) خەرىكە بە ئاگا دى، حەتمەن ئارەزوويەكى زۇرپىبوو كە بەو ناو ھەو بەنگى لىو ھەكەم. بە نىمچە رووتىيەكەو لە تەنیشتى راکشام. تا بەرە بەيان لەبەر ھەناسەكانىدا بە ئارامى نووستم. ئەو ھەناسانەى لە جەستەيەكى تورتدا بۇن و بەرامەى

(۲)

"ئاخۇ ناوى چىبى...؟". خاوەن گەمەگا كە ناو ھەكەى نەدركاند..
كاتى باسى ئەوى بۇ دەكردم، ھەر بە كچۆلەى ناو ھەد دەكرد.
(كچۆلە).. من گوپىم بە ناوى كەسم دادەنا وەك بىلبىلەى چا،
يا بە كەشتىيەكى كچۆلەم مەزەنە دەكرد. (رووسا كابرکاس) بۇ
ھەر ھەمويان نازناوئىكى ئى دەنان، جىاواز لە يەكدى و لای
دۆستەكانىشى بەو نازناوانەو بەنگ دەكران. من لە سىمايانەو
مەزەنەى خۆم بۇ ناو ھە راستەقینەكانىان ھەبوو. ھەر لە
سەرەتاو ھەستەم كەرد كچۆلە ناوئىكى دوورو درىژى ھەبىت،
وەك ((فىلۆمىنا.. يا ساتۆرىنا.. يا نىكۆلاسا)). لە رامانى ناوى
كچۆلە دا بووم، كاتى لەسەر راخەرەكە تلىداو شىو ھى نىو
بازنەيەكى وەرگرت و پىشتى تىكردم. وام بە بەرچاودا ھات، بە
قەدەر جەستەى پەلە خوئىنىكى دادابى. زۆر سەرسام بووم، و ھى
كە دىقەتمداو لىى ووردبوومەو، خوئىن نەبوو، تەپرايى ئارەقەى

سپرکەرەویان ھەبوو. بى ئەوھى ئاوى بە خۆمدا بکەم، بە لەز
جلەکانم لە بەر کرد. بەر لەوھى ئەویش جىبىلم، لەسەر مینای
ئاوینەکە، چاوم بەو نووسینە کەوت کە نووسرابوو:
(پلنگ لە دوور را ناخوات..!!))

دەمزانى شەوى پىشتەر ئەم نووسینە نەبوو. بپروام نەدەکرد،
کەسىکىش ھاتبیتە ژورەوھ. خو ناکرى بلىم جنۆکەکانیش
نووسیویانە. لەبەر دەرگا کە رووبە رووی بلاچەیک بوومەوھ، زور
بە شپرزەییەوھ چاوم لە ترۆمبىلىک گپدا. بارانىکى بە تاو
دايکرد. باراناوھکە.. ھەرچى بە سەر شەقامەکەوھبوو رايدهمالى.
لەم مانگی ئەیلوولەداو دواى سى مانگ لە بىبارانى.. لە پىر وا
بەتاو دەبارى. باو بۆرانیكىشى لە گەل خويدا ھىناوھ دار لە رەگ
دەردىنى. پاش ئەو راپایانەم بىرم کەوتەوھ بە تەنى نىم.
پشیلەیک بە بەرچاومەوھ بازیداو بە سەر لیواری پەنجەرەیکەوھ
خوى گرتەوھ.. ھەر ئەو پشیلەیکەبوو کە لەوى ناسىم، بەرماوھکەى
ھەر مابوو، نەگۆرابوو. ھىچ زانیاریەکم دەربارەى پشیلە نەبوو،
وھى دەمزانى چال بۆ پىسایەکانى دەکات، بە تايبەت لەو
خانوانەى ھەوشیان نىە، ھەر وەك ئەم خانوھ. لە کونجىکى
ناديار پىسایەکەى دەشاریتەوھ. رەنگە خوئى ئىنجانەیکە
ھەلکۆلى بۆ ئەو مەبەستە. باشترین چارەسەرکردنىش بۆ ئەم
جۆرە خانوانە، خوئى بۆ بکەیتە سەبەتەیکەوھ، تا پىسایەکەى
تيا بشاریتەوھ. بۆ مێزکردن دانامىنى، بە ھەموو شتىکيدا

دەکات. رەنگە گرفتىکى من بى. بە داخوھ کەسى چارەسەرى
واى لانەدرکاندووم.. کە چىبکەم باشە. گەرپام بە دووى
شوینەواری رقتارەکانى، زۆرم بە دى نەکرد، ھەولمدا فىرى ژەمە
خواردنەکانى بکەم، چۆن خوئریژەکە بەکار بىنى، کاتى من
دەنووم، نەيەت بە لامەوھ، لەسەر جىگەکەم پال نەکەوى، لمۆز بە
خواردنى سەر خوانەکەوھ نەيىت. نەمتوانى تەواو تىى بگەيەنم،
ھەرچەند بەشە ھەقى خوئى ھەيە لە مالمەکە، نەشەدەبوو بە
بەشەتالانى جەنگى لە قەلەم بدا. بۆيە لىگەپام بە ئارەزووى
خوى و بە خەسلەتى پشیلەیکەى مالى رقتار بکات.

دەمەو ئىوارە.. باو بۆرانەکە تەواو دانەمرکابوو، چەند جارى
پژىم. سەرئىشەیکە دايگرتم، لىیکردم بە (تا). نەکەونمە جىگا،
بە پىچەوانەوھەستم بە ھىزىک کرد، ھەرگىز ھىزى وام لە
ھەرزەکارىشدا بە خۆمەوھ نەبىنىبوو. دەوریەکانم لە ژىر
دلوپەکان دانا، ھەستم کرد دلوپەکان لە ھى پار زیاترن. لای
دەستە راستى کتیبخانەکە پىبوو لە ئاو، بە لەز ھەردوو کتیبى
گرىک و لاتىنیەکانم قۆستەوھ. لە پىر ئاو لە دیواری لای تەنىشتى
راستمەوھ قوارەى کرد. دیاربوو بۆرى ناو دیوارەکە شکابوو.
بپى باشم لە کتیبەکان لە نوقوومبوون رزگار کرد. لە دەرەوھ
ھەراو ھوریاى باو بۆرانەکە خەرىکبوو دونیاى ھەلدەگرت. یەك
دوو بلاچەى دوور گشت ھەراو ھوریاکەى لە شار دوورخستەوھ.
بۆنىک وەك بۆنى گوگردىکى توون پەخشبووھ. سەر لە نوئى باو

بۇرانيكى بە ھىز داھات، ھەرچى دەھاتە رىي ووردو خاشى دەکرد. شووشەي بە خانوۋە نەھىشت، خۇي كرد بە ژورا. ئەۋەندەي نەبرد، نە باران ما نەيش باو بۇرانهكە. خۇریش دوانەكەوت و ھەر زوۋ كەوتە و يۈزەي ووشككردنەۋەي تەپرايىھەكان. گەرما ۋەك لە رقىكدا ھەلچوبىت، تا دەستى دەگرت گەرمای تى دەسرەواندىن.

كە باو بۇرانهكە نەما، لەۋ باۋەرەدابووم، ھەر خۇم بە تەنى لە مائەۋە نىم. باۋەرەم بەۋەھەبوو كە ۋەك چۇن رووداۋە سرووشتیهكان لە بىر دەچنەۋە، ھەروا ھەندى رووداۋىش ھەن ۋەك نەكرابن وان. رەنگە لە بىرەۋەرىدا بمىننەۋە، ۋەك ئەۋەي رووياندايىت. گرتەكە ئەۋەيە، كاتى لە باۋبۇرانهكەدا ئەۋ ھەموو كارەم بە پەلە كرد، خۇم بە تەنى لە مائەكەدا نەدەبىنى، بەلكو (دىلگادىنا)ش لە مائەۋەبوو. ئەۋ شەۋە ھەستم بە نىكى ئەۋ كرد، تەنانت.. ھەستم بە ھەناسەكانى دەکرد، ھەستم بە لەرىنەۋەي روومەتەكانى سەر پىشتىكە دەکرد. ئەمانەم لە ژوروى نووستن دركىپكردبوو، دركم بەۋ ھەموو كارانهشكرد كە لە ماۋەيەكى كورتدا دەبوو بىكەين. لە بىرمە كە لە ژوروى كىتیبخانەكەدابووم، ئەۋ بە ناگابوو، بە كراسىكى ئاودامانى گولدارەۋە كىتیبەكانى لە دەست ۋەردەگرتەم و رىزى دەكردن. دەمبىنى سرتەي دەكرد بە ژورەكاندا. ھەموو جەستەي لەۋ باۋبۇرانهدا تەپربوو. لە بىرمە بۇ بەرچايى بە ياننان لە ھىچەش

خوانى دەپازاندەۋە. ھەرگىز نىگاي ئەۋ چاۋانەم لە بىر ناچىتەۋە كە تىي دەپواندم، پىپوون لە گلەيى. نازانم گلەيىھەكانى لە من بوون يا لە ژيان. ۋەلى مەزەنەم دەكرد ۋەك بلى:

((بۇ پىم ئاشنابويىت.. ھۇ پىرەمىرد!؟))

منىش بۇم روونكردەۋە:

((تەمەن نىە كە يەكىمانى گەياندوۋتە ئەم عومرە، بەلكو ھەستكردنە پىي)).

لەۋ ساتەۋە.. لە ھزردا جىگىربوو. ھەرچىم بوى لە تەكيا بىكەم. بە ئارەزۋى خۇم رەنگ بۇ چاۋەكانى ھەلبىزىرم، رەنگى ئاۋ.. كاتى بە خەبەر دى. رەنگى تىرەي كامىش كە پىدەكەنى. رەنگى تىشك كاتى دەبمە بەرەستى. بە پىي تەمەن لە بەرى دەكەم. چۇنم بوى ۋاى دەكەم. لە كراسى بوكىنى بىست سالى عەشقدا، يا سۇزانيەكى بە تەمەنى گەمەگاكان. ۋەك شارژنىكى ھەفتا سالى بابلى، راھىبەيەكى سەدسالە. پىكرا گۇرانيەكى دووقۇلى عەشق بە ئاۋازى مۇسقىي (بۇتچىنى و بۇلىرۇ و لاگۇستىن لارا) بلينەۋە. بە گۇرانيەكانى (كارلۇس گاردىل)دا بچىنەۋە. ئەۋە بۇ خەلكى بسەلمىنن، ئەۋانەي ئاۋىتەي ئاۋاز و گۇراني نابن، ئاسودەگى بە تەۋاۋى نانا سنەۋە. ئەمپۇ دەزانم ئەۋەي رابوورد خەۋن نەبوو، موعجىزەيەكى تىبوو لە سەرەتاي نەۋدسالىمدا بوژايەۋە بۇ عەشق.

دوای تەواوکاری مألەكەم، پەيوەندىم بە (رووسا كاباركاس) ھەو
کرد. ھەر زوو رووسا ووتى:

– خواى گەورە.. وامزانى خنكاون، شوكر بۆ خوا ماون!!
رووسا لەو باوەردا نەبوو شەويكى تر لەگەل كچۆلە دابەرمە
سەر، بى ئەوھى دەستى بۆ بەرم، داواى شەويكى ترم لىكرد.
ووتى:

– ھەقى خۆتە، ترسام نەك بە دلت نەبىت. دووبارە پىت دەلىم، تا
ئەتوانى نەرم و نىان بە لە تەكيا.
وويستم ھەندى شتى بۆ روون بكەمەو، ئەو باسەكەى گۆرى و
ووتى:

– كەسىكى ترم بۆت دۆزىووتەو، لەو بە تەمەنتەر، ئەويش ھەر
كچەو، باوكى دەيوى بە خانوويەك بىگۆرپىتەو. دەتوانىن پىيشى
كەم كەينەو.

دلم خورپەى كرد و بەرپەرچم داىەو، بىئەوھى ھەلچم. بىدەنگى
بالى بەسەردا داداين، وەك ئەوھى لەگەل خۆيدا بدوى، دەنگىكم
بەرگوى كەوت.

((ھەلبەت ئەمەيە كە پزىشكەكان بە خرفى پىرى ناوى
دەبەن!!..))

كاتزىمىر دەى شەوى.. لەگەل شوڤىرىكى كەمدوو رۆيشتم. لەگەل
خۇمدا پانكەيەك و تابلۆيەكى (ئۆرۆلاندۆ رىڤىرا) كە ناوى)
ڤىگورىتا)ى لەسەر نووسرابوو، بە ھەموو پىداويستى

داكوتانەكانىشەو بۆم برد. لە رىگا فلچەى ددان و ماجوون و
سابوونى بۇندار و عەترىشم بۆ كرى. چەپكى گول و گولزارىشم
بۆ ھاويشتە سەرى، لاى باخچەيەكى سەرە رىكە بى ئىزنى
خاوەن مال چەپكى گول (ئىسترومىلا)م لىكردەو. لەسەر
رېنمايى گەمەگاچيەكە، لە دەرگاي پىشتەوھى بارەكە چوومە
ژوورەو. شوڤىرەكە وەك ئاگادارىەك پىى ووتم:

– بەرپز.. ئاگادارى خۆت بە، لەم شويناھەدا كوشتن بە فلسىكە!!
ئاگادارىەكەى.. بەلامەو گرنگ نەبوو. لەبەر ئەو ئەگەر بشكوژىم،
زەرەرمەند نابم. تەواو تارىكى داھاتبوو، رووناكى ناوھو لە
پەنجەرەكانەو دياربوو. دەنگى مۇسقىايەكى بە جۆش و خرۆش
لە ھەر شەش ژوورەكەو دەھات، بە ژوورەكەى خۆيشمەو. گويم
لە مۇسقىاي (بىدرو بارگاس) و (تىنۆر ئەمەرىكا) بوو، بە
ئاوازەكانى (بۆلىر و لمىگل ماتامۆرس). ھەستم بە گيانكىشانى
خۆم دەكرد. پالم بە دەرگاكوە نا، (دىلگادىنا)م بىنى.. وەك
چۆن لە ھزرو بىرەوھرىەكانمدا ماپۆو. رووت و لە خەونىكى
ناشتىخوازەنا، ھەر وەك شاژنىك راكشابوو. بەر لەوھى بچمە
سەر جىگاكە ژوورەكەم رازاندەو بەو شت و مەكانەى بۆم
ھىنابوو. تابلۆكەم لەو دىوارەدا كرد بە دارا، كە لە گەل بە
خەبەر بوونەوھىدا چاوى پىيكەوى. پانكەشم دابەست، ئەو
دواى كارەكانى ترىشم بە جىي شىاو بەشاندەو، ئەوجا لە
تەكيدا راكشام. بست بە بستى جەستەيم لىستەو. لەوھش

دۇنيا بوم كە ھەر خۇيەتى، ئەۋەى لە ژور بە ژورى مالە كەمدا سرتەى دەھات. دەست ھەر ئەو دەستانەن كە لە تاريكىدا بوم دەگەپان، پىكانى.. پىى ئەون كە لە چرپەى پىى پشیلەيەك جيانا كرئەنەو، بۇنى جەستەى نەگۇپاۋە. ھەرگىز باۋەپناكەم ئەو نەبىت، بەلام لەبەر چاۋمدا ۋەك ئەو نە كەلە ھزرو بىرەۋەرىە كانمدايە.

ئەو تابلۇيەى سەر لادىۋارەكە كارى (قىگۇرىتا)ى ھونەر مەندە، ئەو پىاۋەى ھەموومان خۇشمان دەۋى، باشترین سەماكەرىبوو. پىاۋىكى دلىك و بەسۇزبوو، تەننەت دلى بە شەيتانىش دەسووتا. ئەم تابلۇيەى لە پەردەپەرۋى لىۋارى سووتاۋى فۇكەيەكى بەرەۋەبوۋى چىپاكانى سىرانىفادا و لەو بۇيە پاشماۋانەى بۇ رەنگردنى پاپۇرەكان.. كە بەسەر زەۋىيەۋە دەمانەۋە كىشايۋىەتى، نزيك بە شارى (سانتا مارتا). بەو فلچانەى لە موۋى كلكى سەگ دروستى كردبوون. ئەو ئافرەتەى نىو تابلۇكەش راھىبەيەو لە كلئىسايەك رفاندبوۋىو، لە خۇى مارە كردبوو. لىرەش كە ھەلمواسىۋە، بۇ ئەۋەى كە بەخەبەر دى يەكەم شتىك چاۋى پىبكەۋى ئەم تابلۇيە بىت.

شەۋى درەنگ.. كاترئىر يەكى پاش نىۋە شەو، كاتى ھەناسەكان ئاسپابوون، مەچەكى دەستىم گرت، تا بە ترپەكانى دلىدا بزائم كە زىندوۋە. خويىن بە دەربرىنى گۇرانيەكى زۇر نەرم.. لەسەر خۇ بە سوۋرى خۇيدا دەھات و دەچوو.

بەرەبەيان.. بەر لەۋەى برۇم، ھىلەكانى ناۋ لەپىم لەسەر پەرەكاغزىك كىشا. ئەو پەرپەم دايە دەستى (دىقاساھىبى) ھەساۋگەر، دا بۇمى بخوئىتەۋە. دەمىك دىقا لە ھىلەكان راما و ۋوتى:

– ھىلەكان.. ھىلى دەستى كەسىكە كەمدوۋ، ھىچ نالى، بىجگە لەۋەى بىرى لىدەكاتەۋە. بەھرى كارى دەستى تىدايە، پەيوەندى بە كەسىكەۋەبوۋەو مردوۋ. چاۋەپوانى يارمەتى لى دەكا، بەلام بە ھەلەدا چوۋە. ئەو يارمەتەى چاۋەپوانىەتى لە دەست خۇيداىە. شويەك دەكات و پاش عومرىكى درىژ دەمرى. يەكىك بە دەورىدا دى، ۋەلى پىاۋى عومرى نىە. تا ھەشت منال دەتوانى سك بكات، بەلام خۇى سىانى پىبەسە. لە سى و پىنج سالىدا ئەۋەى دلى بىەۋى دەيكات، نەك ھز. پارەيەكى زۇرى بۇ دى. لە چل سالىدامولكىكى زۇرى بۇ دەمىنئەۋە. سەفەر زۇر دەكات. ژيان و بەختى دوۋانەيىن، دەتوانى كار بكاتە سەر قەدەرى خۇى. ھەزى بە تاقىكردنەۋەى ھەموو شتىكە، ئەگەر بە رىنمايى دلىدا نەكات زەرەرمەند دەبىت.

ھەموو ئەو ۋىرانكارىانەم چاككردەۋە، كە باۋبۇرانەكە تىكىداۋو، سەرەپاي ئەۋەش.. ئەو كارانەشم كرد كە سالانىكبوو پىمەنەكراۋو، چ لەبەر بىپارەيى ياخود گويم پىنەداۋوون. كتىبخانەكەم رىكخستەۋە، بەپىى خوئىندنەۋەم بۇ كتىبەكان. دواچار ئۇرگە دەستىكەم بە ھەموو شرىتەكانىەۋە لە مەزادىكدا

فېرۇشت، كە زياتر لە سەد شىرىتى لەگەلدابوو. فۇنۇگرافىكى بەكارھىنراوم بە دەنگۆكانىيەو ۋى كېرى. پىرىك لە مالەكەى پىركردەو. خەرىكبوو بچمە سەر ساجى عەلى، شوكر تيا دەرچووم.

خانوەكە لە خۆلە كەوھى خۆى دەبوژايەو. كاتى ئاويىتەى عەشقى (دىلگادىنا)بووم، بەو پەرى خۆشەويستىيەو بە ناخيدا رۇدەچووم. بۇ يەكەمجارمبوو بەرانبەر بە ناخى خۆمدا بچمەو، لەگەل ئەوھشدا عومر لە رۇيشتن نەدەكەوت. دوودلى وای لىكردم كە ھەموو شتىك دەكرى لە شوين خۆيدا بىت.

ھەموو گرقتىك لە كاتى خۆى، ھەموو قسەيەكيش بە گوزارشتى خۆى. بەخششى باش لە ھزرى رىك و پىكدانىيە، بە پىچەوانەو. لە گىرە شىوئىنى سروسشتدا.. رىمىك داھىنان بۇ بەرپەرچدانەو دادىت. من بە پىوھرىك بەرپەرچدانەو ھەم نەبو، بەلكو كاردانەوھى گوئىنەدانەكانم بوون، بۇ راپەرىن، لەگەل ئەوھى خۆم وا پىشانداوھ كەورىاو ئاگادارم، بۇ بەرپەرچدانەوھى بۇچوونەكان.. ھەردەم مەيلى ئاشتىم ھەبوو ھەيە، دا نەكەومە ژىر پىيى تورەبونەكانى نىو ناخمەو. لە پەيمانەكانمدا.. دا كەس درك بەوھنەكات رىزى پەيمان ناگرم، يا لەكاتى خۆيدا دەچووم، يا خەبەرم دەنارد بۇ سەرقالىبوونم بە كارىكەو. دواچار بۆم دەرکەوت خۆشەويستى رووكارىكى گيان نىيە، بەلكو. ھىمىاى ئاسمانىكى خوداوەندىيە. كەسىتىيەكى ترم لە خۆمدا رسكاند.

دەمويست بە وانە كلاسىكەكانى ھەرزەكارىمدا.. لە رىنمايىيەكاندا بچمەو. بۆم نەكرا. خۆم لە ئەدەبى رۇمانسىيەتدا نوقمكرد. لەمانەو و لە دايكەوھ گەيشتم بەو بىردۆزەيەى كە دەلىت:

((مەرج نىيە پىشكەوتنى دونيا لە بەعەشقبونەوھ بى، كە مايەى شادى بەخشە. بەلكو لە پىچەوانەى ئەو عەشقانەدا دادىت..!!))
كاتى كىششە لە چىژوھرگرتنى مۇسىقام تيا دروستبوو، بۆم دەرکەوت چەند دواكەوتووم. داچەمىمەوھو دلم بۇ لە پرتاوى شتەكان كردهو. ئىستا لە خۆم دەپرسم، چۆن لە ژىر بارى ئەم ھەموو گىژاويەدا نەمردم و مامەو، كە خۆم بە خۆم دەكرد. بە لەز بە ھەورە گومراوھكاندا سەردەكەوتم. لە ميناى ئاويىنەكەوھ لە خۆم دەروانى. دەمويست لەو ھەمە دەرچم و خۆم بناسمەوھ كە كىم. ورتە ورتە گەيشتبوھ رادەيەك، كە لە رىپىوانىكى قوتابياندا، ھەموو تواناكانم يەكخست، دا بەو نووسراوھ بەشدارى نەكەم:

((كە من كوشتەى عەشقم..!!)).
بەسەر يادگارەكانى (دىلگادىنا)دا شوپربومەو، بىھودە.. لە ناخەوھ راپۇرتەكانى يەكشەمموانم گۆرىن. واملىھات كە بۇ ئەوى بنووسم، نووسىنەكان ھەرچىيەك بن، گرنگ لەو دەوام. لەو راپۇرتانە دەگريام و پىدەكەنىم بۆى. لەبەردەم ھەر وشەيەكدا ھەستم بە تەواو بوونى خۆم دەكرد. لەبرى ھەوالەكانى ناوخۆ

دەستىم كىرد بە نووسىنەۋەى راوبۇچوونەكانىم لە مەپ دلدارىيەۋە .
ئەۋەى دەيخوئىندەۋە، وايدەزانى تايبەتە بە خۇى . لە
رۇژنامەكەشدا پئىشنيارم كىرد، كە نامەكان بە چاپكراوى
دانەگىرن، ھەر بە دەسنووسەكەى خۇمەۋە دابەزى .
سەرنووسەرەكە ووتى :

– بۇ نا، ئەمىش خرفبوونىكى تىرى پىرىيە .!

بەپرىۋەبەرى رۇژنامەكە ھەلىدا ووتى :

– بە ھەلەدا مەچۇ، شىت زۇرجار بەر لە ئىمەى عاقل ھەست بە
بانەرۇژ دەكەن .

رەنگدانەۋەى نووسىنەكانىم لەنيو كۇمەلگاكەدا ھەر زو
دەركەوت، نامەيەكى زۇريان لە دەستخۇشى بۇ ناردين . داواكارى
لەسەر نامەكان زۇربوو، بە رادەيەك لە شىۋەى نامىلكە و بە
دەستنووسى خۇم بلاۋكرانەۋە، ھەر وەك جگەرە سىرپەرەكان
كپىريان زۇربوو، لەسەر شەقامى (سان پلاس) رىزكراپوون .
نامەكان .. لە ناخى گەنجىنەى تەمەنى نەودسالئىدا، بەو پەرى
پەرۇشىيەۋە .. گوزارشتيان لە نارەزوكانم دەكرد، كە لە ناخ و لە
سايەى عەشقىكى پىرۇزدا بە خۇيدا دەھاتەۋە .

بەر لە كۇتايى سال .. لەگەل (رووسا كاباركاس) رىككەوتبووم،
لەو ژورەدا بىمىنىتەۋە، لە ژىر ھەۋاى پانكەكە و گىراۋەى
جوانكارىيەكان و ھەرچىيەك دواتر كە بۇى دىنم، بەو ئومىدەى
بشىت بۇ گوزەران . بەردەوام كاترئىمىر دە دەگەشىتمە لاي، ھەموو

جارىكىش دەس و دىارىيەكم بۇ دەھىنا، چەند خولەكىكم تەرخان
دەكرد بۇ ئاشكرا كىردنى دىارىيەكان، بەر لەۋەى بچىنە شانۇى
شەۋەۋە . بەر بەيانىش .. بەر لە كاترئىمىر پىنج درەدەپەرىم .
شەكەنم دەپاراست و دەركاكەم كۇم دەدا، دا نەبى بە ژورى
رابواردنە سەرىپىيەكانى ھاموشۇكەرە خەمبارەكان .

بەيانىنىك .. گويم لە (ماركۇس بىرىس) بو، كە بەرنامەكەى لە
بەيانىندا پەخش دەبەۋە، بىرىارى دابو پىم .. كە راپۇرتەكانى
يەكشەمموانم بخوئىتەۋە . رووم لە (دىلگادىنا) كىرد و ووتم :

– دەزانى ناودارى ئافرەتىكى زۇر قەلەۋە .. مرۇ لە تەكىدا نانوى،
ۋەلى كە بە ئاگا دى، لەسەر جىگاكە بەرانبەرى گرتوۋە و تىى
دەروانى .

بەيانىنىك .. لە تەك (رووسا كاباركاس) بەرچايىم كىرد، رووسام
ۋادەھاتە بەر چاۋ كەمتر كۇمبويىتەۋە، سەرەراى ئەو ھەموو
پەژارىيەۋە رەشپۇشىيەى لە جىھانىكى خەمبارى دەكرد . نانى
بەيانىنى رىووسا زۇر بەناۋبانگبوو، ھەندى بىبەرى توون .. ئاۋى
لە چاۋ دەردەھىنا، لەگەل ھەۋەلىنپاروۋى گەرمى .. ئاۋ بە
چاۋمدا فۋارەى دەكرد . پىم ووت :

– ئەمشەو .. لە شەۋىكى مرازىى دەكرد . بى ھىچ پارانەۋەيەك
ھاتە دى .

رووسا ووتى :

– ئەۋە لەبەر ئەۋەى خوداۋەندى عەشق لە ژورەكەتدابوو !!

رووسا زۆر سەرسامبوو كە ناوى (دىلگادىنا) م لە بەردەمىدا
هېنا. ووتى:

– ئەم ناوہ ناوى ئەو نىيە، ئەو ناوى...

قسەكەم پى قاقچى و ووتم:

– هېچى ترم بۆ مەلى، ئەو بۆ من ناوى (دىلگادىنا) يە.

شانىكى بۆ راوہشانىد و ووتى:

– باشە با وايىت، بەلام ئەو ناوہ مىزەچۆركى بە مرۆ دەكات..!

ئەو نووسراوہى سەر ئاوينەكەم بۆ رووسا گىراپىيە، كە كچۆلە)

دىلگادىنا (دەر بارەى پلنگەكە نووسىيوى. رووسا ووتىيەوہ:

– باوہرناكەم ئەو نووسىيىتى، چونكە ئەو خویندەوارىشى ھەر

نىيە !.

– باشە.. ئەى كى نووسىيوىتى..؟

دىسانەوہ شانىكى بۆ راوہشانىد و ووتى:

– رەنگە كەسىك بەر لە مردنى لەو ژورە نووسىيىتى.

بە ھەلمزانى لەو نانى بەيانىدا، داخى دلى خۆم ھەلرېژم، ئەوہى

لە دلمايە بيخەمە نيو دەستى (رووسا) وە.. دا يارمەتيم بدات،

ئەويش ھەر بۆ خوشگوزەرانى (دىلگادىنا) يە. گشت ئەو

يارمەتيانەى لە خۆرا نەدەدامى. كچۆلە شوينىكى پىرۆزى لە دلى

رووسادا ھەبوو. جاريك لەو شىوہ پىرۆزىيەى (كچۆلە) م لاي

رووسا دركاند، ەك ئەوہى بمەوى داخوازى بكەم، رووسا بە

پىرۆكەيەكى باشى لە قەلەمدا و ووتى:

– بۆ ناخوازى..!؟

دەمۇدەست سېرېووم. رووسا بۆ دووہمجار ووتىيەوہ:

– بيخوازە.. بۆ تۆ زۆر باشە، لەم تەمەنەى تۇدا.. ئەگەر كەلكى بى

يا نەبى، لەوہ باشتەرە دوودل بى..!!

بەرپەرچمدايەوہو ووتم:

– پرسەتاو چ پرسەيەكە مرۆق پەناى بۆ دەبات، كاتى

خۆشەويستى لە بەردەميا مەحال دەبيت، بە تايبەت لاي

رئويەكى پىردارەوہ..!

دايە قاقاي پىكەنن ووتى:

– ئاي ئازىزەكەم.. دەمزانى بەردەوام تۆ پىياوى، ھەردەم

پىياويكى پىاوانەبوويتە، خۆشحالتم بە ھاورپىيەتت، لە كاتىكدا

ھاوتەمەنەكانت لە خۆ پر چەكى بوونەتەوہ، زۆر بەيان ناوى تۆ بە

سەر زارىانەوہيە، گويت لە (ماركۆس پىرس) بوو..؟

دا قسەكەى پىبقاچم ووتم:

– ھەموان گوئي بۆ رادەديرن.

جەختى لەسەر قسەكەى كرد و ووتى:

– دويىنى.. پروفيسور (كاماتشۆ كانۇ) لە بەرنامەى ((كاترئىرىك

لە كەمى ھەموو شتى)) دا باسى لە پىياو كرد، منىش دەلىم

راستە پىياوى پىاوانە كەمن.

لە كۆتايى ئەو ھەفتەيە، (دىلگادىنا) تاو لەرزى گرت، (رووسا

كاباركاس) م ئاگادار كردهوہ، فرىام كەويت و دەرمانىك لە

دەرمانخانەى مائەكەيم باتى. دواى دوو رۆژ دىلگادىنا ھەر ھىلاكبوو، تەننەت ئاسانتىن كارىكى بۇ ھەننەدەسوورا. دوكتۇر بۇ ھەلامەتەكەى دەرمانى نووسىبوو، كە پاش ھەفتەيەك چاكبىتتەو. زۆر خەمى كەم خۇراكيەكەيمبوو، دەترسام لە دەستم بچىت، ((خوا بەو رۆژە نەكات))، بۇيە ھەر ھەموو كارەكانم لە برى ئەو رادەپەراندا.

ئەو تابلۇيەى (سىسىليا بۇرانس) ىشم برد بۇ ئەوى، كە لە ژىر ناونىشانى ((ھەموومان لە چاوپروانىداين)) كىشابوى. ئەو كورته چىرۆكانەى (ئىلفارۇ سىيىدا)) شم بۇ بردبوو. ھەر ھوت بەرگەكەى رۇمانى (جوان كرىستوفەر) ىشم بۇ بردبوو، كە رۇماننووس (رۇمان رۇلانە) نووسىويەتى. كە دىلگادىنا) ھاتەو ھەر خۇى و توانى ھەستىتە سەر پى، چاوم لىبوو خۇشەكى تىا رسكا، لەو كەش و ھەوايەى ئاسودەگى بەو رەنگە پەمەيىانەى دىوارەكان، بەو چرا كزانەى ھەست لە عىشوو ناپەويىننەو، بەو گولانەى رووح دەبوژىننەو، وەك خانەخويىەك لە ئاست تابلۇكەدا راوہستاو ووتى:

– ئەم تابلۇ جوانەت لە كوى.؟!

زۆر بە كەيفەو و زۆر بە نەرمى لىى نرىكبومەو و ووتم:

– پىرۆزترىن تابلۇى دايكەم.

بىرم كردهو، دەبوو رادىوكەش بگۆرم بە يەككى شەپۇل كورت، تا (دىلگادىنا) گوى لە مۇسىقاي نوى بگىت، لەسەر

چوارىنەكانى مۇزارت. وەلى شەوى بەدىار گۇرانيەكانى (بۇلىرۇ) وە بىنىم دانىشتو. كاتى خۇى كە گەنجبووم، مەيلم لەو گۇرانيانە بوو. رۆژى دواتر، لەسەر میناى ئاويىنەكە و بە قەلەمى سووراوى لىو بۇم نووسى ((كچۆلەكەم.. من و تۇ بىكەسى ئەم جىهانەين))، لەو كاتەدا ھەستم كرد كەمىك داويەتتە بالآ. لەگەل (روسا كىباركاس) لەو گرتتە دوابووم، ئەو زۆر بە سرووشتى دانا و ووتى:

– پىنجى كانونى يەكەم پازدە سالانى تەواودەكات، نمونەى تەواوى بەختى (كەوان)ە.

ئەو بەختە سەرى لىشىواندم، بەرادەيەك.. ئەوانەى لە بەختى كەوانن سرووشتتەن ھەلدەكەن، بەرادەيەك.. جەژنى لەدايكبوونىان نابوارن. نەمدەزانى لەو رۆژەدا چى بۇ بكم بەدىارى، باشبوو روسام بىرکەوتەو، بىئەو ھى بەرانبەر بە پرسىارەكەم دابمىنىت ووتى:

– پاسكىلىكى بۇ بكم بەدىارى، ئەو رۆژى دووجار شار دەكات، بۇ كۇمپانىاي جل و بەرگ.

روسا ئەو پاسكىلەى پيشاندا، كە لای پىشتەو رايدهگرت. ئەودەم ھەستم كرد ئەو پاسكىلە شەق و شپە شايانى ئەو نىە. بە بىنىنى پاسكىلەكەش خۇشەكم پىا ھاتەو، زانىم كە (دىلگادىنا) خەونىك نىە بۇم.

كە چووم بۇ كرىنى پاسكىلەكە.. بىرىارمدا باشتىن و جواتىن پاسكىلى بۇ بىكەم بە دىارى. ھەموو كۆڭگان گەپام، دا ئەو پاسكىلەى مەبەستىم بوو، لەگەل ئارەزووكانى ئەودا بشىت. فېرۇشيارەكە لە تەمەنى پرسىم، بە نازىكى پىرەمىردانەو وەلامم دايەو، كە چوومەتە نەوودو يەك سالىەو. ئەو ووتى:

– يانى چى..؟ پىتەو دىار نىە، ھەر مەزەنەى بىست سال چوكترت لى دەكرىت.

بە خۇيشم نەمدەزانى.. چلۇن لەو داماليناى پىرى خۇم پاراستو. لە خۇشيا كەوتمە چىپە چىپى گۇرانىەك، ھىدى ھىدى سىنەم پىرەبوو لە دەنگ، تا بە ھەناسەى (كاروسوى) مەزن دەنگم لى ھەلپى. خەلكى ھانىان دەدام لە پىشپىكىى (بىرەى كۆلۇمبىا) بۇ پاسكىل سوارى بەشدارى بىكەم. بى ئەوەى لە گۇرانىەكە بىم سلاوكانىانم دەسەندەو.

ھەر لەم ھەفتەيەو بۇ رىزى بەختەو ھىم و لەم مانگەى بەختى كچۇلە راپۇرتىكم لە ژىر ناونىشانى ((چۇن لە تەمەنى نەوود سالىدا شادمان دەبى بە سوارى پاسكىلەو)).

شەوى جەژنى لەدايكبوونى.. ھەموو گۇرانىەكانى جەژنى سەرى سالم بۇ (دىلگادىنا) ووت، ھەموو پىنتىكى لەشىم راموسى.. تا ھەناسەسوارى. يەكە يەكەى بىرپەكانى پىشتى.. نىو شانى.. كەمەرە خالۇويەكەى.. ھەموو سەرسىنەى. تا زىاتر ماچم دەكرد، ئەو لەشى گەرمتر دادەھات، بە راجلكنىك پىاما نووسا،

تەزوويەك بەلەشمدا گوزەرى كرد، باوہرناكەم بتوانم وەسفى بىكەم.. لە ناخدا چوون ئاوازيك لە ژيانەو.. خونچەكانى عومرىكى تازەى بۇ چوقەرەكردن دادەھانى. ھەردوو سەر گۇناى مەمكى چزان پىاما.. چىزىك وەك گەستەى ھەوەلن لەزەتى ھەرزەكارى.. لە گەرمەى عىشوہبازىدا. بەرەبەيان.. كاتى خەو دەبىردەو، گويم لە زەلە زەلنىكبوو، لە ئاپوراىەكى دەرياوانى.. وەك دارستانىكى رەشەبا بردوو، خەوەكەم زپاو لە گەرمەو وەكە ئاويكم بە خۇدا كرد. دواتر.. بەر لەوەى بىرۇم، لەسەر مىناى ئاويئەكە نووسىم:

((شەباكانى جەژنى لەدايكبوون ھات.. ئازىزگيان.. دىلگادىنا، جەژنت پىرۇن)).

يەكە بىرەوہرى شادمانىم، ئەو تىكناؤوسكانىەى ئەو بەرەبەيانىەم بوو، ئەوى تر ئەو قسەيەى مامۇستاكەم بۇيكردم، كە لە قوتابخانە دەرچووم، كە ووتى:

–((ئاي كورى قۇز.. ھەست بەو شەبايە دەكەيت..؟)).

ئەو دەم نەمدەزانى شەباكەى مامۇستاكەم چىە، ئەمىرۇ دواى ھەشتا سال.. درك بە ھەمان ھەلۇيىست دەكەم، كاتى لە جىنووستەكەى (دىلگادىنا) ھەستام. ھەر ھەمان مانگبوو، شەبايەك ھەلىكردبوو، وەك ئەوەى بگەپىت بۇ ھەلدانەوہى كراسى كچە قوتابىەكان.

شار ھەلۋەدایى مۇتەكەبى گرتبوو، لە شەوانى شەنبایى رەنگە گویت لە دەنگۆى بازارى گشتى بىت، لە ھەندى گەرەك بەرزتر دەھاتنە گوى، دوور نەبوو لە رىى ھات و ھاوارەو دەستەكانمان بناسینەو. لەیەل شەنەباكانەو ھەوالى ترم پىگەبىشت، ھەوالى ناخۆش، ھەوالىك دەلى.. ((دىلگادىنا ناتوانىت جەژنى سەرى سالت لە تەكا بكات. دەبى ئەو شەو ئەمادەى كۆبوونەو ھى خىزانى بىت)). ئەو ھى رقى ھەلساندم.. جەژنە فەرزكراو ھەكانە، كە مرو لە خۆشياندا دەگرىنىت. (يارى) ھ گەردارەكان.. ھات و ھاوارى جەژنە گەمژەبىيەكانن. ئەو كاغزە رەنگاو رەنگانەى سەر كۆرنىش كە ھىچ پەيوەندىيەكان بە لەدايكبوونى كۆرپەيەكەو ھە، بەر لە دوو ھەزار سال لە گەو ھەرىكى مائە ھەژار كەو ھەنگە سەرى ھەلدا بىت، گشت خەلكى بەو بۆنەيەى خۆيەو بەستوو. ھەرچەند دانم بە خۇمدا نەگرت، لە ژورەكەم بە تەنى نووستم، كە بە خەبەر ھاتم، وورچىكى تووكن بە تەنىشتەو ھەبوو، ھەك ئەو ھى لەسەر دووپى بپروات، كارتىكى بە دەستەو ھەبوو، لىى نووسرابوو ((بۆ باوكى ناشرىنم..!)).

(روسا كىباركاس) رايگەياندبووم، كە (دىلگادىنا) خەرىكە فىرى خویندەوارى دەبىت. بەو ھەوالە ناخۆشە سەرو دلى گرتم. كاتى پىى راگەياندم كە وورچەكە ديارى كچۆلەيە. شەوى سەرى سال.. لە كاتر مېر ھەشتى شەو ھەو ھەو چوومە ژورەكەم، لەگەل زەنگى دواز دەى شەوى.. دەنگۆى كەشتى پاپۆرەكان

وايانلىكردم بەزەبىم بە خۇمدا بىتەو. خەيال كەرد (دىلگادىنا) بەسەرى پەنجەكانى پىيەو ھاتە ژورەو، لەتەكما راکشا، ماچىكردم، زۆر بە سرووشتيا نە داھات، بە جۆرىك.. بۆنى ھەناسەكانى لە ھەناسەكاندا و لەزەتى ماچىش بەسەر لىو ھەكانمەو ھەمۇسقىاى ھەشقىكى ئەبەدىان پياما ھەلدەپرشت.

بۆيە جووتى گوارەى ھەرزەكارانەم بۇ كرى، كە لىيى بى، لۆيشىم روونكردهوه كە گوارەكانى پيشووى لەگەل كەسىتى و شىوہى پرچ برىنەكەى نەدەھات. بە راي خۆم. ئەم جووتە گوارەيەم بە شاىەستەتر زانى. پاشتر ھىچىكم لە دوو تاقمە گوارەكان لە گويدا نەبىنى، تىگەيشتم. نايەوى قسەى كەس بە سەريدا زالبىت. وەلى كە دركى كرد خۆم وەك جارەن رووتناكەمەوه، ھىدى ھىدى شوينەوارى ئەو ئەمرەى كوڤر كردهوه.

دەستم كرد بە خویندەوہى ((مېرى چكۆلە)) كەى (سانت ئەكزوبرى) كە نووسەريكى فەرەنساويە، غەيرى فەرەنساويەكان لە فەرەنساويەكان زياتر ريزيان ليدەگرت. ھەوئەن كتيببوو كە چيژىكى زۆرى لى وەرگرت و خەوى پى ليدەكەوت. دەبوو دوو رۆژ لەسەر يەك نامادەى خویندەوہى كتيبەكەم، تا تەواوى بكەم. بە مەتەلەكانى.. (بېرۆل) و.. چيروكەكانى مېژووى پيرۆز و.. ھزار و يەكشەوہ دريژەمان بە خویندەوہدا، كە بە چاپىكى قەشەنگ بۇ منالان چاپكرايوون.

بە ھوى جياوازی كتيبيك لە كتيبيكى تر.. لە شيوازى خەو بردنەوہكانيدا بە ووردى ئاگاداربووم. كاتى دەمزانى ئىدى تاقەتى گويگرتنى نەماو، كتيبەكەم دووتوى دەكرد و چراكانم كوڤر دەكردنەوہ و لە تەكيدا رادەكشام و لە ئاميزم دەگرت، تا قووللەى كەلەشیر ھەسرەتەكانم پيدادەمالين. ھەستم بە شادىەك دەكرد لە ماچكردنى برژانگەكانى چاوى. شەوى چوون

(٤)

دەستپىكى سالى نوى.. يەكترمان ناسى، ھەر وەك ئەوہى لە ميژە بەيەكەوہ بين. ئەو چرپەيەم پيدەزانى كە ئەو لەسەرى راھاتبوو، ئەگەر لە خەويشدا بى بە جوولەيەك لىيى تيدەگەيشتم. رەنگدانەوہى رفتارەكانىم لە شيوازى خەوتنەكانيدا بەدەيدەكرد، لە ماندوبووندا.. شيوازىكى ئاشتيانەو بە خەونىكى پر لە ستاتيكا.. خوى تيف تيفە دەدا. چيروكى ژيانى خۆم بۇ دەگيرايەوہ، دەسنووسى ئەو راپورتانەى يەكشەممانم بۇ دەخویندەوہ، كە ھەر باسەم لەو كردهوو، بى ئەوہى پىيى بلىم دەربارەى ئەو نووسيوومە.

لەم ماوہيەدا جووتى گوارەم لەسەر پشتيەكە بۇ بەجھيشت، كە لە داىكەوہ بۆم مابوو، دواتر لە گويدا بينيم. ئەگەر چى گوارەى خشلىكى بە بەھابوو، وەلى كە بە گوئيەوہ بينيم، ھەستم كرد.. لىيى نايەت. لە ئافرەتيك دەھات كەمىك بەسالا چووبى،

رووناكیهك له ئاسمانهوه بزه خه نهیهك گرتی، پاشان بی هیچ
هۆکاریك له سهر جیگاكه تلی داو پشتی تیكردم، له سهر خو
وتی

– ئیزابیلا له بهر بازنگهکانی گریا .

سووك پیمووت

– بازنگهکان هی کیبوون .

وهلامی نه دامه وه، وهلی وهك چریه ی دهنگی ناخی كه سیك ..
وورتهیهکی لیوه هات، نه مزانی چی ووت، دریزهم به قسه نه دا،
نهك دلشكسته بی.

گرفتیی من پشیله كه بوو، دعت ووت مانی گرتووه، دوو رۆژبوو
دهمی بو زاد نه بردبوو، سه ری هه لئه ده پری، له كونجیکی
ژووره كه هه لكو رما بوو. كه ویستم له سه به ته كه ی نییم ..
چه مۆله یه کی تی سرواندم. (دامیانا) زۆر به زهحمهت له
توره گه یه کی ناو بردی بو به یته ری هه كه. له ویوه په یوه ندی
پیوه کردم، تا ئاگادارمکاته وه .. بیجگه له نه شته رگه ری هیچ
چاره سه ری هه کی تری نیه، بویه داوای ره زامه ندی منیان کردبوو.
به (دامیانه) م ووت:

– بوچی ..؟

وهلامی دامه وه ووتی:

– له بهر پیری .. نهك له نه شته رگه ری هه كه رزگاری نه بی ..!

به خه میکی قورسه وه بیرم له گرفته كه کرده وه، رهنگه گوناھی
ئهو پشیله یه تا دهرم بیته تهوقی به گهردنمه وه، ئای ئه و
رۆژی له کوره ی پشیله سووتانی دهنین، رهنگه هه موو شهوی
بیته خهونم و خهوم هه راسان بکات. به گرفتیی نه شته رگه ری هه كه ..
له دووسه ر ببوم. نه به تهواوی فییری ئه وه بووم چۆن پشیله م
خۆش بویت، نه ییش ئه و دلهم هه یه بریار له سهر کوشتنی بدهم،
تهنها له بهر ئه وه ی پیربووه .

گرفتیی نه شته رگه ری هه کی پشیله كه تهواو کاری تیكردبووم،
تهنانهت راپۆرتی ئه و یه كشه ممه یه م له ژیر ناو نیشانی ((ئایا
پشیله پلنگی هۆله چۆله كانه)) .. نووسی. ئه م ناو نیشانه م له
(نیرۆدا) وه وه رگرت. راپۆرته كه م .. خه لکی به دوو ناراسته ی
جیاواز له را دهر بریندا برد، به شیك له خه لك له گه ل ئه و
گیانه وه ردها بوون، به شه كه ی تری خه لك دژ به بیروكه ی بوونی
ئه و گیانداره بوون له ماله كانیاندا. دوا ی پینج رۆژ له
بلاو بوونه وه ی راپۆرته كه م، دهرئه نجامی راو بو چوونی خه لکی كه
گه یشته رۆژنامه كه، به وه كۆتایی هات .. كه پشیله كان بکه ن به
قوریانی، ئه و ییش له بهر هۆکاریك كه په یوه سته به ته ندر ووستی
گشتیه وه، نهك له بهر بیر و رای دوا كه وتووی .

پاش مردنی دایکم، ترسیك هه راسانی کردبووم، وام هه ست
ده کرد، كه سیك له خه ودا ده مگری. شه ویك هه ستم کرد كه سیك

به ديار سهرمه و هيه، زور ترسام، وه لى له پر گويم له دهنگى بوو،
ئهو دهنگه هيورى كردمه وه، كه به ئيتاليايى ووتى:

-Figlio miopoveretto

به ره به يانى ئهو روزه وه خته بوو له خوشياندا بفرم، كاتى زانيم)
ديلگادينا (يه و مه چه كى دهستى گرتووم. به لام نا تارمايه كه له
تارمايى (رروسا كابر كاس)ى ده كرد. رروسا ووتى:

- جلهكانت له بهر كه باپروين.. كي شهيه كى گهره م لى قه و ماوه..!!
كاتى كه كي شهيه كه م بينى، زور له وه گهره تر بوو كه مه زه نه م
نه ده كرد، له وهى رروسا زور نه په شو كابوو كي شهيه كهى زور به
گهره نه ده زانى. له ژوروى ژماره يه ك پياويك كوژابوو،
تا وانباره كه يش هه لاتبوو، ته نانه ت رروسا ش هيچ زانياريه كى
پينه بوو. من كوژراوه كه م ناسيه وه، فه رمان به ريكي گهره
بانكبوو، زور كه يفى به ژياندا ده هاته وه، هه رده م جلى جوانى
له بهر ده كرد، كه پيوه ي دياربوو پياويكى ده وله مه نده. بو خو م
خانوه كه يشيم بينيوه، خانويه كى ته واو مؤديرينه. دووبرينى
كه وه يى به لامليه وه بوو، له سكي شى درابوو، لاشه كه ي
تيك نه چوو بوو، بو نى نه كردبوو، له زه كه ريه وه دياربوو هيچى له
پروسه ي سيكسبازى نه كردبوو. كه س به نه ينيه كانى ئهو
پياوه ي نه ده زانى، ته نانه ت له ده رگاي پشته وه هاتو وچوى
ده كرد. رروسا.. مه زه نه ي ئه وه ي كرد ئه وه ي له ته كيا بوه ره نگه
ئافره ت نه بووبى. بو ئه وه ش بانگى كردم كه جله كه كه ي له بهر

كه ينه وه، تا به روتى نه مي ني ته وه. من زور شله ژابووم، زور
سهرسامبووم كه (رروسا كابر كاس)م بينى زور ئاساييبوو
به لايه وه. ليم پرسى

- له وه گرانت ر نيه جلوه به رگ له بهر مردوو بكه ي..!!

- ئهو كارم زور كردوو.. كار كه زور وا گران نيه، ئه گهر يه كي ك
مردوو كه م بو قيت كاته وه، من به ئاسانى جله كه ي له بهر ده كه م.
سهرنجيم بو ئه وه راكي شا.. كه كه س باوه ر به وه ناكا كوژراويك به
چه قو جهسته ي پيكرابى، جله كه كانى نه درابى. له وه ش ترسام)
ديلگادينا (به سه رماندا بيت و كوژراوه كه ببينى، بو يه به له ز)
رروسا كابر كاس)م ئاگادار كرده وه، ده شترسام كه سيك پيامانا
بته قيه ته وه. (رروسا كابر كاس) تيبينى ئه وه ي كردبوو له رز
دايگرتووم، بو يه پيم راگه ياند له بهر (ديلگادينا) په شو كاوم،
هه رچه نده ته واوى راستيه كه وانه بوو. به (رروسا كابر كاس)م
ووت:

- ئيزنى بده تا پوليس نه هاتوو.

- باشه.. خو تو هيچت له سه ر نابى، چونكه تو روزه نامه نووسى.

- تو ش هيچت له سه ر نابى، به وه ي پياوايى كى زورى پله و
پايه دار و سياسه تمه دار و كه سايه تى گهره له م حوكومه ته
ده ناسى..!

ئهم شاره ي پيوه ي به ندم، به ده ر له سه ر و شتى ئاسايش و شادى
گوزه ران.. سالانه به دووى خويدا كوشتاريكى حه يابرده يى

دەلپىنى. ۋە ئۇ ھەۋالەكەي ئەمجارە ۋا ئالى. بەلكو بە مانىشىتىكى گەورە نووسرابوو” ((فەرمانبەرىكى گەورەي بانك بە زۆرە مىلى بەر خەنجەر دەدرىت، ئەۋەي شايەنى باسە كوشتنەكەي لەسەر رىبازى (برادۆمار) كوژراۋە، بىئەۋەي ھۆكارەكەي زانرابى، چونكە ناوبراۋ ھىچ دوژمندارىكى نەبوۋە. ھوكومەت ئەم تاۋانە دەگىرپىتەۋە بۇ ئەۋانەي دژ بە دەسەلات لەم ۋولاتە كار دەكەن. ئەمە ۋ چەند تاۋانىكى تىرى پىششوتتر ھەر دەستى ئەۋ ناخەزانەيان تىابووە ". لە ماۋەي يەك كاترمىر. زياتر لە پەنجا كەس دەستگىركان، بۇ لىكۆلىنەۋە لە مەر تاۋانەكە.

چالاكانە كەۋتمە تەك پەيامنىرى دەزگاي پۆلىس، كە كابرايەكى چالاك ۋ زىرەكە لەۋ بوارەدا، ۋەك دەلپىن سەرى لەۋ كارە سىپىكردووە. ئەۋ ھەردەم خۆي وانىشان دەدا كە بەر لە ھەموو كەسىك دەگاتە دەرئەنجامى كارەساتەكان. زۆر بە ۋوردى لە سەرە موۋىيەكى تايبەت بە بىرى خۆي. روۋەو پىششىبىنەكان ھەلدەكشا. لەتەك ئەۋدا پىنچ لاپەرەمان پر كىردەۋە، بۇ ھەۋالەكە لە لاپەرەي يەكەم ۋ لە ھەشت ستووندا. گەرەن بە نىۋ ئەۋ ترسناكىەي لە پردادى ۋ دەستىك لە دوۋدلى كەۋتوۋە. ھەموو جارىك بە ھەمان شىۋاز دادىتەۋە. ئەم قسەيە بۇ ئەۋە بوو موۋى رىگىران بگرى كە ناخەزن بە ھوكومەت ۋ گشت تاۋانەكان بەسەرياندا بشكىنن. بە مە بە بەردىك دوو چۆلەكە دەكوژى.

شەۋى كە گەپامەۋە مائەكەم، پەيوەندىم بە (روسا كاباركاس) ھەۋە كرد، تا لە ھەۋالى (دىلگادىنا) ئاگادارىم. كە چى بەسەر ھات، كە چى چوار رۆژ لەسەر يەك تەلەفۇنەكەي ھەلنەگرت. رۆژى پىنچەم. كە چوۋمەۋە، دەرگاكەم مۆرى ئى درابوو. مۆرەكە لە پۆلىسەۋە نەبوۋ، بەلكو مۆرى بەرپۆۋەبەرايەتى تەندرووستى بوو. كەسىك لەۋ دەۋرو بەرە شك نەدەبرد تەۋاۋى گىرقتەكەم بۇ ئاشكرا كات. بىئەۋەي شوپىنى (دىلگادىنا) بزانم، كەۋتمە گەرەن بە دوۋىدا. چەند رۆژى سەراسۆي ئەۋ كچە پاسكىل سوارانەم كرد، كە لە دەۋرى باخچە گشتىەكان. بۇ يارىكردن كۆدەبوۋنەۋە، لە يارىەكىاندا. بە پەيكەرەكەي (سىمۆن بۆلىقار) دا ھەلدەگىزان. چوون مامز بە سوۋارى پاسكىلەكانىانەۋە بە بەردەمدا تىدەپەرىن. جوان ۋ بالغبوون، دەشيان بۇ چاۋشاركى. كە ئومىدبىرپووم. پەنام برده بەر گوۋىيىستى ھەندى ئاۋاز، بەتايبەت ئاۋازەكانى (بۆلىرۆ)، ۋەك كەسىكى سەرمەست ۋ خەيال ھەموو ھەستەكانم لەۋ دەگەرەن، ناچار بىدەنگىم ھەلبىزارد. تا بنووسمەۋە. بى ئەۋ ئاۋازانەي (بۆلىرۆ) ش تاقەتى ھىچ نووسىنىك نەبوو. راپۆرتەكانى دوو ھەفتەي رابردووم. برىتیبوون لە ۋالكردىنى نامە دلدارىەكان. سەرنووسەرى رۆژنامەكە داۋاي لىكردم. لەۋ شىۋازى نووسىنە كەم كەمەۋە. ۋەك بەردى رامالراۋى خرى خەرىكبوو لىم دەبوو بە

بەر بەست، بى ئەو ھىچ ھۆكاريكى ئەو كەمكردنە ۋە يەم پى بلى.

گىز ئاۋى بىر كىرەنە ۋە رۇژانەم. ستارى لىپرىپووم. كاتر مېر پىنجى بە ياننان لە خە ۋە ھەلدەستام و لە بوولئىلى ژورەكە دادە نىشتم. بۇ ئەو ھى خەيال بىكەم، خەيال بە (دىلگادىنا) ۋە، كە دەبى ئىستا لە كوى بى و چى بىكات ؟ رەنگە ئىستا براكانى بە خەبەر كاتە ۋە، جلى قوتابخانە يان لە بەر كا، دواى بەر چاى بەر يىيان بىكا. خۆيشى بە سوارى پاسكىلە كە يە ۋە روو ۋە ناۋ جەرگە ھى شار بىكە ۋىتە رى، بۇ بە سەر بردنى ماۋە يە كى تر لە مە حكومىە تى دەستى قەدەر. پىشتەر لە يە كى لە كۆمپانىە كانى جل و بەرگ كارى دەكرد. بە سەر سوپماۋىە ۋە لە خۆم پرسى :

– تۇ بلىنى بىرى لاي من بى ؟ لە كاتىكا ئەو دوگمە كان بە جلكە كان دەلكىنى.!

ھەفتە يە كەم بە ۋە حالە بردە سەر، بى ئەو ھى ئاۋىك بە خۆمدا بىكەم، بىرى رىشتاشىنم ھەر نەبوو، ددان شتتىشتم فەرامۆش كىردىبوو، بە كوردىە كە ھى رىرە ۋى ژيانم لى ئالۆسكا بوو، چونكە درەنگ دلدارى فىر كىردم. كە مرقۇ خۆى پۆشتە ۋە بۇن خۆش دەكات، لەبەر كە سىكە چوۋە تە ھزرىە ۋە، من ھەرگىز لە ۋە تە ھى خۆم ناسىۋە كە سىكى وام بۇ نەرسكاۋە، تا بەردە وام بە خۆمدا چوۋىتە ۋە ۋە خۆم پۆشتە ۋە بۇندار كىردى. (داميانا) وايزانى ناساغم. كاتى بە رووتى لە دىلانە كە دا بىنىمى. كاتر مېر دە ھى بە يانى بوو، منىش

ئەوم بە دوو چاۋى پىر لە ھەسرە تە ۋە بىنى. داۋاى لىكردم ھەر بە رووتى لە گە لمدابى. بە ۋە ھەسرە تە ۋە ۋوتى :

– باشە دەزانى چى دەكە ھى. ئەگەر ۋوتم بە لى.؟

تىگە يىشتم دەردە سەرىە كان تا چەند پىمە ۋە دىارن. لە ھەرزە كارىدا خۆم لە ۋە ژانانە دا نەناسىۋە تە ۋە، لە مائە ۋە دەرنە دەچووم، خۆ بە ستىنە ۋەم لە مائە ۋە كارى ئەوسامە. ھەر كە تە لە فۇنەكە لىيدە دا بە لەز ھەلمدە گرت، بە لكو ئەمە خۆاىە (روسا كىبار كاس) بى. بىئومىد دەبوومە ۋە. ئىۋارانىك. كە گە رامە ۋە پىشیلە كەم بىنى، لەبەر دەرگا كە خۆى گرمۆلە كىردىبوو، پىس و پۆخل. لەش داھىزراۋ. لە پرو لاۋان، زۆر بە زەبىم پىادا ھاتە ۋە. بردمە مائە ۋە ۋە خزمە تىمكرد، دواتر ۋو يىستم سەرخە ۋىك بىشكىنم، بىرۆكە يە كە ھات بە ھزردا. رەنگە ئەم پىشیلە يە رىنمايم بىكات بۇ مالى (دىلگادىنا). لە توورە گە يىكەم نا و تا بەردەم مال (روسا كىبار كاس) ھەلمگرت، مۆرە كە ھىشتا بە دەرگا كە ۋە بوو، زانىم كەسى تىا نىە. پىشیلە كە خۆى راپىسكاندو لە دەستبۋە ۋە قەلمبازىكى دايە ناۋ باخچە كە. سوپامە ۋە لە دەرگا كەم دا. دەنگىك ۋە لامى دامە ۋە، بە مەزەنە ھى خۆم پۆلىسە ۋە پاسەۋانى مائە كە دەكات، تا كەس ھامووشۆى نەكات، چونكە كارە ساتى كوشتنى فەرمانبەرى بانكە كە جارى تە ۋاۋ نەبىبوو. كىبارا ھاۋارى لىكردم

– كى لە ۋىيە.؟

—منم..!

— تۆ كىيىت و چىت دەوى..؟

—دەرگاگەم بۇ بگەرەو، پىشیلەكەم بازىداوۋتە ناو باخچەكە.

— پىشیلەى چى..! بىرۇ دەرگا بۇ كەس ناكىتتەو.

ھەردەم باوۋەرم بەوۋە بوو.. شەيدايى لە عەشقا، لە دەرپىنى شىعەرى بەولاولە ھىچى تر نىە. لەو ئىوارەيەدا كە گەرەمەو مال و پىشیلەكەم لە تەكا نەبوو، دانم بەوۋەدا ھىئا.. شەيدابوون لە خوشەوويستىدا نەبوو و نابى. وەلى تەنيايى خۆمە لەو تەمەنى پىرىدەدا وای لىكردووم كە كەسك نىە بە دىارمەو، بۇيە بەزەيىم بە خۆمدا دىتەو. لەو ەش گەيشتەم راستىەكان بە پىچەوانەو لام دادىن. ناتوانم خەمەكانم بە ھەموو لەزەتەكانى دونىادا بگۆرمەو. زىاتر لە پانزە سالم بە بادا چوو. ئەو ئىوارەيە تەو او ھەستەم بەو گۆرانىانەى (لىو باردى) كرد، كە باس لە ھاتنى خوشەوويستى دەكات، چەند بە ژانە.. وەلى مروۇق دركى پىناكات. بەو پەرىپوتىەو رىشەتويەو و بۇن سۆيمەو.. كە چووم بۇ رۇژنامە زۇر شتەم بەبىردا نەدەھاتەو، وەك بلىى خەيال بووم، ھەواری رۇژنامەكەم بە نەخۇشخانە دەھاتە بەر ئەندىشە. بىدەنگى وايكرد بە چرپە لە تەك يەكدا بدويىن، بەسەر نووكى پىمانەو بىرۇين، قاوشەكان و راپاۋەكان بە لادىوارەكانىەو.. وىنەى چەند بەرپۆۋەبەرىكى لە خۇگرتبوو. لەو شوينە گشتىانەى بۇ چاۋەروانى بوون، وىنەى ئەو ھامووشۇكەرانەى تىا

ھەلواسرابوو، كە سەردانى ئەويىان كىردبوو. لە ھۆلە گەرەكەيش وىنەيەكى گەرەى ستافى رۇژنامەكەمان ھەلواسرابوو، كە لە جەژنى سەرى سالىكدا گىرابوو، خۇم زۇر بە زەحمەت ناسىەو، وەك ئەوۋەى لە وىنەكەدا پىرتەر بوويىتم. كچە سكرتيرەكەى ئەو ئىوارەى جەژن كە وىنەكەمان تىا گرت.. ماچىكى كىردم و ووتى:

— خۇا نەكا.. خۇ نەخۇش نىت..؟

ھەزىمەت تەو او راستىەكەى پىبلىم، كە گىرۇدەى دەستى عەشقم، ((نابىنى سەرى لىتتىكداوم، رۇژنامەكەم لىبووۋتە نەخۇشخانە)). ترسام بە خۇى تىيگات لە مەبەستەكەم، ئەوسا ھەر بە جارى دەرەسەرىەكەم زىاد دەكات. وچاكە ھەر بەو دەرەوۋە بىم. پەيامنىرى ھەوالەكان پىى راگە ياندم.. كە تەرمى دوو كچى كوژراو لە خەستەخانەى، دەبى فرىا كەوين.. بۇ والاكردى راستىەكان. لىم پرسى كىن..؟ ووتى

— ناسنامەكانىان نەزانراو .

لە بارەى تەمەنىانەو پرسىارم لىكرد، تەنھا ئەوۋەندەى ووت كە ھەرزەكارن. ئەو رۇيشت و منىش كەوتە دووى.

دوای چەند رۇژى لەو خراپترم بە سەردا ھات. لە مینای كىتبخانەيەكەو.. چاوم كەوت بە كچىك، سەبەتەيەك بەچكە پىشیلەى بە دەستەو بوو، دەچوۋە ئاپوورای خەلكەكەو. ئاوپرم لىدایەوۋە و كەوتە دووى. زۇر بە زەحمەت دىرم بە ئاپووراكەدا برد. جوانىەكى كافرۇشيانە و چوون ئاسكىكى سرك رىى دەكرد.

تا گەيشتم پىيى.. ماندووبووم، بىئەوھى بزانى من چىم لىدەوى،
تىگەيشتم ئەو نىيە. ئىشىكى زۆرى پىگەياندم، خۆبە زل
زانىنەكەى كە ھەر لەوى دەکرد. كە زانىم ئەو نىيە.. تەواو
ھەرەسم ھىنا. دواچار بۆم دەرکەوت (دىلگا دىنا) نانا سمەو،
ناينا سمەو لە كاتى بە خەبەرىم و بە بەجلوبەرگەو. ھەلبەت
ئەو یش بەم شىوھىە من نانا سىتەو، لەبەر ئەوھى ھەرگىز منى وا
نەبىنەو. لە رەوشتىكى شىتۆكەى و لە سى رۆژدا دواز دە
جووت قوماتم.. بە رەنگى شىن و پەمەى، بۆ كۆرپە تازە لە
داىكبووەكان ئامادەکرد. دەموويست ھەموو شىتۆكەم لە بىر
چىتەو، ھەموو ئەو گۆرانىانەى كە ئەوم بە بىر دىنەو.

لە راستىدا خۆم بۆ نەگىرا، خۆم بە پىر دەزانى لە يادەوھىەكانى
ئەودا. ھەوائىكى (دراى) ترم پىگەيشتم، كە ووتيان " لە ناو
جەرگەى شارا.. پاسىك كچىكى پاسكىل سواری شىلاو و وا لە
نەخۆشخانەىە ". لە تىكشكانى پاسكىلەكەى مەزەنەى خەتەر
ناكى شىلانەكەى ئى دەكرا. خويىن ئەو ناوھى ھەنگرتبوو. ئەوھندە
دەلگران نەبووم بە تىكشكانى پاسكىلەكە، بە قەد ئەوھى كە زانىم
ماركەو مۆدىل و رەنگەكەى بە دەر نەبوون لەوھى كە من بۆ)
دىلگا دىنا) م كرىبوو. ئەوانەى كارەساتەكەيان بىنىبوو،
يەكرايون لەوھى پاسكىل سوارەكە.. كچىكى ھەرزەكارە و
بالابەرزىكى ناوقەد بارىك و پرچ لوولە. بە پەشۆكاوئەوھ
ترومبىلىك بە كرى گرت بۆ نەخۆشخانەى خىر خوازان. كە

بىنايەكى كۆنى دىوار ھەلبىزركاوى داپزاوى شىدار، ھەر لە بىناى
زىندانى دەکرد. نىو سەعاتم پىچوو تا چوومە ژوورەو. لە
ھەوشەبانەكە ئافرەتىك پىاما تەقەوھ و ووتى:

– منم ئەو كەسەى كە تۆ لىيى ناگەرىيى..!!

ئەو دەمە زانىم نەخۆشخانەو شىتخانەى شارەوانىە بۆ
لىقەوماوان و نەدارانى شارەكە. دەبوو لەلای سەرو كارى
نەخۆشخانەكە رۆژنامەوانىتى خۆم ئاشكرا بەم، تا رىم بەدەن. لە
بەلگە نامەى كارەساتەكان بە دووى ناوى ئەو كچەدا بگەرىم، كە
پاسىك لە ناو جەرگەى شار شىلاوئەتى. دەرکەوت ناوى ()
رووسالبا رىوس) ە، شازدە سالانەو بىكارەىە. كارەساتەكەى بەم
جۆرە دەستنىشان كرابوو " راوھشاندى مىشك.. برىنىكى زۆر بە
جەستەو. پىوويستم بەو دواى دەستنىشان كەردنەكەى نەبوو.
داوام لە لىپرسراوى لقەكە كرد، ئەگەر رىم بەدەن بىبىنم. زۆرىشتم
پىخۆشەبوو ئەگەر رىيان نەدابام. بەوپەرى لىبووردەىيەوھ
بەردمىانە سەرى، بەو پىيەى كە لەسەر كەمتەرخەمى حكومەت بۆ
نەخۆشخانەكەيان بنووسم. ئەو ھۆلەمان بەرى كە بۆنى ترشىتى
لىدەھات. نەخۆشەكانىان تىا گەرد كەردبووھ. لە ژوورىك لەسەر
قەرەوئەلەكەدا رايانكشانىبوو، سەرو گۆيلاكى پىچرابوو.. لەشى
تىكشكابوو، كە پىكانىم بىنى.. زانىم ئەو نىيە. ئەو دەمە
بخەيالمدات ھات لە خۆم بپرسم " ئەگەر ئەو بوایە چىم دەكرد..؟".

ئىۋارەيەكى درەنگ.. لە تۆرى جەنجالى مېشكەدا بووم،
 ئازايەتتەك خۆى پيا كىردم و بەرەو ناو جەرگەى شار.. بۇ پرسىيار
 لە كۆمپانىيەكانى جلۇبەرگ كەوتمە رى. (روسا كاباركاس)
 ئاگادارى كىردمەو كە پىشتەر لە يەكى لەو كۆمپانىيە كارى
 دەكرد. بە بيانوى رۇژنامەوانىيەو.. داوام لە خاوەن كارگەكان
 كرد بە پىرۇژەكانىندا بچىنەو، وەك رىپۇرتاژىك لە رۇژنامەكە
 داىگرىن. كابرايەكى پىست ئەستوورى لوبنانى دەرگاي
 لىكردمەو. نىكەى سىسەد كچ لەو كارگەيە كاريان دەكرد. ھەر
 ھەمويان سەرو سىمايان ماندووبوونىكى زۆرى پىوھ دىاربوو.
 وەلى كە چاويان پىكەوتىن خويان قىتكردەو، وەك ئەوھى بۇ
 داخۇازىكردىيان ھاتىم. خاوەن كارگەكە يەك بە يەكى بەشەكانى
 بۇ باس كىردم، منىش چاوم ھەر لەو گىردەدا. يەكىك لە كچەكان
 وەك دركى پىكردىم ووتى:

– بەرىز.. تۆ نىت ئەو نامە دلدارىيەنى رۇژنامەكە دەنوسى..؟
 باوھىر نەدەكرد لەو وىرانەيە، كچۆلەيەكى لەبىر كراو.. لەو ھەموو
 نووسىنانەم ئاگادار بى. دواى ئەوھى ئەو پىم بەجىھىشت، بىرم
 كەوتەو.. لە بىرم چوو خۇاھافىزىيان لىبكەم. تەنانەت بىرم
 لەوھش نەكردەو.. ئەوھى كە بە دوويدا دەگەرام، يەكىكە لەو
 ھەموو پاكىزانەى ئەوى. ئارەزووى گرىئانىكى زۆرم ھەبوو.
 دواى مانگىك (روسا كاباركاس) پەيوھندى پىوھكردم، لەو
 قسانەى بۆى كىردم، زۆر سەرسامبووم.

– دواى كوشتنى فەرمانبەرى بانكەكە وويستم پىشويەك بە خۇم
 بدەم، چووم بۇ (كارتا خىنا دى ئىندىياس).
 ھەرچەندە باوھىر پىنەبوو، بەلام رىم بۇخۇش كىردبە درۇكانىدا
 شۇر بىتەو. بەر لەوھى من پرسىيارى لىبىكەم، (روسا
 كاباركاس) وەك بزانى يەكە پرسىيارى من چى بى، ووتى:
 – دەزانى كچۆلەكەت ماوھ..!!

دەنگەكە وەك لە ناخى كەسىكى دودلەوھ دەرچووبى، دواى
 لىكردم دان بە خۇمدا بگرم.. تا چەند.. نەيووت. وەلى ئەوھندەى
 لا دركاندم كە دواتر پىم بلىت لە كوئىيە.
 – ھەر شتىكم پى بلى ئۇقرەم كاتەو.

– جارى بە تەواوى ھىچىكم پىنيە، بىجگە لەوھى كە ماوھ. دان
 بە خۇتا بگرە با لە قىست نەچى.
 كەيفەكەم.. وەك كەيفىكى دەستكردبوو، چەندم كىرد، نىكى
 نەخستەو، ھىچىكى تىرم لى ھەلنەھىنجاند، بىجگە لە دان بە
 خۇگرتن بەولاوھ.

– ئىستا ھىچ قسەيەكم پىنيە، ناشكرى درۆت لەتەكا بكەم، تەنھا
 ئەوھندەت پىدەلىم.. جارى خۇاھافىز جىھانە خەمبارەكەم.
 وەك كەسىك لە خنكان رىزگارى بووبى، سەرم لىتتىكچووبوو،
 دانىشم بە خۇمدا نەدەگرت. ناچار بىرپارمدا بچمەوھ لاي (روسا
 كاباركاس). بە داخەوھ مۆرى سەر دەرگاكەى ھەلنەگىرابوو،
 وادىاربوو لە شوئىنىكى ترەوھ پەيوھندى پىوھكردووم. كاترمىر

شەشى ئىۋارە.. من چاۋەپروانى ھىچ پەيمانىك نەبووم، زەنگى تەلەفۇنەكە لىيدا. ھەمان نەينى كە پىشتەر خۇم پىم ووتبوو..
ووتىەو.

– بەلى ھەر ئىستا..!

كاترژمىر دە مووچپرکىك گرتى، لىۋەكانم تەتەلەيانبوو، بېرى شىرىنى سويسرايىم كېرى، باوشىك لە گول و گولزارم بۇ سەر قەرەۋىلكەى برد، دەرگاگە لەسەر پىشتىبوو، چراكان ھەلكرابوون، گويم لە ئاۋازەكانى (براھەمز) بوو، لە ژورەكانەو دەھات. (دىلگادىنا)م لەسەر جىگاگە بىنى، زۆر بە زەحمەت ناسىمەو، بە تەمەتر دەھاتە بەرچاوم، بەلانىكى.. نەيدابوۋە بالا. سىماى بە يەك دوو سال گەورەتر دەھاتە بەرچاۋ. لە جاران زياتر شان و مل و پووزەكانى پىنى دەردەكەوتن. لىۋەكانى تەپتر دياربوون. پرچە لوول وكورەكەى دەتووت لە شوين پەنجەيەك دەگەرپىن دايانمركىنىتەو. بريسك و ھورپى گۇناكانى دەتووت سىۋە لاسوورەيە. نىوشانى لە نىوشانى ژنىك كەمتر نەبوو. دياربوو ئەو دوو سى سالە بە خۇيدا چووبوۋەو. نىنوۋكەكانى دەست و پىنى بە رەنگى سەدەفيان دەکرد، بۇن و بەرامەى ھەوەسى پىياۋى كاس دەکرد، واقم وپمابوو. جووتى گوارەى ئالتوونى لە گويدايە، لىنى كردوۋە بە رەخش، ملوانكەى خشل و بازنگى برىقەدار و بېرى ئونگوستىلەيش لە پەنجەكانى دايە. كراسىكى ئاۋدامانى تەنكىشى لەبەرە. لە پر بووم بە ئاگر و ووتم

– ھەى لەش فرۇش..!!

بىرۆكەى بىرکردنەوەكەم لە ئەھرىمەنەوە وای لا چەسپاندم، كە ئەو ماۋەيە ئەمە ئىشى بووبى، دواى ئەوەى تلىسى تەپرى تىيا نەماۋە.. ەك بەرماۋە توورپان داۋەتە بەردەمى من. ھەلبەت ئەو بەيانىە كە پولىس ژورەكان گەپراۋە.. ئەمىشيان دەستگىرکردوۋە. كەس نىە ەك (رووسا كابرakas) ئەو ھەلانە بقوزىتەو. پەردەى كچىنى بە پارەيەكى زۆر فرۇشتوۋە تە دۇستىكى دەۋلەمەندى خۇى. يا بۇر زگار بوونى خۇى لە دەسەلاتى حوكومەت.. ئەمى پىبەخشىوون. ئەو ماۋەيەش دوورى خستووۋەتەو تا بار ھىور دەبىتەو. " ئاى لەم زەماۋەندە.. ھەموۋى بەسەر مندا شكايەوۋە و (رووسا كابرakas) يش ەك بەرزەكى بانان تىيىتەقاند. توورەيى بەرچاۋى گرتم، ھەرچىەك ھاتە دەستم وورد و خاشمكرد، چراكان.. پانكەكە.. ھەر ھەموو فەرفوورەكان، ژورەكەم تىك و پىك دادا. ئەو لە ھەوۋەلپىن توورەبوونمەو.. قەلمبازىدا و لە سووچىكى ژورەكە كپوشكەى كرد. (رووسا كابرakas) م لەبەر دەرگاگەدا بىنى.. بە دەنگ غەلبە غەلبەكەمەوۋەھات و ووتى:

– خۇاى گەورە.. چىم پىنەكرا و نەمكرد تا ئەم عىشقە بپوزىنمەو..!!

تەماشايەكى بالاى كردم و ووتى:

– بکەوۋە دووم..!

کهوتمه دووی.. له ژوورهکهی خوئی پهداخیك ئاوی دامی،
ئیشارهتی بۆ کردم بهرانبهری دانیشتم.. دانیشتم.. ووتی:

– دهمهوی به راستی ئهوهی به هزرتدا تیپهپریوه، له ووردیهوه تا
درشتیهکهییم بۆ باس بکهیت.

ئهوهی به راستم دهزانی بۆم والا کرد. بیدهنگ گوئی ئی گرتم،
بیئهوهی تیپکچی. له دواییدا رووی کرایهوه و ووتی:

– زۆر جوانه.. ههردهم من ووتومه ئیرهیی له سهرووی
راستیهکانهوهیه.

دریزه‌ی به قسه‌کانی داو ووتی:

– ئه‌و به‌یانیه کچۆله‌که‌تم له بیر چوو، به راستی له بیرمچووبوو.
له ژووره‌که‌دا نووستبوو. یه‌کی له دۆسته‌کانم که پاریزه‌ری
کوژراوه‌که‌بوو، پاره‌یه‌کی زۆری هه‌لپشت، تا هه‌واله‌که‌ به
ئاکاریکی تردا ببا. دوور له ناو زپان. منیشی له (کارتاخینا دی
ئیندیاس) داوه‌تکرد.

(روسا کابارکاس) قسه‌که‌ی خوئی نه‌قاچی و به‌رده‌وامبوو له
گیرانه‌وه‌ی و ووتی:

– به دریزایی ئه‌و ماوه‌یه بیرم هه‌ر لای تو و کچۆلبوو. پیری که
هاتمه‌وه یه‌که‌م کاریک که ده‌بوو بیکه‌م، په‌یوه‌ندیه‌که‌مبوو به
تۆوه. چهند ته‌له‌فۆنم بۆ کردی، وادیاربوو له ماله‌وه نه‌بووی.
کچۆله له لام بوو، شپو شیواو بوو، له گه‌رماوه‌که‌م ناو به ده‌ستی

خۆم ششتم، جلو به‌رگم له به‌ر کرد، ته‌نانه‌ت ئالتوون و خشلیشتم
له به‌ر کرد.

به تووره‌یه‌یه‌وه هاواری به سه‌رما کرد، که پرۆم به لایه‌وه و داوای
لیبوردنشی لیبکه‌م. که‌س له من نزیکتر نیه له شادیه‌وه، وه‌ئێ
زۆرم هه‌ولدا باوه‌ری پیبکه‌م. چی له دلداری بکه‌م که هه‌موو
عه‌قلی بردووم. له شفرۆشه‌کان ئاگریکیان تیا کردوومه‌ته‌وه، به
هیچ ئاوی ناکوژیته‌وه. هاوارم کرد.

– ئه‌مه‌یه راستی ئیوه.. له شفرۆشان نامه‌وی هیچتان ده‌رباره
بزاتم.

له‌به‌ر ده‌رگا‌که راوه‌ستا.. وه‌ک ئه‌وه‌ی به چاوانی ئیشاره‌ت بۆ
مائه‌واویی بکات، که جاریکی تر نایبینیته‌وه. (روسا
کابارکاس) دوودل نه‌بوو له به‌قیندا چوونه‌که‌م.. ووتی:

– خۆا سه‌بووریت داته‌وه..!

به‌ر له‌وه‌ی به جیم بیئێ، ووتی:

– به هه‌ر حال.. لیستی هه‌موو ئه‌و زه‌رره‌رانه‌ت بۆ ده‌نی‌رم که له
ژووره‌که‌ت داوه.

له خۇپرا و به بى ھۆ تىكده چووم. خەوم نەما بوو. له خویندەنەوہ بېومەوہ. گویم له مۇسیقا نەدەگرت. زوو زوو سەرم بە ژان دەكەوت. وەك له ئاسمانەوہ بەزەییەكم بە سەردا باریبی، ئەوی رۇژ له قەرەبالغی (لۇما فریسكا) كەسیك چرپاندىە گویم و ووتی:

– له رابۇاردن ھەر نەكەوتووی..؟

(كاسیلدا ئارمىنتا) ى دۆستى ھەرزەكارىمبوو. زۆرم لەگەلیا رابوواردبوو. كاتى لىی كەوت و بە كەلك نەما، نەدارىش تەنگى پىھەلچىبوو، ناچار شووی بە باخەوانىكى چىنى كرد. ئەویش ناوی خۆی پىبەخشى. رەنگە برىك له خۆشەويستىشى پىدابی. ئىستا كە حەفتا و سى سالى تەواو كردوو، له رەنگ و روو ئەوئەندە نەگۇراوہ. ھەر جوانە و كەسىتتەكى بەھىزى ھەيەو خۆی بۇ جووتبوون دەسازىنى و زمانىشى وەكو جاران ھەر لووسە.

كاسیلدا.. بردمىەوہ مالى خۆی، له باخىكى چىنى و لەسەرە رىی دەريادايە. له باخچەكە بەرانبەر دەرياكە دانىشتىن. سرووشتىكى نايابى ھەيە.. بە جريوہى بالندەكانەوہ. باخەوانە چىنيەكان.. بە كلاًوہ قووتەكانيانەوہ دياربوون، خەرىكى مەرەزەكردن بوون. دەريايەكى خۆلە كەوہىي له ئاسوگەى (بۇكاس دى سىنيسا) وە دياربوو، له بەرى لای باخەكەشەوہ.. ئەو بەردە كەلەككراوانە دەبىنران، كە بېوون بە توخووبى رووبارەكە. ئەو دەمەى ئىمە له گفوتگوڭدابووين، ئەو پاپۆرە سىپيانەمان دەدیت.. كە دىيان بە

(۵)

له خویندەنەوہى (ئىدوس مارس) دا بووم، چاوم بە رستەيەك كەوت.. له بەد بەختى، كە دەيگىرپتەوہ بۇ (يۇليۇس قەيسەر) " مەحالىە مرۇق تەواو نەبى.. تا له چاوى خەلكيەوہ خۆى نەبىنى " . رستەكەم بۇ ساغ نەدەبووہ، له كام قسەكانى يۇليۇس قەيسەردايە. له بىرەوہرىەكانىشدا نيە. له دەستپىكى (سىتۆ نيوو) ەوہ تا كۆتايى (كاركوپىنو) م خویندەوہ. بۇ زانىارى لەو بارەيەوہ، ھەلبەت.. ئەو ھەموو ماندوووبوونە ھەلدەگرى. رووى لەيەكچوونى بۇچوونەكانى ئەو و بارى ناھەموارى ئەم چەند مانگەى دوایى من، ئەوہى پىبەخشىم بۇ دارشتنەوہى. نەك لەبەر نووسىنەوہى ئەو بىرەوہرىە، بەلكو.. بە جورئەتەوہ دەلىم، لەبەر ئەو عىشقىەى كە بۇ (دىلگادىنا) تياما رسكا بوو.

ھەراسنبووم.. خۇراكم بۇ نەدەخورا، لاوازىبووم، تەنانەت.. پانتۆلەكەم گەورە بېوو بە بەرم. ژان تا سەر ئىسقانم رۇچووبوو.

ئۇقيا نووسەكەۋە دابوو. لە پىر گويمان لە گابۇرى پاپۇرىك دەبوو،
كە لە كەنار نىزىك دەبوۋە. كاسىلدا.. بىزەيك گرتى و ووتى:
- لە بىرتە.. بۇ نىو سەدە دەچى، ئەمە يەكەمجارە بانگت دەكەم
بۇ رابوۋاردن..!
- ھەردووكمان گۇپراوين.

ۋەك ئەۋەى گوئى لىم نەبوۋى، بەردەۋامبوو لە قسەكەى
- خەلكى نامە دلدارىەكانت بە مەبەستىك دەخوئىننەۋە، كە تۇيان
بە مامۇستاي دلدارى لە قەلەم داۋە. ۋەئى كەس ۋەك من تۇ
ناخوئىننەۋە، كەسىش لە من زياتر دانت پىناگرى.
لەۋە زياتر دانم بە خۇدا نەگرت، ئەۋىش دركى پىكردم دىقەتتىكى
چاۋە پىر لە فرمىسكاۋىەكەى دام. ئەۋ دەمە ھەستى كرد.. ئەۋ
كەسەى جاران نىم. بە ھەناسەيەكى پىر لە ھەسرەتەۋە پىيوۋتم:
- گىرقتەكە ئەۋەيە من كوپ دەبمەۋە..!

- ھەردووكمان كوپ بوۋىنەتەۋە، ۋەئى گىرقتى سەرەكى ئەۋە نىە
كە لە ناخمانەۋە دركى پىدەكەين، بەلكو لە دەرەۋە وامان
تىدەپوانن.

مەحالبوو ناخ ناخى دللى خۇمى بۇ ئاشكرا نەكەم، پىيوۋىستىم بە
كەسىكبوو.. دەردى دللى خۇمى لا ئاشكراكەم، بۇيە بە ھەلمزانى
ۋ لە نووكەۋە سەرگورشتەكەم بۇ گىپرايەۋە. لەۋ پەيوەندىەى كە
بە (رۇوسا كابرakas) ۋەۋە كردم، داوام لىكرد.. كە شەۋىكى
تايبەتمەندىم بۇ سان بىدا، تا ئەۋ شەۋەى ژوۋرەكەم بە يەكدادا.

ئىدى نەگەرامەۋە. ۋا گوئى لىگرتبوم.. ۋەك ئەۋەى بە
سەرگورشتەكەمدا بچىتەۋە، نوزەى لە خۇى برىبوو. پاشان
باسەكەم گۇپرى، ئەۋ بىزەخەنەيەك گرتى و ووتى:

- ھەرچىەكت دەۋى بىكە، بەلام.. ئەۋ بوۋنەۋەرە لە دەست خۇت
نەدەى. لەۋە ناخۇشتى نىە مەرۇق لە تەنبايدا بمرى..!!
پىكەۋە چوۋىن بۇ (بوئىرتۇ كۆلۇمبىيا).. لەۋ شەمەندەفەرەى لە
يارىەكى مندالانەى دەكرد، ۋەك ئەسپىكى تەۋەزەل.. تىژرە
نەبوو. لە چىشتخانەيەك ناننى نىۋەرۇمان خوارد. لە ژىر پەلكى
دارگوئىزە ھىندىەكان دانىشتىن. ئافرەتە رەشپىستە قەلەۋەكان..
ماسى سوۋرەۋە كراۋىان بە بان برنج و گوئىزى ھىندى گىردەدا.
پاژە مۇزى سەۋىشىيان ۋەك شىرىنى لە تەكىا دادەنا. تا دەمى
لاى ئىۋارى لە قسان نەكەۋتىن. دلمان پىبوو لە قسە.. كەسمان
باۋەرمان نەدەكرد ئەۋەندەمان لە ناخدا بوۋى. ئەۋ بە گالتەۋە
ۋوتى:

- بىروانە.. بۇ مانگى ھەنگوئىنى لە كوى گىرساۋىنەتەۋە.
پاشان ۋەك ئەۋەى روۋحى لە رابردوۋا جىمابى، ئەۋەى
دركاند.. كە زۇرجار ئاۋر لەۋ رۇژانە دەداتەۋە، كە بىر بىر لە
پىاۋان رىزىيان بەستبوو بۇ سەر جىگاكەى. شوكرى خۋاى كرد،
كە ئەم پىاۋە چىنىيەى دەستكەۋتوۋە. ۋەك ئەۋە ۋايە بلى لەۋ
ھەموو پىۋانە.. كۆلە پىاۋىكم دەستكەۋتوۋە. رازىيە بەۋ بەختەى
خۇى، ھەر ھىچ نەبى پىاۋىك ھەيە تايبەتە بە خۇى.

تېي رومانىم.. تا بزاني ئەو قسانەي چ كارىگەر يەكيان هەبوو بە سەر مەوہ.

رۆژى دوايى.. كە وويستىم پەيوەندى پيۋە بكم، دەستىم دەلەرزى. ئەگەر لەبەر ديدارى (ديلگادينا) بوە.. يا لەبەر ئەو پەشيمانىيە بەرانبەر (رووسا كابر كاس) بە نيوچە وانمەوہ نووسا بوو. بۆ يەكەم جار مېو بە گژ ئەو ئافرەتەدا چووبووم. رفتارىكى زۆر ناشرىن.. ويړانكردنى ژوورەكەي لەخت و خورايى. دەبوو تابلويەكى هەرە بە بەھاي دايكم بفرۆشم.. تا زەررەرى ژوورەكەي بۆ بژميرم. هەندى پارەي ووشكەشم هەبوون ئەويشم نانە سەرى. ئەوجا چوومە خزمەتى و پيموت:

– يا ئەوہ تا پارەكەم ليۋەردەگري.. يا ليى خوش بە. رەوشتىكى جوان نەبوو، ئەو دەيتووانى نەينىكە لە نەينىكەم بفرۆشى و ناوم بزىنى. بەلانىكى.. هيچ پيى تىكنەچوو، بەلكو ئەو تابلويانەي گلدايەوہ كە لەلای رەھنم كرددبوو. هەر من زەررە مەندى ھەردوولا بووم. لە لايەك (ديلگادينا) م لە دەستچوو، لە لايەك مالىۋيران و پەشيمان. چەند جاريك زرنگەي تەلەفۇنەكە لييدا، گويم لە دەنگيۋو نەبوو بړا. لە سەر ئاوازيكى (سايت) ھو لە نيو ديلانىي خەوندا راکشام. بەو ئوميدەي كەميك هيور بەمەوہ. وەلى.. تا رۆژى دواتر زاتى ئەوہم نەكرد پەيوەندى پيۋەبكم. دواتر لە پەيوەندى كدا پيموت:

– چاكە.. ژنەكە ھەر ئەمپۇ..!

ئەم ئافرەتە ھەموو دەورىكى بريوہ، بۆيە لە هيچ ھەلوۋىستىكدا دانەدەما چيبلت

– ئاي جيھانە خەمبارەكەم، دوومانگ بيسەر و شوين دەبي، بە قورستىن داواكارىەكانتدا دييتەوہ.

پيى راگەياندم كە زياتر لە مانگىكە (ديلگادينا) ي نەبينيوہ. بە مەزەنەي خۆم دلیم تەواو رەنجاندبوو، سەرەپاي ئەوہش رووسا پيى راگەياندم كە گەراوہ تەوہ كارگە و بە پارەيكى باش كار دەكات. لە دلى خۆمدا ووتم " حەتمەن كارى لە شفرۆشى مەگەر پارەي باشى لي دەستكەوي ". رووسا وەك پيينا خوشبى لەو مەزەنەيەم و نابى واش بىر لەو كچە بكرتەوہ.. كە هيچ گوناھىكى نيە، بۆيە پيى ووتم:

– رەنگە بىرت بۆ شتىكى تىر بچيت، من چاكت دەناسم. گوناھت دەگا، ئەگەر ئەو بيوويستايە لە شفرۆشى بكات، ئەوا ھەر ليۋە دەمايەوہ و ئيرەي باشتربوو لە ھەچ شوينىكى تىر، كە جيى متمانەيى وەك ئيرە نيە بۆي.

لەم گەمە بە قسانەي رووسا.. دلیم كە وتبووہ ختوورە كردن.

– باشە چۆن بزىنم لاي تۆ نيە..؟

– لەم حالەتەدا باشتىر وايە ھەر هيچ نەزاني..!

جاريكى تىر رقىم لە رووسا ھەستا. ھەرچەند.. پەيمانى دامى كە شوين پيى ھەلگري و بە دوويدا بچى. دەمزاني بە رووسا نەبى بە كەس نادۆزىتەوہ. قەوول وابوو پاش يەك دوو كاتر ميري تىر

ههوالیکم پیلیت. ئەو چەند کاتژمێرە بوو بە سێ رۆژ. بەلام بە
مزگینیەو پێی راگەیاندم کە کچۆلەکە ی دۆزیوەتەو و لە لای
خۆی نامادە ی کردوو. بە شەرمەزاریەو گەپامەو. پنت بە
پنتی جەستەیم ماچکرد. هەر ئەوەندە لێم زین نەبی. لە
دوازدە ی شەووە تا قووللە ی کە لە شیر ئەمدیوو و ئەو دیوووم
کرد. بە لێنم پێدا دلی هەتا هەتایە دلی نەشکینم. ژوورە کە بە
وێرانە ی مابوو. رووساش دەیزانی هەر دیمەو. هیچ
دەستکاریەکی نەکردوو.

باری گوزەرانم. لەبەر نەداری روو و کزی دەچوو، مووچە ی
خانە نشینە کەم بۆ خەرجی گیرفان نەبی کە لکی ئەو تۆی نەبوو،
ناو مالکی و اش نەبوو پارە بکات، بیجگە لە خشلەکانی دایکم
نەبی. سەردەمانیک کە باری گوزەرانم باشبوو، بەرێوە بەری
شارەوانی نرخیکی باشی بۆ کرینی کتیبەکانم دانا، ئەو دەمە
کتیبی کلاسیک و گریک و لاتینی و ئیسپانیەکان. روواجیکی
باشیان هەبوو، ناوبراو دەیووسیت ئەو کتیبانە لە دارایی
شارەوانی بکری، بۆ دەوڵە مەندکردنی کتیبخانە ی گشتی. دلم
نەهات بیانفرۆشم. دوای ئەو ی گۆرانکاری رامیاری بە سەر
وولاتدا هات، حوکومە تیکی وا نەهاتە سەر حوکوم بپروای بە
ئەدەب و هونەر هەبی. باشترین چارەسەرێک کە ئەمڕۆ لە بن
دەستدا بی، تەنھا خشلەکانی دایکم. ئەوانە ی پێشتر بە
(دیلاگادینا) م بەخشیبوون. ئەویش لە دەرەفە تیکدا بۆی

گەراندبوومەو. نامە گیرفانم و کەوتە ری بۆ ناو جەرگە ی
شار. چەند جاری بەو شەقام و گەرە کە انەدا تێپەریبووم، کە
خەلکی لە نووسینگە و مالەکانیاندا مولکیان تیا رەهن دەکرد.
وہلی لە بەر روو ی پیروزی. (فلورینا دی دیوس). دلم نەهات لە
حوزووری کەم کەمەو، لەو شوینانەدا رەهنی بکەم، کە
شایەستە ی ناوی ئەو نین. بۆیە بپارمدا. لە کوگایەکی ناوداری
زێرنگەرەکان بیفرۆشم.

کار بە دەستە کە هەندی پرسیاری ئاراستە کردم، پاشان
خشلەکانی تاقیکردەو. بەراستی رەوشتیکی بەرزی بوو. پیم
راگەیاندم کە لە دایکمەو بۆم ماوەتەو. زەرەبیینە کە ی لە چاو
کردەو و وتی:

- ببورە. خشلەکانت زەردەو شووشە ی بریقە دارن.!!

- یانی چی.؟

- یانی خشل نین بەو مانایە ی جەنابت.

دواتر پێی راگەیاندم هەندیکی ئالتوون، وەلی بەردەکانی
شووشە ی ناساین. ئەو کاغزانە م پینەبوو کە بە لگە نەوویستی
ئەو ن کە دایکم بە خشلی کرپوونی. پیووت:

- دایکم هەر لەم کوگایە ی ئیوہ کرپوونی. باوەر بکە خۆیشم لە
تەکیا بووم. کە کری، ئەوسا من منالبووم.

ئەو هیچ قسە یەکی تری نەکرد، وەلی روونکردنەو یەکی خستە
روو و وتی:

– لەم جۆره خشلانەى وهك ئەوى تۆ، زۆر جار گزى تيا دەكریّت.
بەردەكانى بە بەردى ئاسایی دەگۆردیڤنەوه، بە جۆرێك تەنها
زێرنگەر نەبى تەواو دركى پیناكریّت.

– لە لایەن كیوه..؟

– رەنگە كەسێك لە ناو خێزانەكە ئەمە بكات.. یاخود لە لایەن
هەندى زێرنگەرى كە ئەكە بازەوه ئەمە یان بە رێژەیهكى زۆر كەم.
هەست بەو گزیه ناكریّت تا ئەو رۆژەى دەیبەن بۆ فرۆشتن.

كاربەدەستەكە.. داواى لێكردم بۆ چەند چركەیهك خشلەكەى
بەمى. لە راپەرەوهىكى تەنگەبەرەوه بردى بۆ ژورێكى چكۆلە. كە
گەرايهوه.. داواى لێكردم لە سەر كورسیهك دانیشم، بى ئەوهى
هیچ روونكردنەوهیهكم باتى. بە كۆگاكدەدا سوورامەوه. چەند
جاری لە تەك دایكما هاتووم بۆ ئیترە. لە بیرمە.. هەر كە
پارچەیهك زێر یا خشلى دەكرى، ئاگادارى دەكردمەوه.. كە
بەباوكم نەلیم. لە پەر مووى هەموو لەشم قیتبەوه، كە مەزەنەم بۆ
لاى.. رووسا و دیلگادینا چوو، رەنگە بە رێكەوتنیك بەردەكانیان
گۆرپیتهوه.

من لەو گومانەدابووم، كاربەدەستەكە فەرمووى لێكردم بۆ لاى
بەریوهبەرى كۆگاكە. كاربایهكى لادیى قەلەو لە پىشتى
مێزەكەیهوه.. هەستاو دەستەمووچانى لەگەل كردم و ووتى:

– دیاره نامناسیتهوه.. لە نامادەیی پێكەوهبووین.

ناسینەوهى بە لامەوه زۆر ئاسانبوو، ئەو دەم.. باشتەرىن یاریزانى
قوتابخانەكەبوو. دەفتهرێكى گەورەى بەدەستەوهبوو، ناوى دایكم
و خشلەكان تیا نووسرابوو.. میژووى گۆپىنى بەردەكانیشى
لینووسرابوو، بە ناوى بنەمالەى.. (كارگامینتۆس)هوه. ئەمە لە
كاتێكدابوو.. ئیمە قوتابى نامادەیی بووین. دەستیكى بە سەر
شانمدا هینا و ووتى:

– ئەم جۆره فرۆفیلە لە نیو خێزانە دەولەمەندەكان باوه، تا
شەرەفیان نەچیت.. ئەم گزیه یان پى باشتەرە.

سەرەتای مانگی گەلاویژ.. هەستم كرد نیشانەكانى مەرگ تياما
سەر هەلەدەدات، لاواز دەبووم.. بېرستم لى دەوهرى. مرازەكانم لە
مەر ژیانەوه كالتەر دەبوون. وهلى بەروونى دیاربوون. لە ئاهەنگى
مۆسیقای هۆلى هونەرە جوانەكان.. بە ئاشكرا نیشانەیهكى
روونبوو، كاتى ئامیرى فینك كەرەوهكان لە كار كەوتن، ئارەقە بە
جەستەو نیو چەوانى شاسوارانى هونەرى مؤسیقا دەهاتە
خوارەوه. بەلام.. سیحرى مؤسیقاكە هەوارىكى ئاسمانیانەى بە
هزرى خەلكەكدەدا دەكرد. لە كۆتاییدا.. كە دوا ئاوازی ..

Allegretto poco mosso.. یان لیدا، شتیك رایچلەكاندم، وهك
ئەوهى گوى لە دوا كۆنسىرت دەگرم، كە قەدەر بەر لە مردن ئەو
حەزەى پێبەخشیبیتم. هەستم بە هیچ ژانىك نەدەكرد.. ترسیشم
لە دلا نەبوو، كەچى هەستم دەكرد ئەو ئاوازە كاریگەریهكى زۆرى
بە سەرمەوهیه. دواجار زۆر بە زەحمەت رێپەرەوهكەم لە

قەرەبالغىيەكە بېرى، لەشم يەكپارچە ئاوبوو، خەلكىش ھەروا، كەچى ئەوان باۋەشيان لە يەكەدا.. ويئەيان بۇ يادگارى لە تەك يەكا دەگرت.

بە.. (خيمينا ئورتىس)دا..دا تەقىمەو، لە سەر كورسىيەكى چەرخدار دانىشتىبوو، دياربوو لە گۆكەوتىبوو. تەمەنى.. خيمينا.. نزيكەى سەد سال دەبى. تەقىنەو، كەم بەو ئافرەتە.. ەك ئەو ەو ەبوو، قەدەر تاوانىكى لە ژىر پەچەدا شارەبىتەو.. بۇ ئىمپۇ. جليكى بريسكەدارى رەشى لە بەردابوو، زىزە خشلىكى درىژى بە سى تۆيى لە ملدابوو، پرچى كول. چوون رەنگى سەدەف، چەپكى قزى سوور رەنگىراو بە سەر روومەتيدا ھاتبو ەو، لە بالى نەورەسىكى دەگرد. چاۋە زەردەكانى كە زياتر لە ژىر سايەى تيشكە ئارامىيەكانى ھۆلەكەدا دەردەكەوتن. ھەموو شتىكى دژ بەو قسەيەبوون كە بلىى ئەو ئافرەتە خرفبوو. لە سەر خۇ سلاوم لىگرد، ەك سوارىك لە بەردەميدا داچەمىمەو. ئەويش شارژانە بزەيەكى تىسرواندم، دەستى گرتم. ئەو دەم زانيم ھەردووكمەن چوون باۋىلكەى دەم.. با.. لە سىلەى قەدەرىكى ناھەمواردان. ئەو ھەلەم قۆستەو، بۇ دامالينى ئەو دېرگەى لە دىرزەمانەو پىما چەقىبوو، پىمراگەيانند.. كە سالانىكى دوور و درىژە خەونم بەم ساتەو دەبىنى. پىدەچوو لىم ھالىبوۋى.. بۇيە ووتى:

– راستە.. بەلام تۆكى..؟

گويم نەدايە ئەو ەى كە نەيناسىم، ھەلبەت بىرى كالبوۋەتەو، رەنگە ئەمە بۇ خۇى دواين تۆلسەندەنەو ەى قەدەر بى. پىش تۆزىك باۋەرم بە نەمرى خۇم كرد، لە ناھەنگىكى وادا و لە شەويكى كەرنەقاليانەدا و لە سەر ئاۋازى.. تانگۇ.. و لە تەك ئافرەتلىكى بالابەرز.. ەك دوو ئاشقەو ماشقەى لە يەك ئالاو، ھەر ەك پەرى دەم با سەمامان دەگرد. ھەستم كرد رووھمان بە يەكدا دەچوو. خۇم لە خەوالبوونىكدا بىنيەو، لە سرووشتىكى قرە بىگەرد.. بۇنىكى رووھ بووژىنكەرى دەبەخشىيە ناخمانەو. مەكەكانى.. چوون مەمكى ھەساۋگەرىك لە ھەژمەتا جىى بە خۇ نەدەگرت. كاتى راچەنيم.. لە كەنارى مەرگدابووم، بىھوش. ئەو ە بۇ من ەك پەيامبەرىك و ابوو كە پىيووتم:

– چىت دى بە خەيالاً بىكە.. رەنگە سالىكى تريا دووانى تر بژىت..

ئافرەتەكە تا دەھات دەچوو ەزرمەو، قسەكانى بە قەد خۇ رووتكردنەو ەيەك بە لەزەت بوو، لە دالغەيەكى نىو جىگاگەيدابووم.. خەبەرداى كردمەو و ووتى:

– چىتە.. دەلىى...

لەو كاتەو من ژيانم بە پىوھرى سالانە نەدەژمارد. بەلكو بە پىوھرى عەشق و رابواردن لىكمدەدايەو. سالى پەنجاكانى تەمەنم بېرى ھەموو بىرۆكەيەكم بوو، لەويو ھەستم كرد ھەموو لە من منالترن. شەستەكانى عومرم زۆرتىن ئالۆسكاۋى پىوھ

دياربوو، چونكه ههستم دهكرد كات بهسهر دهچى. له هفتاكانيشمدا.. ساميک تياما رسكا، ترسبوو له مردن. بهره بهياني نهوه سايلم كه له جيگاكهى (ديلگادينا) به خه بهربووم، بىرۆكهيهك پياما گوزهرى كرد.. كه ژيان شتيك نيه وهك رووبارى.. (هيراگلييت).. بىروات، بهلكو ته نيا ههله بو دلسووتاويمان بو نهوه سالى تر له دلسوتاوى ئه وديومان.

به ئاسانى فرميسكم دادههات، ههههستيک به له رهى سوزدا دههات، ليىمى دهكرد به ئاوازي خهه. بىرم له وه دهكردوه.. كه واز له شهواره له زهتهكانى خهونى (ديلگادينا) بيىنم، ئه وپيش له بهر ئه وه نه بوو كه ههه دهمرم، بهلكو له بهر ئه و ئازارانهى ئه و پيشبىنى دهكرد.. كه دواى من به ته نيا چ ملاملانييهكى له گهله قهدهردا ده بى.

سهفهري به شهقامهكاندا كه و تمه گوزهر كردن، بو يادهوهري ئه و روژانهى له تهك دايكمدا به سهرم بر دبوو. ته مه نم دوازده سالانبوو، دايكم.. به زور له و پهيمانگاي هونه ره جوانهكان ناو نووسى كردم. بهر له داگير كردنى وولاتهكهه، ئه و پهيمانگايه بسو به نووسينگه و ئامارى كو مپانياي دهريوانى. ئه و دهه بينايهكى فره گه وره بوو.. له چاو خهلكيه وه. سهدهيهك زياتر له لايه ن داگيركهرانه وه بىوو به نووسينگه ي سهريازى، باوكيشم كارى تيدا دهكرد. خيزانه ره سه نه كان كوچيان كرد، نهومه كانى سه ره وه ته رخا ن كرابوو بو ئه و سوزانيانهى تا به ره به يان له

گه مه دابوون له گهله پياوان و هه ره زه كاران. به دريژايى شوسته ي كو پرنيشه كه يش جيگاي مه ستانبوو. له و ته مه نه مدا كه دوازده سالانبوو.. هه مان پانتول و پيلاوى قوتابخانه م بو دهره وهش دهكرد. روژى.. كه چووم سه ر له باوكم بدهم، زور شه رمم به خومدا هاته وه، وه لى هه رچونيكبوو چوومه ژووره وه. بىرى ئافره تم بينى، له وانه ي خهلكى باسيان ليوه دهكرد كه له شفروشن، له پشتى جلكه كانيانه وه جهسته يان ده بينرا، پوو زى ران و مه مك و خه تى ئاشكرا ي پيش و پاشيان عه قلى پياويان ده برد. شه رمه كه م ليوه رگه راو ليىمى كرد به ترس، پاشه و پاش گه رامه دواوه تا هه ليىم. له پر سوزانيهك له دواوه باوه شى پياكردم و برديه نيو بىرى سوزانى تره وه. بو نيان كاسيكردم. به هه راو هوريا و چه پله لي دانه وه پيشوازيان ليكردم. له سه ر قه ره وي له كه ي خوى پالى خستم و به خيرا يى پانتوله كه ي له بهر داكه ندم. ترسيك.. هه موو جهسته مى ته پر كرد. ئيدى نه مزانى ئه و ئاوه ي نيو گه لم له كي مانه وه بوو. دواى گه رانه وه م بو مال.. شه رمه كانى خومم خويندنه وه، تا درهنگى هه ر به خه به ربووم.

روژى دواتر.. ئه وان نووستبوون، كه به پيپليكانيه كاندا سه ركه وتم.. چوومه ژووره كه ي و له خه و هه لمستاند. كه منى بينى ده گريام. هيورى كردمه وه. من له شه رمى ئه وه ي به ره وشتيكى ناشرينم ده زانى كه له ته كيا كردم.. ئه و بىرۆكه يكى ترى بوو كه ئه وسا ليى حاليىنبوووم. دواتر ناويم زانى كه..

(كاستورينا).. يه و زۆر بەي سۆزانيه كان له ژيړ دەستی ئەودان.
بۇخویشی جوانترین ئافرەتی دونیا بوو.

كری ژوورەكان يەك بيزۆبوو.. بۆ ئەوانەي سەرپیی لەزەتەكانی
خویان دادەمركاندەو. كەم كەس هەبوون هەر بەو يەك بيزۆیە
دەیانتوانی شەو و رۆژيک بمیننەو. سۆزانیه كان.. راهاتبوون
هەندی لەو دۆستانەي بەردەوام هات و چۆیان دەکردن،
بەشداریان بکەن لە نانی بەیانیان، سابونیان بدەنی. هەندی
جاریش بی بەرانبەر شەویان لە تەكا دەبردنە سەر. لە دواين
رۆژی پیریمدا كەس نەما بوو.. كاستورينا.. ی پیرمابی، كە
ماوێهەكبوو مردبوو. لە گەل كۆمەلێك دەریاوانی كەنار دەریا
گەیشتبوە دوا پلەي عەرشی پیرۆزی گەوادەیی. دایكیكى
گەرە.. چاویكى لە شەری دەریاوانەكاندا لە دەست دابوو.
دۆستی رەشپێستیكى بە ناو.. (كاما گۆی).. بوو، كە بە ناوی..
یوونس سەولدەر.. بانگیان دەکرد. سەردەمی ئەو پیاو لە گەرە
مۆسیقاژەنەكانی.. هاڤانا.. بوو. تا لە كارەساتی شەمەندەفەریكدا
لێیکەوت.

كە لەو سەردانیەیدا بوومەو، هەستم كرد.. دلم دەرزێژەن
دەكریت، نەمتوانی دان بە خۆمدا بگرم، تا سی رۆژ زۆر
پەریشانبووم، هیچ داو دەرمانیك كاریگەری نەبوو بۆم. ئەو
دوكتۆرەي پەيوەندیم پيوەکرد، دوكتۆریكى ناودار بوو، كورەزای
ئەو دوكتۆرەبوو.. كە لە تەمەنی چل سالیما هات و چۆم

دەکرد.. لە مەر نەخۆشیەو. كەچەلیه كەي و چاویلكەكەي كت و
مت لەوی دەکرد. زۆر بە ووردی فەحسی كردم، گویی لە سنگ و
پشتم گرت، تریه ی لیڤانی دلمی هەژمارد، ژيړ پیلووی
چاوەكانمی بینی، بەردەوامیش پرسیاری لیڤەكردم، دەبوو هەر
زوو وەلامی بدەمەو. دواي ئەو ی لە فەحس كردنم تەواو بوو،
بە بزەخەنەیه كەو ووتی:

– چاكە.. بەس وابزانم هیچم پیناكریت بۆت..

دلم كەوتە ختوورەتەو، بەر لەو ی پرسیاریكى لە لا قیتكەمەو..
ووتی:

– تۆ لەم تەمەندادا ماندوو بوون بە نەخۆشی دەزانی. من نەخۆش
بم تۆ نەخۆش نیت.

لە پای سوعبەتەو قسەیه كم بۆ كرد.

– تەنها مەرگ تەمەنی تەواوی مرۆڤە..

– بەلێ زۆر راستە.. كەسیش بە ئاسانی بەو تەمەنە ناگات ..
دووبارە داواي لیڤووردنم لیڤەكەم، بیجگە لەو قسانە هیچ
یارمەتیەکی ترم نیه بۆت.

یادەوهریه کی پر شكۆ بوو، وەلێ ئیوارەي ئەو رۆژە هەستم بە
بارگرانیه ك کرد، بۆ ئەو سەدەیهی چاوەروانمە بە پێپلیكانەكاندا
سەردەكەوتم. گەرەمەو.. فلۆرینا دی دیووسی.. دایكم جاریكى
تر ببینمەو، كە لە سەرە مەرگابوو. ئەو بیرەوهریه م بە
ئاگاداریه ك لیكدایه وە.

پەيوەندىم بە.. رووسا كاباركاس.. ھوۋە كرد، تا شادم كاتەوۋە بە كچۆلە، بە تايبەت ئەو شەو، زۆر دەترسام لە تەنبايدا بىرم.

– بە ھەچ شىۋەيەك بى ئەمشەو دەمەوى..

پەيوەندىيەكەى قاچى، بەلام پاش چارەكە سەعاتىك پەيوەندى پىۋەكردم.

– فەرموو.. خاتوو كچۆلە چاۋەپروانتە..

كاترژمىر دەو بىست خولەك گەيشتم، رووسا دواين كاغزەكانى ژيانمى دامى، لەگەل پىداۋويستىيەكانى كچۆلە و وتى:

– ئەگەر دەتەوى بىرى.. لىرە مەيكە..

– دەتەوى بە شەمەندەفەرە شېرو وپرەكەى كۆلۇمبىام بچوئى..

كە كەسىكى پىناكوژرئىت..

ئەو شەو شەوى قىرووسىيىم بوو، لەسەر پىشت راکشام، چاۋەپروانى دروئەكردنەكەم بووم. لەگەل ھەوئەلەن زەنگى كلىساكان.. بۆنى گيان و جەستەى پىر ئاۋى دىلگادىنام كرد.

لەسەر تەنىشت راکشا. گويم لە ھاوارىك بوو لە ئاسۆگەكانى نادىارىيەو. گيانەلانى كەسىك بەر لە سەدەيەك مردبى. چراكان كوژابوونەو، دەستمان لەنىۋ دەستى يەكدابوو، ھەر دوازە چركەكەم ژمارد، تا گەيشت بە دوازەى شەو. رووح و جەستەم لە ھەلقرىندا نەدەنىشتنەو. خەم و ترسم لىك ئالۇسكا بوون.

ژيانم بۇ ساتىكى تر بە ھەموو سەرۋەتى دۇنيا دەكرى. بەلام چى

لەگەل مەحالبووندا دەلىيت. ۋەك بەناو نادىارىيەكەوۋە رۇچم..

ھىدى ھىدى شل و شاۋ دەبوومەو.

قوللەى كەلەشئىر مزگىنىيەكى گەرەبوو بۆم. ئاھەنگ.. كۆتا نەھاتبوو. ئەو ئاھەنگەى لەسەر شەرەفى نەوۋەد و يەك سالەى تەمەنمدا دەيانگىپرا.. كە ساغ و سەلامەتم.

پىشەكى قسەكانم بۇ رووسا كرد، كە ئامادەم خانوۋەكەى لىبىكېم بە گەمەگاۋ باخچەكەيەو. رووسا ھەلىدا و وتى:

– باشە.. بە مەرجىك پىتتى دەفرۆشم، گرەوى لەسەر بىكەين، كە كىمان بە زىندووئىتى ماينەو، ھەمووى بۇ ئەو بى بە خانوۋەكەى خۆشتەو..

رووسا لىبىپىسىم كە من ئەو خانوۋەم بۇچىبوو كە وادەى مەرگم ئەوۋەندەى نەماو.

– دەموويست بە خانوۋەكەى خۆيشمەوۋە بىكەم بە دىارى بۇ كچۆلە.. پەيمانىكە لە خەلوۋەتى ئىمشەومدا لەگەل خۆم بەستم..

– منىش ھەر ئەو مەبەستەم بوو.. بۇ كچۆلەى بەجىبىلم.. چونكە دواى ئىۋە من كەس لەم دۇنيايە شك نابەم..

بىرپارماندا ھەردوو خانوۋەكەى بۇ نۆژەن بىكەينەو، گەرماۋىكى تازەو ئامرازى فىنككەرەوى نوئىشى بۇ دروست بىكەين، ھەرۋەھا ژوورى كتىبخانەكەيشى بۇ سازدەمەو، لەوانەش گىرنگىر نامىرىكى نوئى مۇسىقاشى بۇ دابىن بىكەين. من ھەلمدا و وتى:

– باشە ئەو رەزامەند دەبى..؟

رووسا پيڭكەنى و ووتى:

- ئاي جىھانە خەمبارەكەم، تىدەگەم تۆ پىر بوويتە.. بەلام گىل نىت. ئەم كچۆلەيە ھەردەم بە ئەمەك بوو بۇ تۆ..

دەرچومە سەر شەقامە رووناكەكان، بۇ يەكەمجارم بوو ھەستىم دەكرد بە تەواوى خۆم دەناسمەوہ. لە ئاسۆگەى ديار و ناديار من ئەو مرقەم دلم شادە بە ژيان و مەرگ. لە دەرەوہ كە دىقەتى خانوہكەم دا، بە رەنگى شادمانىەوہ دەمبىنى. (داميانا) بە ھەموو توانايەكيەوہ گۆرانى لە موبەقەكەوہ دەووت. پشيلەكەيش كە ژيان بە بەرىدا ھاتبووہوہ، كلكى بۇ دەلەقاندەم.. تا كتيبخانەكە لە تەكما ھات. لاپەرە شىواوہكانم ريخرا بوون، پەرەمووچ و مۆرى نووسىنەوہكەم لەبەر دەست دانرابوون. ھەموو شتىك بە رىكى و لە جىي خوى دانرابوون. خۆرەكە لەنيو گەلادارەكانەوہ سەرەتاتكييان بوو. ھەوالى گەيشتنى ئەو پاپۆرە بلاوبوہوہ كە ھەفتەيەك لە وادەى خوى دواكەوتبوو.

ژيانى راستەقىنە ئەمەيە.. بە دلئىكى فريگوزار لە گىنەلانى كەسيك ببى بە پەيامبەر. بە عىشقەوہ چاوەروانى روژيكي نوي بين.

كۆتايى

سوپاس و پيژانين...

- بۇ ئەم برا نووسەرانە كە يارمەتییەكى زۆريان دام بۇ لە

چاپدانى ئەم كتيبە، بەراستى لەگەلما پشوو دريژ بوون:

۱- نووسەر (مەمەد سەعید زەنگنە).

۲- كۆمپيوتەريست (ئەنجام سەعید).

۳- كۆمپيوتەريست (دليپر پەفيق).